

KANAL'a değil üretime bütçe



Prof. Dr. Bilsay Kuruç,
Prof. Dr. Aziz Konukman
ve Atilla Yeşilada
pojeyi Aydınlik'a
değerlendirdi.

Fabrikadan atılan işçiye, tarlasını terk eden çiftçiye, konkordato ilan eden şirkete, EYT'lilere, kredi borcuyla ezilen öğrenciye, açlık sınırının altındaki emekli ve asgari ücretliye kaynak bulamayanlar Kanal İstanbul'a kaynak bulacağını iddia ediyor

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, Kanal İstanbul Projesi'ni 'Milli bütçe ile yapabileceklerini' söyledi. Merkez Bankası'ndan gelen 79 milyar TL'ye rağmen 11 ayda 140 milyar TL'lik rekor borçlanmayı hatırlatan uzmanlar, 10 milyar dolar ek borçlanma gerektirecek proje için kriz uyarısı yaptı. Uzmanlar, kaynakların üretime aktarılması gerektiğini söyledi. » REÇEP ERÇİN'in haberi 10'da



Evladımın dağa gittiğini söyleyemiyorum utanıyorum...

Oğlu Tuncay için HDP önünde nöbet tutan annelerden Fatma Bingöl, 'Benim çocuğumun dağda ne işi var? Çevreme söyleyemedim, utandım' dedi

BİNGÖL ailesinin hayatı yoksullukla geçmiştir. Oğlu Tuncay 13 yaşında okulu bırakmış, çalışmaya başlamış. HDP onu 9 yaşında eyleme götürmüştü. Şimdi hapiste olan Latif isimli HDP'li 'sana iş buldum' diye çağırılmış. Gidiş o gidiş... Anne Bingöl, HDP'ilerin kendi çocuklarını değil fakir ailelerin çocuklarına yönlendirdiğini söyledi. 15'te

Aydınlik

VATAN
EMEĞİ
NAMUSU

KURULUŞ: 1921

17 ARALIK 2019, SALI

2.5 TL

İncirlik'in ve Kürecik'in kapanması gündemde

ABD BÖLGEDE FELÇ OLUR

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 'Gerekirse kapatırız' dediği İncirlik ve Kürecik, ABD'nin bölgedeki operasyonlarının merkezi. Türkiye'nin komşularıyla ilişkisine büyük zarar veren üslerin kapanması hem ABD'nin bölgedeki gücünü zayıflatacak hem de İsrail'in gözünü kör edecek



Siyasi faaliyet yürütülüyor

TÜRKİYE'nin ABD yaptırımlarına karşı en önemli iki kozu İncirlik ve Kürecik üsleri. Üsler yıllarca, Büyük Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi'nin merkezi oldu. Türkiye, İran, Irak ve Suriye'yi parçalama, kukla bir Kürt devleti kurma projesinin siyasal ayağı bu üslerden yürütüldü. Örtülü operasyonlarla Türkiye'nin komşu ülkelerle arası açıldı, İsrail'in ise bekçiliği yapıldı. FETÖ darbesinde İncirlik'ten kalkan tanker uçakları, TBMM'yi bombalayan uçaklara yakıt ihtimali yaptı.

NATO şemsiyesinde delik açılır

İRAN tehdidi denilerek Türkiye'ye yerleştirilen Kürecik Radarı, doğrudan İsrail'in hava savunmasının bir parçası. 120 derecelik bir görüş açısı bulunan radar gerektiğinde Rusya'ya karşı kullanılıyor. Türkiye'nin Kürecik radarını kapatması, NATO'nun Füze Şemsiyesi'nde önemli bir delik açacak. Rusya, İran ve Kafkasları Türkiye üzerinden izleyen NATO, bir anlamda kör olacak. Batı basınına göre Türkiye, değişen tehdit algısıyla birlikte güvenlik konseptini de yeniden ele alıyor. 8'de

İHA'lar Geçitkale'de

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne konuşlanacak ilk insansız hava aracı (İHA) Geçitkale Havaalanı'na vardı



TÜRKİYE'nin Dalaman Deniz Hava Üs Komutanlığı'nda konuşlu İHA, dün sabah 05.00'te havalandı. Bayraktar TB2 tipi İHA 10.00'da Geçitkale Havaalanı'na indi. Savaş uçaklarının sigacağı büyük beton hangarlar bulunduran Geçitkale Havaalanı'nda konuşlanacak İHA'lar, Doğu Akdeniz'de düşmana göz açtırmayacak. 9'da

'ARD' niyetliler

RUSYA 4 yıl boyunca tüm uluslararası büyük spor müsabakalarından ihraç edildi. Rus doping yalanını ortaya atan gazeteci Hajo Seppelt. Seppelt'in kanalı, Alman Devlet Kanalı ARD! Hani geçen hafta Tuncel'i de katliam yaptığı yalanı ile Atatürk'ü Hitler'e benzeten ARD!

CEM ZEREN'in yazısı 16'da

YILDIRIM KOÇ
Kemalist Devrim'in toprak programı

UFUK SÖYLEMEZ
Ekonomide 'paçavra' krizi!

KEMAL ATEŞ
Feyza Hepçilingirler (2)



Org. Saldıray Berk Vatan etkinliğinde

VATAN Partisi'nin, Çankaya Çayyolu Temsilciliği'nin düzenlediği etkinliğe Vatan Partisi Genel Sekreteri Utku Reyhan ve Emekli Orgeneral Saldıray Berk katıldı. Reyhan yaptığı konuşmada, Vatan Partisi'nin tezlerinin doğrulandığını ve Türk Ordusu'nun altın çağını yaşadığını söyledi. 10'da

Hablemitoğlu'nun şüphelisi yakalandı

FETULLAH Gülen ve Alman Vakıfları davalarının raporlarını hazırladığı sırada suikastta öldürülen Necip Hablemitoğlu'nun katli zanlılarından olduğu tahmin edilen N.G.B., Ukrayna'da yakalandı. 11'de

1 yılda 800 bin yeni işsiz



TÜRKİYE İstatistik Kurumu, işsizlik verilerini açıkladı. İşsizlik oranı eylülde geçen yılın aynı ayına göre 2.4 puan artarak yüzde 13.8'e yükseldi. Son bir yılda 817 bin kişi daha işsiz kaldı. İşsiz sayısı 4 milyon 566 bin, geniş tanımlı işsizlik ise 6 milyon 812 bin oldu. 5'te

Asgari ücrette 3. toplantı bugün

Sayfa 5

CHP Libya'da da 'KARŞI'

CHP Parti Sözcüsü Faik Öztürk, Libya'ya asker gönderme kararına karşı olduklarını açıkladı. Öztürk, "Libya'ya asker gönderme kararını Katar'a asker gönderme kararını nasıl karşıladysak öyle karşılarız" dedi. 9'da

Türkiye-Libya mutabakat muhtırası kabul edildi

Sayfa 9



NAZIM MUTLU

Ulusal Eğitim Derneği Önceki Başkanı

TARİHE mal olmuş her olay, hem içinde bulunulan hem gelecek zaman için değişik açılardan laboratuvar görevi görür. Savaşlar, bilimsel buluşlar, devrimler, darbeler, direnişler, grevler, boykotlar... Tümünü bilimsel-nesnel ölçütlerle ve eğrisi doğrusuyla ölçüp tartınca tarihten ders almak isteyenlerin yararlanabilecekleri sayısız kazanca ulaşılır. Çarkı "tekerrür"e düşürmemenin temel koşulunun bu olduğu bilinir.

Ulusal çıkara dayalı yanları ağır basan olaylarla sınıfsal çıkara dayalı özellikleri öne çıkan olaylar da farklı ölçütlerle değerlendirilir, kuşkusuz. 50 yıl önce, 1969'un 15-18 Aralık günlerinde ülke genelinde ilk ve ortaöğretim okullarındaki öğretmenlerce gerçekleştirilen ve genellikle "Büyük Öğretmen Boykotu" adıyla anılan olay, gerek içeriği, gerek yaşama geçiriliş yöntemi, gerekse yarattığı etki bakımından hem ulusal hem sınıfsal boyutları iyi işlenmiş, bu nedenle de önemli izler bırakan, dersler içeren çarpıcı bir eylemdir.

EN BAŞARILI SENDİKA

Sendikal örgütlenme ve bu yolla hak alma geleneğinde özellikle son yıllarda yaşanan tıkanıklığın, gerilemenin hem dünyadaki hem ülkemizdeki siyasal gelişmelerle yakından ilgili var elbette. Ama sınıfsal-toplumsal akışı yönlendirme becerisi açısından bakıldığında sendikal yapıların içinde bulunduğu zafiyetin en az dış koşullar kadar içte egemen kılan an-

layıştan, işleyişin daraltılmasından kaynaklandığını söylemek yanlış olmaz.

Kurulduğu 1965'ten 12 Mart darbesiyle kapatıldığı 1971'e dek, yani yalnızca 6 yıl içinde yaptığı çalışma ve eylemleriyle salt örgütlendiği alanı değil, toplumsal yaşamın bütününe etkileyen Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS), işçi sınıfıyla emek mücadelesi tarihimizi yakından inceleyen Dr. Yıldırım Koç'un haklı saptamasıyla, ülkemizdeki 100 yılı aşkın emek hareketi içinde en başarılı örgüttür.

Genel Başkanı Fakir Baykurt başta olmak üzere Talip Apaydın, M. Rauf İnan, M. Şükrü Koç, Hayrettin Uysal, İ. Safa Güner, Dursun Akçam, Hürrem Arman, Behzat Ay, Tahsin Saraç gibi birçoğu aynı zamanda kültür, sanat, edebiyat alanında ses getiren çalışmaları bilinen 90 kurucusuyla TÖS, gerek iş işleyişte oluşturduğu üretken çalışma disiplini gerekse eğitim-öğretim ve öğretmenlerle ilgili her sorunu topluma mal etme, Baykurt'un sürekli yinelediği "*halka uyarma*" yolunda harcadığı çabayla her dönem için örnek alınacak bir yapıdır. TÖS, sözünü ettiğimiz dört günlük boykotun öncesinde, ülke geneline yayılan ve öğretmenlerle birlikte halkın her kesimine açık toplantılarıyla, üyeleriyle birlikte yine halkın bi-

tününi aydınlatmayı amaçlayan yayınlarıyla, 1968 Eylül'ünde düzenlediği **Devrimci Eğitim Şûrası**'yla; 15 Şubat 1969'da, Ankara'da 40 bin kişinin katıldığı "**Büyük Eğitim Yürüyüşü**"yle öğretmeninden köylüsüne, öğrencisinden işçisine dek toplumun her kesiminde saygın bir yer edinmiş, böylece Büyük Boykot için sağlam bir temel oluşturmuştur.

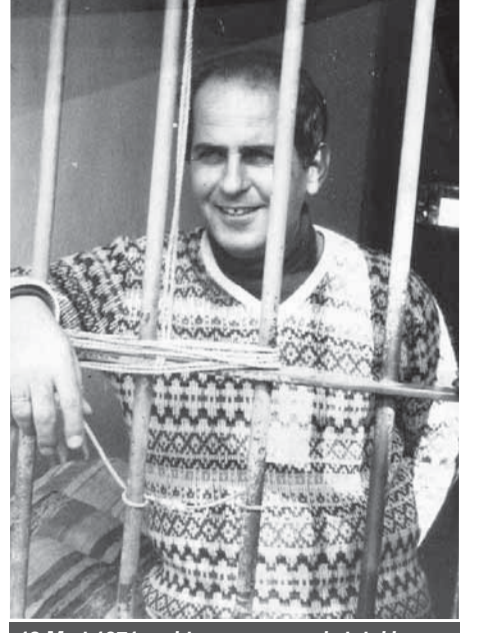
500 ŞUBEYE ULAŞTILAR

20. yüzyılın başından bu yana genel, yerel ve bölgesel dernekler kurarak bir örgüt kültürü ve deneyimi oluşturan öğretmenlerin 1948'de kurulan Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'yla (TÖDMF) daha kapsamlı bir mücadele sürecine girdikleri görülür. Ulusal ve uluslararası hukuk yolları zorlanarak sürdürülen çabayla 1965'te kamu çalışanlarına tanınan sendikalarda örgütlenme hakkı doğar doğmaz kurulan TÖS, kapanmadan önce ulaştığı 500 şubesiyle en hızlı yaygınlaşan, kitlesellenen yapıya dönüşür. Bir yandan kendisine karşı başlatılan saldırı ve karalama kampanyalarıyla baş etmeye çalışırken bir yandan da kendi sorunlarının ulusal sorunlardan bağımsız olmadığını, ulusça emperyalizmi yenememek gerek ekonomik gerekse kültürel-siyasal bağımlılıktan kurtulamayacağımızı halka anlatmada başarılı olan sendika, kapanışından üç ay önce, adı boykot, Dr. Niyazi

Altunya'nın tanımlamasıyla aslında "*grev*" olan dört günlük iş bırakma eylemini bütün engelleme çabalarına karşın başarıyla yaşama geçirdi. Bunda Köy Enstitülerinden yetişip Anadolu'nun dört bir yanına dağılan aydınlanmacı-halkçı öğretmenlerin yarattığı olumlu iklimle aynı yıllarda yaygınlaşıp kitlesellenen gençlik eylemlerinin de payı vardır kuşkusuz. Ama bunda, 50 bin üyesiyle 120 bin öğretmenin yaklaşık 110 binini dört günlük boykotun tümüne olmasa bile bazı bölümlerine katma başarısı gösteren TÖS'ün sendikal anlayışıyla başta Fakir Baykurt olmak üzere hem genel hem yerel yöneticilerin toplumsal ülküye bağlı kişiliklerinin payı vardır. Yine bunda, onların meslek sevgilerinin, halka bağlılıklarının, en önemlisi -ne yazık ki son yıllarda emek örgütlerinin neredeyse tümünden unuttukları- emperyalizmle savaşma kararlılıklarının daha büyük payı vardır. Ve yine bunda, üyesiyle sürekli etkileşim içinde olan, onu sıkı bir hizmet içi eğitimden geçirme başarısı gösteren, Amerikan süttözuna direnen, "Barış Gönüllüleri" kılığıyla ülkede cirit atan CIA ajanlarını ülkeden def etmek için canlarını ortaya koyan vatansever öğretmenlerin payı büyüktür.

SENDİKACILIK MÜFREDATI

Öyleyse 50 yıl sonra bugün, yani yöneticilerle üyeler arasındaki bağların neredeyse tümünden koptuğu, gerek ülkemizde gerekse bölümizde açıkça ve alçakça sergilediği oyunlarıyla emperyalizm olgusunu görmezlikten gelen bir emek mücadelesi anlayışıyla ufkı daralan, ne yazık ki çoğu kez sendikacılıkla ilgisi olmayan haberlerle kamuoyu gündemine gelen, içe



12 Mart 1971 muhtırası sonrasında tutuklanan TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt ve arkadaşları, 1974'teki af yasasıyla tahliyeyi reddettiller, 1976'da suçsuzluklarını kanıtlayarak haptiden çıktılar.

dönük didişmelerden başını kaldırmayı gerçek gündemi yakalamaya becerisi gösteremeyen bir sendikacılık anlayışına hapsedilenler için Büyük Öğretmen Boykotu, başı başına bir sendikacılık müfredatıdır. Okumak isteyenler için.

Bugüne, geleceğe ışık tutan boykotu ve o direnişin artık aramızda olmayan öncülerini saygıyla anarak, aramızda olanları ise saygıyla selamlayarak...

İlk kadın bilim tarihçimiz Sevim Tekeli'yi kaybettik

FEYZİYE ÖZBERK

PROF. Dr. Sevim Tekeli, uzmanlık alanı bilim tarihi olan ilk kadın akademisyenimiz ve bildiği kadıyla dünyada da ilk kadının bilim tarihçilerinden biri. Türkiye'de yetişen ilk bilim tarihçisi, ilk astronomi tarihçisi... O, bilim tarihinin değişik alanlarında çalışmış: matematik, astronomi, coğrafya ve teknoloji tarihi... Ancak onun asıl çalışma alanı, astronomi tarihidir.

Tekeli'nin en önemli çalışmaları Osmanlı bilimi üzerinedir. Özellikle Takıyüddin üzerine yaptığı çalışmalarla Tekeli, on altıncı yüzyılda yaşamış olan bu bilim adamımızın, dünya bilim tarihi yazınında tanınmasını sağlamıştır. Tekeli'nin çalışmalarıyla, daha önce basit bir astrolog hatta müneccim olarak tanınan -ismi hiçbir astronomi kitabına girmemiş olan- Takıyüddin, dünya astronomi tarihine on altıncı yüzyılın en önemli astronomu olarak geçmiştir. Tekeli'nin, Takıyüddin'in kurduğu İstanbul Gözlemevi'ne ilişkin çalışmaları da dünya astronomi tarihine yapılmış önemli bir katkıdır.

TOPRAK DIYE AVUÇLADIĞIM KONULAR ALTIN ÇIKTI

Brezilya'nın Başkenti Brezil'de kurulan bir müzede; dünyadan gelip geçmiş önemli bilim adamlarının yaşam öyküleri ve bilime yaptıkları katkılarını gösteren panolar yer almaktadır. Seçilen bilim adamları arasında Takıyüddin de vardır. 2002 yılında, TÜBA kanalıyla Sevim Tekeli'den Takıyüddin'i tanıtmayı isterim. Tabii Tekeli için bu, yalnızca bir görev değil, büyük bir ödül olur: "Öylesine mutlu olmuştum ki bana dünyaları verseler bu kadar mutlu olamazdım."

Hocası Aydın Sayılı, Tekeli'den; doktora tezi için Takıyüddin tarafından İstanbul'da 1575'te kurulmuş olan İstanbul Gözlemevi'nde kullanılan gözlem araçlarını, Merâğâ Gözlemevi -1259- ve Batı'da Tycho Brahe tarafından 1576'da inşa edilmiş olan Urenienborg Gözlemevi'nin aletleri ile karşılaştırılması konusunu, araştırmasını ister. Takıyüddin Mısır'da astronomi çalışmaları ile tanınmış İstanbul'a müneccimbaşı olarak atanmıştır. Ona; bilimin, bilim tarihinin yollarını açan bu çalışmaya Sevim Tekeli "Toprak diye avuçladığım konular altın çıktı" sözleriyle değerlendiriyor.

"Böyle bir mukayese beni ilk önce hayrete düşürmüştü. Zira bir tarafta 16. asrın sonlarına doğru büyük bir ilerleme devrine girmiş olan Batı Âleminde yetişmiş kurduğu rasathanesi'nde inşa etmiş olduğu mükemmel aletler ve yaptığı dakik rasatlarla ismini tarihin önemli birkaç astronomu arasına yükseltmiş, Kepler'in keşiflerini sağlamak seçrefine nail olmuş olan Tycho Brahe, diğer tarafta ise ismi hiçbir astronomi kitabına girmemiş olan Takıyüddin vardı.

İşte bu fikirlerin tesiri altında peşinen Tycho Brahe'nin üstünlüğünü kabul ederek ve nasıl bir neticeye vasil olacağımı merakla çalışmalarına başladım.

Takıyüddin ve Tycho Brahe'nin rasat aletleri üzerindeki araştırmalarının sonunda, aralarında şaşılacak derecede yakın bir benzerliğe, daha doğrusu bir paralelizme vasil oldum.

Her iki astronom, kendilerinden önce gelenlerin inşa ettikleri aletleri yapmakla kalmamışlar, o zamana kadar tesadüf edilmeyen, birbirinden de farklı olan, yeni icatlarda da bulunmuşlardı."

Ulaştığı sonucu Tekeli şöyle yorumluyor: "Astronomiyi 16. asra kadar Doğu ve Batı Âleminde tetkik etmek bizi şu görüşe götürür. Doğu astronomide çok kıymetli hazineleri saklamakta Batı ancak bu asrın sonlarında ve Tycho Brahe ile Doğunun üç asır önce vasil olduğu seviyeye yükselbilmektedir. (...) İslâm Âleminde yazılmış astronomik eserlerin tercüme yolu ile Batı Âleminde yapmış olduğu tesirler de gayet sarıh olarak bilinmektedir."

Sevim Tekeli'yle 7 Kasım 2008 günü Ankara Kavaklıdere'deki Tekeli apartmanında, ince bir zevkle döşendiği hemen göze çarpan dairedesinde görüşmüştüm. O, yaşamı konusunda konuşmaktan, bilgi vermekten pek fazla hoşlanmıyor. Cesur, neşeli, konuşkan ve misafirperver... Konuşmamızda bilim ve felsefe tarihinin bilimsel yönüne önemine vurgu yaptı: "Uyarılık yolunda yönümüzün doğru olarak saptanması, adamlarımızın emin olarak atılabilmesinde kültür ürünlerinin en etkiliyici ve aynı zamanda üst düzeyini oluşturan Bilim Tarihi ve Felsefe Tarihi'nin çok iyi bililmesi gerekmektedir."

AKADEMİK YAŞAMINDAN BİR KESİT

1951 yılında başarıyla Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF) Felsefe Bölümü'nü bitiren Sevim Tekeli, Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı'nın yanında doktora çalışmalarına başlar. Sayılı, 1952-1955 yılları arasında Felsefe Bölümü'nde, bir Bilim Tarihi Kürsüsü kurmak amacıyla resmî girişimlerde bulunur. 1955 yılında gerekli işlemler tamamlanarak ülkemizin ilk Bilim Tarihi Kürsüsü açılır ve Sayılı "kursü profesörlüğü"ne ve Tekeli ise, "kursü asistanlığı"na getirilir.

Akademik olarak dünyada ilk defa bilim tarihi bölümünü, George Sarton 1936 yılında Harvard Üniversitesi'nde kurmuş; Aydın Sayılı da, Harvard'da George Sarton'ın denetiminde doktoraasını tamamlamıştır.

BİLİM TARİHİNE DİĞER KATKILARI

Sevim Tekeli, İstanbul Gözlemevi'nin gözlem araçlarını tanıtan Takıyüddin'in "Âlât-ı Rasadiyye li-Zic-i Şehinşahiyye" ve Merâğâ Gözlemevi'nin gözlem araçlarını tanıtan Ürdi'nin "Risale fi Keyfiyet el-Ersad" adlı eleştirel metin çalışmalarını yayımlar. Böylece Ortaçağ İslâm Dünyası'nda kurulmuş ve işletilmiş iki büyük gözlemevinin, astronomi tarihçileri tarafından çok iyi bilinmeyen araştırma potansiyelleri ve yetenekleri konusunun, büyük ölçüde aydınlanması sağlar. Bulgular, astronomi tarihinin ve genel bilim tarihin gelişimine katkıda bulunur.

Tekeli, ayrıca Takıyüddin'in Güneş parametrelerine yönelik astronomik hesaplarını inceler ve 16. yüzyılda bu alan-

da en önemli çalışmanın Takıyüddin tarafından gerçekleştirildiğini kanıtlar. Kopernik ve Takıyüddin'in trigonometri çalışmalarını karşılaştırır. Bu çalışmasıyla Tekeli, Takıyüddin'in trigonometrik çalışmalarının Kopernik'ten üstün olduğunu ortaya koyar.

Tekeli, Takıyüddin'in mekanik saatler üzerine olan eserini Türkçe ve İngilizce olarak yayımlar. Bu çalışmasıyla Takıyüddin'in 16. yüzyılda Tycho Brahe ile birlikte saatleri astronomide uyguladığını kanıtlar. Mekanik saat tarihinde Takıyüddin'in müstesna bir yeri olduğunu gösterir.

2002 yılında Tekeli, iki öğrencisiyle birlikte -Melek Dosay Gökdoğan ve Yavuz Unat- 13. yüzyılın ünlü Türk mühendisi Cezeri'nin otomatlara ilişkin eserini, Arapçadan açıklamalarıyla birlikte Türkçeye kazandırır.

Coğrafya tarihi üzerine yaptığı çalışmalar: "Kristof Kolumb'un Haritasına Dayanarak En Eski Amerika Haritasını Çizen Türk Amirali Piri Reis ve "İlk Japon Haritasını Çizen Türk, Kaşgarlı Mahmud", üzerinedir.

RÖNESANS'TA BİZANS'IN ETKİSİ

Tekeli "Modern Bilimin Doğuşunda Bizans'ın Etkisi", adlı çalışmasında, "Rönesans, İstanbul'un Fethi'nden sonra Batı'ya ve özellikle de İtalya'ya kaçan Rum Bilginleri'nin eseri olmuştur." biçiminde özetlenebilecek yaygın inancı sorgular. Yapmış olduğu çalışmayla söz konusu etkinin abartıldığını, ortaya koyar. Bu dönem üzerinde Müslüman bilginlerin etkisinin çok daha fazla olduğunu kanıtlar. Sonraki yıllarda başka araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalar da bu belirlemenin doğruluğunu güçlendirir.

Tekeli, başta George Sarton olmak üzere Batılı bilim tarihçilerinin ve diğer tarihçilerin araştırmalarına dayanarak şu görüşü açıklıyor: "... 1100-1250 bir çeviri ve uzlaşma dönemidir. Çatışan kültürler arasında daha yakın bir ilişki kurulmuş özellikle Hristiyan ve Müslüman ve onların girişimleri yeni bir Avrupa'nın güçlü dokusunu oluşturmıştır. Bu görüş açısı altında 12. yüzyıl Rönesans olarak adlandırabiliriz, o müthiş bir Rönesans'tı ve modern bilimin temelini oluşturdu.

Sonunda 13. yüzyılın ortalarında Batı Avrupa'da yeni bir medeniyetin tohumları atılmış oldu. Bu tohumlar, Yunan - İslâm - Latin idi. -Bu üç kültürün en geni ve en üstünü Müslümanlardı ve Batı bu kültürü aktarma ve kendisine mal etme çabası içinde idi. - Yunan - İslâm bilim hazineleri Müslüman taşıyıcılardan Latin ve İbrani taşıyıcılara hummalı bir biçimde aktarılmıştı. Bu öğelerin geçişi, onların sindirilmesi ve evrimi çeşitli biçimlerde olmuş, ancak 13. yüzyılın ortalarında pek çoğu Latin damgası ile damgalanmıştı."



Yukarıdaki alıntıda da açıkça ifade edildiği gibi İstanbul'un Fethi'nden -1453- çok önce bilimde Rönesans'ın önemli adınımları atılmıştır. Ayrıca "Bizanslılar çeviriciler ve çevrilen yapıtlar yönünden İtalyanlara oranla çok gerilerde kalırlar."

BİLİM TARİHİNE GİRİŞ

1993 yılında Tekeli'nin öncülüğünde Bilim Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından, liseler için ilk bilim tarihi ders kitabı olan "Bilim Tarihi" yazılır ve yayımlanır. Bu kitap, daha sonra genel okuyucunun ve üniversite öğrencilerinin gereksinimini karşılayacak ölçüde genişletilmiş olarak 1999 yılında "Bilim Tarihinin Giriş" adıyla yeniden basılır. Bütün çağlarda bilim ve tekniğin gelişimini ana çizgileriyle tanıtan bu çalışmanın en ilgi çekici yönlerinden biri, bilimin gelişiminde -başka uygarlıklara mensup bilginlerin yanı sıra- Müslüman ve Türk bilginlerin de katkılarının bulunduğu vurgulanmıştır. Kitap bu alanda yazılmış ilk eserdir ve pek çok üniversitede bilim tarihi derslerinde kaynak kitap olarak kullanılmaktadır.

Sevim Tekeli, Türkçenin bilim dili olarak kullanılmasını, bir var olup olmama sorunu olarak değerlendirir: "Bilimin dilinin Türkçe olmasına ilişkin bocalama 16. yüzyıl izleyen dönemde, Osmanlı Türklerinin gittikçe bilimle ilgilerinin kesilmesine yol açmıştır. (...) Yüce Atatürk eğitim dilinin Türkçe olmasına işaret etmekle, yüreктen inandığım en doğru yolu bize gösterdi. (...) Tarihte işlenen bu hatanın cezasını çok pahalı ödedik. Ancak bugün gene aynı hatayı işlersek, bunun ödünü çok daha ağır, Hamlet'in deyimi ile 'Olmak veya olmamak' biçiminde olacaktır."

Sevim Tekeli'yi saygıyla anıyoruz.

Okurlarımızdan Mektuplar

halklailiskiler@aydinlik.com.tr

Analar!

Kadınlar kalkarsa ayağa, Korkar savaş tanrıları. Susar kan kusan namlular. Çünkü, bebese siper olur Analar.

Kadınlar kalkarsa ayağa, Titrer dağ, taş, bütün dünya. Kırılır beli emperyalizmin. Ortada kalır çığırtkanlar. Çünkü, vatanına siper olur Analar.

GÜRSEL GÜZEL



HABER MERKEZİ

OKUL kantini ve çevredeki işletmeler, AÖF, KPSS, YKS, ALES, TUS, DGS gibi sınav dönemlerinde, sınava alınması yasak olan cep telefonu, çanta, anahtar, takı gibi yasaklı eşyaları üç ile beş lira arasında değişen ücretlerle emanet olarak alıyor. Sınav boyunca öğrencilerin eşyalarını muhafaza eden emanetçilerin eşyalarını okul kantini ya da çevredeki kafeterya gibi işletmelere emanet ola-

rak bırakmak zorunda kaldı. Sınav sebebiyle yaklaşık 10 kişinin emanet getirdiğini belirten bir kafe işletmecisi şunları söyledi: "Hafta sonları genelde okullarımızda sınavlar oluyor. Sınavlarda insanlar mağduriyet yaşamasin diye biz de emanet olarak insanların cep telefonlarını, cüzdanlarını, çantalarını bıraktığı bir mekan olarak işleviyoruz burayı. Özel eşyalarının hepsini bırakabilirler."

'KİMLİK GÖSTERİP TESLİM ALIYORLAR'

Kafeterya girişine 'emanet alınır' yazısını asan Sabri Bulut ise "Kimlik görmeden eşyaları vermiyoruz. Bilgilerini alıyoruz. Sınav bittikten sonra kimlik gösterince veriyoruz. Çok değerli telefonlar oluyor" diye konuştu.

Öğrenciler 'emanetçi'ye para vermekten bezdi

Sınavlara telefon ve benzeri eşyalarla girilmesinin yasaklanmasıyla 'emanetçi'ler ortaya çıktı. Öğrenciler sınav öncesi yaklaşık beş lira karşılığında emanetçilere eşyalarını teslim etmek zorunda... Ücretlerin yüksek olduğu, yetkililerin duruma çare bulması isteniyor



'Kantinciler değnekçi değil'

İstanbul Kantinciler Esnaf Odası Başkanı Vahap Osmanoglu ise sorumluluk aldıklarını ve bir bedeli olmasının normal olduğunu söyledi. **Osmanoglu**, şöyle konuştu: "Cumartesi-pazar okullar tatil olduğu için kantinci sınav zamanı mecbur açıyor. Arkadaşların emanetlerine sahip çıkıyor. 10-



15 bin liralık telefonlar var. Bunlar kaybolduğu zaman mesuliyeti kimde olacak? Bir telefon kaybolduğu zaman kantinci, 2-3 ay çalışmak zorunda o parayı çıkarmak için. Aldığı zaman da fişlerini kesiyorlar. Kacak değil yani, kayıt altında. Kantinciler değnekçi değil. Kaybolan eşyadan sorumlular."

'EMANETE VERMEYE MECBURUZ'

Emanetçileri güvenilir bulmadığını ancak mecbur kaldığı için emanet bıraktığını söyleyen **Sayit Ahmet Yalçın** "Mecburen bira-

koruz. Girişte polislin masasına bıraksak ben-ce daha güvenli. Boşu boşuna para veriyoruz. Bir araba anahtarına beş lira aldılar. Talep de çok her gelen mecburen bırakıyor. Güvenli bulmuyorum ama bırakıp gidiyoruz" dedi.



15'inci günde aramaya 200 kişi destek veriyor

ULUDAG'a zirve tırmanışı yaparken 1 Aralık'ta kaybolan amatör dağcılar 31 yaşındaki **Mert Alpaslan** ve 37 yaşındaki **Efe Sarp**'i arama çalışmaları, dün de sürdü. Üç gündür olumsuz hava koşullarının hakim olduğu, arama-kurtarma personelinin sayısının azaltıldığı ve hava destekli çalışmaların araverildiği **Uludağ'da**, hava şartlarının normale dönmesiyle yeniden dağ köylerindeki vatandaşlar da katılıyor.

Kayıp dağcılar arama çalışmaları, 15'inci günde de devam ediyor. 3 gündür olumsuz hava koşullarının hakim olduğu, arama-kurtarma personeli sayısının azaltıldığı ve hava destekli çalışmalara ara verildiği **Uludağ'da**, hava şartlarının normale dönmesiyle yeniden detaylı arama çalışmaları başladı. **AFAD** ve jandarma koordinesinde yürütülen çalışmaya, sivil toplum kuruluşlarının yanı sıra, avcılar, dağcılar ve **Uludağ**'ın dağ köylerindeki vatandaşlar da katılıyor.

Dağcılara ait mont, bere ve batonların bulunduğu **Kürekli Dere Şelalesi** ve yakınlarında yer yer 1 metreyi bulan kar kalınlığında, dik vadileri, uçurumları ve şelaleleri aşmak için halatlı istasyonlar kuruluyor. Öte yandan termal kameralı drone ile de tarama yapılıyor.



Define avcıları köylüleri bezdirdi

KOCAELİ'nin Körfez ilçesindeki 49 haneli ve 150 nüfuslu Kutluca Mahallesi'nin sakinleri, defineciler tarafından kazıldığı iddia ettikleri çukurlardan yakınıyor. İlk kez 5 yıl önce karşılaştıkları çukurların sayısının her geçen gün arttığını dile getiren mahalle sakinleri, yetkililerden yardım istiyor. Yaklaşık beş kilometre çapındaki alanda, çeşitli büyüklüklerde olan çukurlar nedeniyle sıkıntı yaşadıklarını belirten mahalleliden **Latif Nac**, "Çukurların sayısı her geçen gün artıyor. Doğaya zarar verdiğini düşündüğümüz bu çukurlara zaman zaman otlanmaya çıkan hayvanlarımız da düşüyor. Yetkililerin bu durumu çözüme kavuşturmasını istiyoruz" diye konuştu.



Hukuk Fakültesi öğrencisinden öneri: Evlilik yeterlilik belgesi istenmeli

AYDINLIK / ANKARA

BAŞKENT Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrencisi Zeynep Emre, nikah şartlarında değişikliğe gidilmesi gerektiğini belirterek, "Her 18 yaşına giren nikah yapamamalı ve evlenme girişiminde bulunan taraflardan, 'evlilik yeterlilik belgesi' istenmesi koşulu getirilmeli" önerisinde bulundu.

Çağımızda değişen ekonomi ve sosyolojik koşullar altında, sürdürülebilir bir aile kurumu oluşturmak ve doğan çocukların anne-baba şefkatinden mahrum kalmaması için, nikah şartlarını güncellenmesi gerektiğini söyleyen **Emre**, "Türk toplumunun temel yapı taşı olan ailenin, güçlü temeller üzerine inşa edilmesi gerekmektedir" dedi.

BOŞANMA ORANLARI ARTTI

Günümüzde evliliklerin ilk 5 yılda büyük oranda boşanma ile sona erdiğine vurgu yapan **Zeynep Emre**, nikah şartlarının çağımız koşullarına göre yeniden belirlenmesi gerektiğini altını çizerek, "Yasalara göre 18 yaşını dolduran herkes reşit olarak kabul edilip, nikah yapabilmektedir. Oysaki reşit olmak, sayısal rakamlar ile değil, ekonomik, psikolojik ve kendi başına aile kurup, yönetebilecek olgunluğa erişmenin ifadesidir. Kanunda eşlik, yeniden tanımlanmalıdır. Evlenecek çiftlerin, aile yönetebilecek özelliklere sahip olup olmadığı, **Aile Bakanlığı'nda** oluşturulacak, konusunda uzman heyet tarafından kabul edilmelidir" ifadelerini kullandı.

Disleksili İlgin okulu birincilikle kazandı

MUĞLA'da yaşayan 10 yaşındaki **İlgin Durmuş'un** ilkökul birinci sınıfta öğrenme güçlüğü olarak bilinen 'disleksis' olduğu ortaya çıktı. Üç yıl boyunca özel eğitim alarak disleksiye yenen İlgin, azmiyle bütün zorlukların üstesinden gelmeyi başardı. **Muğla Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'nü** 97 kişi içerisinde birincilikle kazanan 5'inci sınıf öğrencisi İlgin, yan flüt, tiyatro, piyano ve cimnastik eğitimi alıyor.

Durmuş, kitapları okurken harfleri karıştığını söyledi. 3'üncü sınıfta sporatif yetenek taramasına katılarak kazandığını söyleyen **Durmuş**, "Tiyatro ile cimnastığe gidiyorum. Annemin hazırladığı ses kayıtlarıyla konservatuvar sınavına hazırlandım. Annem bana iki oyun seçti. Yatmadan önce ya da annemler televizyon izlerken kayıtları dinliyordum. Bu şekilde sınava hazırlandım. Birinci olduğumu öğrenince şaşırımdı. Başarımı aileme, öğretmenlerime ve 'Duman' isimli kedime borçluyum" dedi.



DEĞERSİZLİK DUYGUSU KÖTÜ HİSSETTİRİYOR

İlgin'in sınıf öğretmeni **Aylin Bal**, akademik çalışmanın telafi edilebileceğini ancak değersizlik duygusunun çocuğun kendisini kötü hissetmesine neden olacağını vurgulayarak, "Değersizlik duygusu, çocuğun kendisini kötü hissetmesini ve okula karşı ön yargılı olmasına neden olabiliyor" dedi.

BARO BAŞKANLARINDAN ORTAK BİLDİRGE:

Sözleşme hükümleri istisnasız uygulanmalı



AYDINLIK / ANKARA

EGE, Marmara ve Akdeniz Genişletilmiş Baro Başkanları Toplantısı'nın ardından açıklanan sonuç bildirgesinde, kadının güçlendirilmesi amacı ile imzalanan **İstanbul Sözleşmesi** hükümlerinin ortadan kaldırılmak istenmesinin, şiddetin ve kadın cinayetlerinin meşrulaştırılması anlamına geleceği belirtildi.

Bildirgede, şunlar kaydedildi: "İstanbul Sözleşmesi hükümleri istisnasız uygulanmalı, hatta güçlendirici yeni düzenlemeler yapılmalı, Sözleşmeye aykırı şekilde, arabuluculuk aile hukuku uyuşmazlıklarında asla uygulanmamalı, bu ülke, kadınların

şiddet ve öldürülme korkusu olmadan yaşayabilecekleri huzurlu bir ülke haline getirilmelidir."

Kamuda görev yapan avukatlara, yargının kurucu unsurlarından olduğu da dikkate alınarak, diğer kurucu unsurları olan hakim ve savcılara uygulanan ek gösterge rakamlarının aynen uygulanması gerektiği belirtilen bildirgede, "Çalışma şartları, meslekleri gereği diğer memurlardan farklılık arz eden kamu avukatlarına, Danıştay kararları da dikkate alınarak, işyeri giriş ve çıkışları başta olmak üzere, mesleki bağımsızlıklarını koruyacak koşulların uygulanması istisnasız bir şekilde sağlanmalıdır" denildi.

Ellerini kaybetti kollarıyla hat sanatçısı oldu



İRANLI Şehram Ahmedî, 15 yaşında geçirdiği kaza sonucu ellerini kaybetmesine rağmen hayata tutunmaktan vazgeçmedi ve 25 yaşından sonra kollarıyla hat sanatı icra etmeye başladı.

Başkent Tahran'ın Sanat Meydanı metro durağında, gelen geçenlerin meraklı bakışları arasında **Hafız Şirazi**, **Sadi Şirazi**, **Ömer Hayyam**, **Mevlana** ve diğer ünlü şairlerin dizelerini öninde ki kağıtlara nakşeden **Ahmedî**, hayata tutunma azmi ve iradesiyle örnek bir başarı hikayesine imza atıyor.

Büyük şairlerin dizelerini yaza yaza şairlik

yetenegi gelişen **Ahmedî**, yer yer kendi duygu dünyasından süzülen edebi sözleri de çiziyor. **Ahmedî**, ellerini 15 yaşında kaza sonucu kaybettiğini ve ardından 10 yıl boyunca değişik işler yapmaya çalıştığını söyledi.

Aslen Zencan eyaletinden olan, evli ve bir çocuk babası **Ahmedî**, 25 yaşından sonra hat sanatıyla tanıştığını ve o günden bu yana bu işe yoğunlaştığını aktardı.

Tahran'ın 14'üncü bölgesindeki varoş semtlerinden **Hazane'de** oturan 35 yaşındaki **Ahmedî**, eserlerini metro durakları ve meydanlarda satarak evine bakıyor.



Hava kirliliği kalbe sigara kadar zararlı

Araştırmalara göre fabrikadan çıkan duman atıklarına, altın toz partiküllerine maruz bırakılan hastalarda ani damar tıkanmaları, kalp krizi geçirme riski artıyor. Uzmanlar hava kirliliğinin kalbe sigara kadar zarar verdiğini belirtiyor



Ateş düşürürken bu hataları yapmayın!

AYDINLIK / ANKARA

KIŞ aylarında, özellikle okul çağındaki çocuklarda ateşle seyreden grip gibi üst solunum yolu hastalıkları sıkça kapımızı çalıyor. Bu tabloda ebeveynlerin en büyük kaygılarından biri çocuklarının yüksek ateş nedeniyle havale nöbeti geçirmesi ve bunun sonucunda beyinde kalıcı bir hasar oluşması. **Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. Özlem Altay Yücel** ateş yükseldiğinde hemen paniğe kapılmamak gerektiğine dikkat çekerek, “Ateş vücudun bağışıklık sistemine bir yanıttır, bir başka deyişle vücudumuz zararlı mikroorganizmalarla savaşmak için ateşi yükseltiyor. Yüksek ateşin ve/veya eşlik eden havalenin beyne kalıcı zarar vermesi için altta menenjit veya ensefalit gibi ağır bir tablo olması gerekiyor. Üst solunum yolu enfeksiyonlarına bağlı ateşli havalelerde ise kalıcı bir hasar olmuyor” dedi.

Yücel çocuklar ateşlendiğinde ebeveynlerin kaçınmaları gereken sekiz hatayı şöyle anlattı:

■ **Hata: Soğuk suyun altında tutmak**

Doğrusu: Ateşi yükseldiğinde çocuğu soğuk veya buzlu suyun altında tutmak çok tehlikeli. Soğuk suda ısı vücut içinde kalıyor ve bunun sonucunda ateş daha da yükseliyor. Ayrıca grip veya zatürre gibi enfeksiyonlara yakalanma riski artıyor. Dolayısıyla su ne sıcak, ne de soğuk olmalı.

■ **Hata: Ateşi hızla düşürmek**
Doğrusu: Yüksek ateşi hızla düşürmek doğru değil. Çünkü ateşi hızlı düşüren ilaçlar hipotermiye, bir başka deyişle vücut ısısının aniden düşmesine yol açabiliyor. Ayrıca fazla ilaç tüketimi ilaç zehirlenmelerini tetikleyebilir.

■ **Hata: Antibiyotik kullanmak**

Doğrusu: Her ateşli durumda antibiyotik kullanılması doğru değil. Çünkü ateş dışı çıkarma, aşı sonrası veya sıcak ortamda kalmaya bağlı da gelişebiliyor. Ayrıca enfeksiyonların büyük bir kısmı antibiyotik tedavisinin etkili olamadığı viral enfeksiyondan kaynaklanıyor. Bu tür durumlarda antibiyotik tedavisi fayda etmeyeceği gibi, vücutta antibiyotik direncinin gelişmesine ve çocuğun bağırsak florasının bozulmasına neden olabiliyor.

■ **Hata: Vücudu susuz bırakmak**



Doğrusu: Vücudu susuz bırakmak ateşin düşmesini önler. Bu nedenle ateşli durumlarda çocuklarda su tüketimi mutlaka artırılmalı.

■ **Hata: Kalın giydirmek**

Doğrusu: Sıcak ateşi daha da yükselterek havaleyi tetiklediği için çocuğunuzu kalın giydirmeyin ve vücudunu sıcak tutmayın. Ateşin derecesine göre üstünü inceltin. Ateş hafifken çocuğun titremeye başlaması ateşin aniden yükseleceğinin habercisidir. Bu durumda oda ısını yükseltmeyin, çünkü vücut ısısının yükselmesi nedeniyle ateşli havale riski artıyor.

■ **Hata: Alkol içeren suyla kompres yapmak**

Doğrusu: Yüksek ateş olduğunda eklem yerlerine alkolü su veya aspirin eritilmiş suyla kompres yapılmasını da önermiyoruz. Çünkü bu maddeler ciltten emilerek, özellikle küçük bebeklerde zehirlenmelere yol açabiliyor. Sirkeli suyun da yüksek ateşte iyi geldiğine dair bir kanıt yok.

■ **Hata: Hatalı ilaç kullanmak**

Doğrusu: Ateş düşürücü olarak aspirin kullanmak da ebeveynlerin kaçınmaları gereken bir başka önemli hatayı oluşturuyor. Bunun nedeni ise aspirinin bazı ateşli hastalıklar sırasında Reye sendromu denilen ve karaciğer yetmezliğine (karaciğer enzimlerinde yükseklik ve şuur kaybı) kadar gidebilen bir tabloya yol açabilmesi. Bunun yanı sıra ibufen içeren ilaçlar da 6 ay altındaki bebeklerde açık olan bazı kalp damarlarında kapanma yapabildiği için kullanılmamalı. Bu ilaçlar ancak doktora danışılarak verilmeli.

■ **Hata: Zor sindirilen gıdalarla beslemek**

Doğrusu: Yüksek ateşte yapılan bir başka önemli hata ise çocuğu yağlı ve zor sindirilen gıdalarla beslemek oluyor. Vücut mikrop-larla savaşırken zor sindirilen besinleri parçalamakta güçlük çekiyor ve bu işlevini yerine getirirken metabolizmanın hızlanması nedeniyle ateşi düşürmek zorlaşıyor.

Kalbini çantasında taşıyor

ANTALYA'da kalp hastası **Zeki Doğan**, nakil beklerken kalp destek cihazıyla yaşamını sürdürmeye çalışıyor.

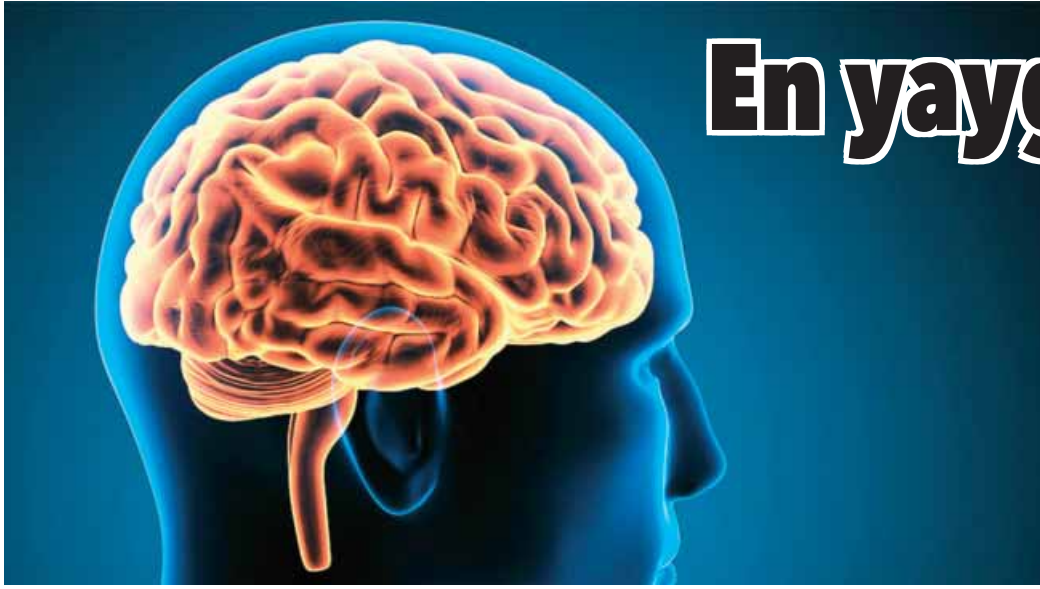
Muratpaşa ilçesinde yaşayan iki çocuk babası **62 yaşındaki Doğan'a**, üç yıl önce nefes darlığı şikayetiyle gittiği hastanede kalbinin yüzde 22 oranında işlev gördüğü iletili. Organ bulanamadığı için **Doğan'a Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Kalp Damar Cerrahisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ömer Bayezid** tarafından yapay kalp takıldı.

HAYAT ARKADAŞI EN BÜYÜK DESTEKÇİSİ

Çantasında taşıdığı bazen omzu-



na astığı kalbine gözü gibi bakan **Doğan**'ın en büyük destekçisi seveerek evlendiği 40 yıllık hayat arkadaşı **Nurhayat Doğan** oldu. En zor günlerinde hep yanında gördüğü eşinin desteğiyle stressiz bir hayat süren, her gün yaklaşık beş kilometre yürüyüş yapan **Doğan**, kalabalık yerlerde kalbinin çalınma riskine karşı sırt çantasına bırakıyor.



AYDINLIK / ANKARA

BEYİN ve Sinir Cerrahisi Uzmanı Doç. Dr. Ahmet Öğrenci, beyin tümörlerinin en yaygın belirtisinin baş ağrısı olduğunu bildirdi. Öğrenci beyin birçok koordineli ve rastgele hareketin merkezi olduğunu belirterek, “Bilinç ve duygusal yaşamın da mer-

kezindedir. Hayati fonksiyonlarımızı kontrol eder. Bu nedenle, hayatımızın merkezindedir. Beyinle ilgili en ufak bir hastalık şüphesi, hastayı ciddi moral bozukluğuna ve depresyona itebilir” dedi.

Öğrenci, beyinde yer kaplayan hastalıklara bakıldığında bunların **benign (iyi)**, **malign (kötü)** karakterlerde davranış gösterebildiğini söyledi. Öğrenci,



AYDINLIK / ANKARA

KALP ve Damar Cerrahisi Uzmanı Doç. Dr. Ahmet Arnaz egzersiz yaparken veya yürürken bacaklarda yaşanan ağrının tedavi edilmemesi durumunda hayatı tehdit edecek kadar ciddi sorunlar oluşturabileceğini bildirdi. **Arnaz**, zamanında müdahaleye dikkat çekti.

Genellikle egzersiz sırasında bacak atar damarlarına çok az kan akışının hastalık belirtisi olduğunu kaydeden **Arnaz**, “Hastalar bacak atar damarlarındaki darlıktan dolayı yürüme esnasında oluşan ağrı nedeniyle durup, dinlenme ihtiyacı hissediyor. Bu esnada mağaza vitrinlerine baktıkları için de tıbbi ismi **‘kladikasyo intermittant’** olan bu bulguya ‘vit-rin hastalığı’ da deniyor. ‘Kladikasyo intermittant’ tek-nik olarak **‘periferik arter’** hastalığının bir belirtisi”



TOPLUMDA genellikle **“karabasan”** olarak bilinen, uyanma sırasında kol ve bacakları istemli hareket ettiremeye ve konuşamama gibi bulgularla ortaya çıkan uyku felcine, kalitesiz uyku ve stresin neden olduğu bildirildi.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Nöroloji Uzmanı Doç. Dr. Füsün Domaç, uyku felcinin bir atak durumu olduğunu söyledi. Atak sırasında bilinci açık ve etrafında olup bitenlerin

diye konuştu.

Damar daralması veya hasarının olduğu bölgelere bağlı olarak ayaklarda, baldırlarda veya kalçalarda ağrı ya da rahatsızlık hissi geldiğini vurgulayan **Arnaz** özetle şu bilgileri verdi:

“Tedavide hedef, hastalığın kötüye gitmesini önlemek ve yakınmaları azaltmaktır. Damarlara zarar veren plaklar genellikle sağlıklı yaşam tarzının bir sonucudur. Dolayısıyla sağlıklı alışkanlıkları sürdürmek ve sağlıklı olanları benimsemek tedavinin ilk adımlarını oluşturuyor. Sigarayı bırakmak, düzenli egzersiz yapmak ve ideal kiloda kalmak çok önemli. Özellikle de diyabet bu hastalık için büyük bir risk oluşturan. Bu nedenle başta kan şekeri olmak üzere, kolesterol ve kan basıncı değerlerinin de kontrol altında olmaları büyük önem taşıyor. Bunlara ek olarak kan sulandırıcı ilaçlar da düzenlenebiliyor.”

Stres ve uykusuzluk ‘karabasan’a yol açıyor

farkında olan kişinin hareket edememe ve konuşamamaya bağlı yoğun bir endişe yaşadığını dile getiren **Domaç**, solunum kaslarının hareketlerinde etkileneceği için normal soluk alıp vermenin devam ettiğini vurgulayarak, “Yanında birinin olması veya ayak sesi gibi görsel ve işitsel halüsinasyonlar tabloya eşlik edebilir” dedi.

Doç. Dr. Domaç, uyku felcinin kronik yorgunluk, düzenli uyku uyuyamama, az uyuma, vardiya çalışması, stres, alkol veya fazla kafein kullanımının ortaya çıkmasını kolaylaştırdığına değindi. **Domaç**, atakların genellikle kendiliğinden düzelmekle birlikte bir kişinin seslenmesi veya dokunması ile daha çabuk ortadan kalktığına da işaret etti.

ölçümlerinde, o an bile ciddi ölçüde tansiyon yüksekliği, solunum problemleri ve damar elastikiyeti kaybı belirlenmiş. Bunlar ciddi ölçüde kalp hastalığı riskini artırıyor. Aynı zamanda kişi kalp hastasıysa, tekrarlayan krizler görüyor. Sigara, diyabet, hipertansiyon, kolesterol gibi tanımlanmış kalp hastalığı risk faktörleri var. Ama bunların yanı sıra yakın zamanda ciddi bir risk faktörü olarak hava kirliliğini görüyoruz. Bu da önem verilmesi gereken bir problem.”

BİREYSEL ÖNLEMLER MÜMKÜN MÜ?

Bireysel önlemlerle bu riskin azaltılabileceğini belirten **Değertekin**, şöyle devam etti: “Aracınızın sıkışık trafikte kontağını kapatın. Bulduğumuz binanın ısıtma ve soğutmasını optimum düzeyde kullanarak dışarıya verdiğimiz kirliliği hava miktarını azaltın. Bireysel olarak alacağımız çevreyi koruyucu her önlem yani naylon poşet kullanımını azaltmak bile çevre kirliliğini azaltacaktır. Risk faktörü olarak görülen özellikle genç nüfusta devam eden sigara alışkanlığı, yoğun stres gibi. Olumsuz etki yapan unsurlar da var. Bunun yanı sıra çocukluk yaş döneminden itibaren kişi hareketli yaşama, spora yönlendirilmeli. Çocukluk döneminden itibaren beslenme alışkanlıkları, damak zevki kontrol altına alınmalıdır. Toplum olarak egzersize daha fazla yönelmemiz, arabanızı bir durak önce bırakıp yürüyerek devam etmemiz, mümkünse arabayı trafiğe çıkarmamız önemli. Bu hem hava kirliliği kontrolü hem de fiziki egzersiz açısından önemli.”

En yaygın belirtisi baş ağrısı

şöyle konuştu:

“Hastalar kitlenin bulunduğu yer ile ilgili fonksiyonel kayıplarla ve genel şikayetler ile doktora başvurlar. Hastalarda problemin başlamasının ana sebebi; kapalı bir alanda bulunan beyinde yani kafa içinde basıncın artmasıdır. En sık başvuru sebebi baş ağrısıdır. Sonrasında bulantı-kusma, şuur dalgalanmaları, uyku hali, baş dönmesi ve nöbet geçirme, vücudun farklı bölgelerinde kuvetsizlikler, iştahsızlık, unutkanlık gelmektedir. Ancak şikayetler çok daha çeşitlilik gösterebilir. Hastalarda kitlenin bulunduğu yerin farklılığına göre dengesizlik, çift görme, görememe, yazıyı okuyamama, konuşamama, konuşulani anlamama, yeni kelimeler ile konuşma, iştme bozuklukları, kulaklarda çınlama, kişilik değişiklikleri görülebilir. Bazılarında ise kafada şişlik, gözde dışarı doğru şişme, yüz felci gibi belirtiler olabilmektedir.”



Tedavi bitmeden spora devam etmeyin!

AYDINLIK / ANKARA

OP. Dr. Osman Lapçın, bir sporunun tedavi veya rehabilitasyonu tamamlanmadan, müsabakaya devam etmesinin uzun dönemde ciddi sorunlara yol açabileceğini özellikle vurguladı. **Lapçın**, menüsküs yırtığı veya ön çapraz bağ yaralanması olan bir sporunun bunu ihmal etmesi sonucunda oluşacak kalıcı hasarlar nedeniyle kariyerine son vermek zorunda kalacağını altını çizdi.

Sporu kurallarına uygun olarak yapmak özellikle müsabaka sporlarında ikili sert mücadelelerden kaynaklanan yaralanmaları azaltacağının altını çizen **Lapçın**, “Sporu tekniğine uygun olarak yapmak beden sınırlarını aşırı zorlamadan aynı sonuca ulaştıracağı için yaralanmaları önleyebilecektir” açıklamasında bulundu.

HALI SAHA MAÇI DEYİP GEÇMEYİN

Kötü bir zeminde ya da uygun olmayan ak-sesuarla mücadele çıkmanın sakatlık riskini arttıracağını ifade eden **Osman Lapçın**, yaş ve cinsiyetin de bazı yaralanmalar için risk artırıcı bir etken olduğuna değindi. Hiçbir fiziksel hazırlık yapmadan sadece eğlence için belli aralıklarla hali sahada maç yapmak gibi sportif aktivitelerin spor yaralanmalarına davetiye çıkarttığını özellikle vurgulayan Lapçın kon-disyon ve kas gücü olarak hazırlıksız yılda 1 kez kayak yapmanın da aynı şekilde ciddi sakatlıklara yol açabileceğine dikkat çekti.

SOSYAL YAŞAMIN ETKİSİ

Herhangi bir sakatlık yaşanmaması için sportif faaliyetler öncesinde mutlaka kondisyon, kas gücü ve esneklik açısından hazırlık yapılmasının öneme değinen **Osman Lapçın**, “Özellikle profesyonel sporcuların beslenme, uyku, alışkanlıklar ve sosyal yaşamlarının hem sportif başarı için hem de sakatlanmaların önlenmesi için önem taşıdığını bilmeleri gerekir” diye konuştu.

1 YILDA! 159 bin ümidini kesti 800 bin işsiz kaldı

Türkiye İstatistik Kurumu, eylül ayı işgücü istatistiklerini açıkladı. Geçen yılın aynı dönemine göre 817 bin kişi daha işsiz kaldı. İşsiz sayısı 4 milyon 566 bin, geniş tanımlı işsizlik ise 6 milyon 812 bin oldu. Kayıtdışı çalışma yüzde 36'ya, genç işsizlik 26.1'e yükseldi

TÜRKİYE'de işsizlik oranı eylülde geçen yılın aynı ayına göre 2.4 puan artarak yüzde 13.8'e yükseldi. Bu dönemde işsiz sayısı 817 bin kişilik artışla 4 milyon 566 bin olarak hesaplandı. İş bulmaktan ümidini kesenlere (geniş tanımlı işsizlik) bir ayda 256 bin, bir yılda 159 bin kişi eklendi, işsiz sayısı 6 milyon 812 bin kişi oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Eylül 2019'a ilişkin işgücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı, eylülde geçen yılın aynı ayına göre 817 bin kişi artarak 4 milyon 566 bine çıktı. İşsizlik oranı 2.4 puan yükselerek yüzde 13.8 oldu. Tarım dışı işsizlik oranı da 2.9 puanlık artışla yüzde 16.4 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 4.5 puan yükselerek yüzde 26.1 oldu. İşsizlik oranı 15-64 yaş grubunda ise 2.4 puan artışla yüzde 14.1 olarak gerçekleşti.

İSTİHDAM AZALDI

İstihdam edilenlerin sayısı eylül-

de geçen yılın aynı dönemine göre 623 bin kişi azalarak 28 milyon 440 bin kişiye gerilerken, istihdam oranı 1.7 puanlık azalışla yüzde 46.1'e indi. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 108 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 516 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 19.3'ü tarım, yüzde 19.5'i sanayi, yüzde 5.5'i inşaat, yüzde 55.7'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

İŞGÜCÜNE KATILIM DÜŞTÜ

İşgücü, eylülde geçen yılın aynı dönemine göre 193 bin kişi artarak 33 milyon 6 bin kişi olurken, işgücüne katılma oranı ise 0.5 puan azalarak yüzde 53.5'e geriledi. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre, erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.9 puanlık azalışla yüzde 72.6'ya gerilerken, kadınlarda ise değişim göstermeyerek 34.9 oldu.

KAYITDIŞI ARTTI

Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan, yani kayıtdışı

çalışanların oranı eylülde geçen yılın aynı dönemine göre 2.2 puan artarak yüzde 36'ya yükseldi. Tarım dışı sektörde kayıtdışı çalışanların oranı ise geçen yılın aynı dönemine göre 1.6 puan artarak yüzde 23.6 oldu.

MEVSİM ETKİSİ

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 36 bin kişi artarak 28 milyon 111 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı değişim göstermeyerek yüzde 45.6 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 73 bin kişi azalarak 4 milyon 553 bin kişi olarak gerçekleşti, işsizlik oranı 0.2 puan düşüşle yüzde 13.9'a geriledi.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0.1 puan azalarak yüzde 53 oldu. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 7 bin, inşaat sektöründe 2 bin, hizmet sektöründe 31 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 5 bin kişi azaldı.



KEMALİST Devrim'e yöneltilen eleştirilerden biri, toprak ağalarına karşı yoksul köylülüğün çıkarlarını korumamasıdır. Yoksul köylülüğün toprak için bir mücadelesinin olmadığı koşullarda, Kemalist Devrim'in toprak dağıtması gözden kaçınılmaktadır.

KÖYLÜYE DAĞITILAN TOPRAKLAR

1923-1934 döneminde nüfus değiş tokuşu ile gelen 99.709 haneye (380.243 kişi) 4.5 milyon dönüm arazi, 99 bin dönüm bağ ve 160 bin dönüm bahçe; muhacir ve mülteci olarak gelen 58.027 haneye (247.295 kişi) 1.5 milyon dönüm arazi, 59 bin dönüm bağ ve 8 bin dönüm bahçe dağıtıldı. Toprağa muhtaç yerli çiftçilere de 731 bin dönüm arazi dağıtıldı. 2510 sayılı yasa hükümlerine göre, 21 Haziran 1934 tarihinden 1938 yılı Mayıs ayına kadar 28.536 muhacir ve mülteci ailesine 1.2 milyon dönüm, 48.411 topraksız veya az topraklı yerli çiftçi hanesine 1.5 milyon dönüm, 7.886 göçebe ailesine de 129 bin dönüm arazi dağıtıldı. 1940-1944 döneminde ise Maliye Bakanlığına bağlı geçici komisyonlar tarafından 619 köyde 197 bin nüfuslu 53 bin aileye toplam 875 bin dönüm arazi dağıtıldı. (Barkan, Ö.L., *Türkiye'de Toprak Meselesi*, Gözlem Yay., İstanbul, 1980, s.455)

Bir başka kaynağa göre ise, 1930-1937 döneminde, 627 ve 2480 sayılı yasalara dayanarak köylüye 1.3 milyon dönüm arazi dağıtıldı. (Derin, H., *Türkiye'de Devletçilik*, İstanbul, 1940., 1940., s.57) 1923-1933 döneminde Türkiye'ye 247 bin kişi göçmen olarak geldi. Bu insanlar, 58 bin aile oluşturuordu. Bunlara parasız olarak 40.692 ev, 6321 parça arsa, 1.576.472 dönüm tarla, bağ ve bahçe verildi. (Derin, H., a.g.k., 1940, s.35)

1934-1950 döneminde ise göçmenler için yapılan ev 32.887 adet, dağıtılan arazi de 157.383 dönümdür. (Basın-Yayın ve Turizm Umum Müdürlüğü, *Türkiye Nasıl İlerliyor*, 1950-1957, Ankara, 1957, s.95)

KÖYLÜYE TOPRAK DAĞITIMI KONUSUNDA HÜKÜMET POLİTİKALARI

1935 yılında CHP programına topraksız köylüye toprak dağıtılmasına ilişkin bir hüküm ilk kez kondu: "Her Türk çiftçisini yeter toprak sahibi etmek, partimizin ana gayelerinden biridir. Topraksız çiftçiye toprak dağıtmak için özgü istidlak kanunları çıkarmak lüzumludur."

Atatürk'ün TBMM'de 1.11.1936 tarihli açış konuşmasında amaç daha net bir biçimde ifade ediliyordu: "Toprak kanununun bir neticeye varmasını Kamutay'ın yüksek hizmetinden beklerim. Her Türk çiftçi ailesinin, geçineceği ve çalışacağı toprağa malik olması, behemehal lazımdır. Vatandaşın sağlam temeli ve iman bu esastadır."

1924 Anayasasının 74. maddesi, "değer pahası peşin verilmedikçe" kamulaştırmaların yapılamayacağını öngörüüyordu: "Menafii umumiye için lüzumu usulen tahakkuk etmedikçe ve kanunu mahsus mucibince değer pahası peşin verilmedikçe hiç bir kimsenin malı istimval ve mül-

Kemalist Devrim'in toprak programı

kü istidlak olunamaz." 5 Şubat 1937 gün ve 3115 sayılı kanunla bu maddeye eklenen fıkrayla kamulaştırma kolaylaştırıldı: "Çiftçiye toprak sahibi yapmak ve ormanları Devlet tarafından idare etmek için istidlak olunacak arazi ve ormanların istidlak bedelleri ve bu bedellerin tediyesi sureti, mahsus kanunlarla tâyin olunur."

Atatürk'ün 1.11.1937 tarihli konuşması da şöyleydi: "Bir defa, memlekette topraksız çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olanı ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın, hiç bir sebep ve suretle bölünemez bir mahiyet alması. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri erazi genişliğini, erazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlamak lazımdır."

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, 1.11.1941 tarihinde TBMM'yi açarken şu konuşmayı yapıyordu: "Toprak Kanunu, Büyük Meclis'e sunulmak üzeredir. (...) Toprağı olmayıp, kendi başına ocak kurmak isteyenlere toprak temini, Cümhuriyetin en ziyade ehemmiyet verdiği bir meseledir. Nüfusun çoğalması ve intikal suretile parçalanması neticesinde, elindeki toprağı bu günkü işleme kudret ve vasıtalarna, çoğalan yaşama ihtiyaçlarına artık yetişmemeye başlayan az topraklı köyler ve köylüler vardır. Bunları, kendilerine daha yüksek yaşama imkanı verecek miktarda toprak sahibi kılmak ve bu topraklarda iş yapma kudretini tam kıymetlendirecek verimli bir işleme için lüzumlu araçlarla donatmakta acele etmek lazımdır."

DEVİRİMCİ BİR KANUN: ÇİFTÇİ Yİ TOPRAKLANDIRMA KANUNU

1945 yılında Çiftçiye Topraklandırma Kanunu kabul edildi. Bu Kanun, özellikle 17. maddesindeki radikal düzenleme nedeniyle önemliydi. Ancak CHP 1945-1950 arasında toprak ağalarının gücünü büyük ölçüde parçalayacak bu kanunu uygulamak yerine, parlamenter sisteme geçilmesi nedeniyle toprak ağalarıyla uzlaşmayı tercih etti.

Taner Timur'un bu kanuna ilişkin değerlendirmesi şöyledir: "*Çiftçiye Topraklandırma Kanunu, herşeyden önce büyük toprak sahiplerinin iktisadi ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan siyasi gücüne karşı yönelmiş bir kanundur. Böyle bir kanun, büyük toprak sahiplerinin sömürüsü altındaki yoksul köylülerin sınıf mücadelesi ile karşılaşmayı, kendi uygulanma koşullarını kendisi hazırlamış olurdu. Oysa, yoksul köylülerin yaşama koşulları ve bilinç durumları böyle bir mücadeleyi (demokratik köylü mücadeleleri) başlatmamıştı. Gördüğümüz gibi, Kanun, Milli Şef'in baskısıyla adeta zorla Meclis'ten geçirilmiştir.*" (Timur, T., *Türk Devrimi ve Sonrası*, 4. Baskı, İmge Yay., Ankara, 1997, s.204)

Kemalist Devrim, yoksul köylülüğün toprak mücadelesine katılmasına rağmen, bu insanların en azından bir bölümüne toprak dağıttı. Diğer taraftan da, yoksul köylülüğün kulluktan kurtulup, özgür yurttaşlar haline getirilmesini ve hak talebinde bulunmasını sağlayacak girişimlerini de diğer alanlarda sürdürdü.



ASGARİ ÜCRET İÇİN ÜÇÜNCÜ TOPLANTI BUGÜN

TÜİK veri sunacak ilk rakamlar açıklanacak

2020 asgari ücretinin belirlenmesi son iki toplantı kaldı. Üçüncü toplantı bugün Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) evsahipliğinde yapılacak. Toplantıda, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) temsilcilerinin, bir işçinin gıda harcama rakamını paylaşması ve görüşmelerde ilk rakamların telaffuz edilmesi bekleniyor.

İşçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 2020'de verilecek ücreti belirlemek için bugün üçüncü kez toplanacak. İlk toplantısını 2 Aralık'ta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda, ikinci toplantısını işçi tarafını temsil eden Türk-İş'te yapan Komisyon, üçüncü toplantısını bugün, işveren tarafını temsil eden TİSK evsahipliğinde gerçekleştirecek. Çalışma Genel Müdürü Necdet Önder'in başkanlığındaki toplantıda, işveren heyetine TİSK Genel Sekreteri Akansel Koç, işçi heyetine Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Nazmi İrgat başkanlık edecek.



İkinci toplantıda Hazine ve Maliye ile Ticaret bakanlıkları ve TÜİK temsilcileri tarafından ekonomik veri ve raporlarının sunulduğu heyete bu toplantıda, TÜİK temsilcilerinin, bir işçinin gıda harcama rakamını paylaşması ve ilk rakamların telaffuz edilmesi bekleniyor.

TARAFKLARIN TALEPLERİ

Yeni asgari ücretin belirlenmesinde kritik nitelikteki toplantı öncesi, komisyonun işçi ve işveren taraflarının talepleri netlik kazandı. Türk-İş, bir kişinin yaşam maliyeti ola-

rak belirlenen 2 bin 578 liranın altındaki rakamı müzakere etme kararı aldı. Önceki yıllardan farklı olarak asgari ücret konusunda Hak-İş ve DİSK ile görüş alışverişinde bulunan Türk-İş, iki konfederasyonu da sürecin her aşamasında bilgilendirdi. Henüz bir rakam paylaşmayan TİSK ise TÜİK'in, salt gıda harcaması hesaplamasından yola çıkıp Komisyon'a bir rakam sunmasına karşı olarak, asgari ücret tespitinde işgücü maliyetlerinin, rekabet gücünün, yatırımların, hedef işsizlik ve hedef enflasyonun hep birlikte dikkate alınması görüşünde.

İşverenlere verilen asgari ücret desteğinin 2020'de 200 liraya yükseltilip tüm işletmeleri eşit kapsayacak şekilde devam etmesini isteyen TİSK, yüzde 2 olan işsizlik Sigortası İşveren Payı'nın 2020'de alınmamasını, yüzde 5 olan SGK İşveren Desteği'nin yüzde 6'ya yükseltilmesini, bunun toplu iş sözleşmeli işyerlerinde yüzde 7 olarak uygulanmasını talep ediyor.

İşyeri değişikliğini kabul etmeyen işten atılamaz

ÇALIŞTIĞI şirket tarafından rızası alınmadan başka şehirde görevlendirilen işçi, yeni görev yerine gitmedi. Yargıtay, işverenin devamsızlık tutanağı tutarak işten çıkardığı işçi lehine karar verdi.

İHA'nın haberine göre; özel bir şirkette çalışan satış temsilcisi, başka bir şehirde görevlendirildi. Bu tayini istemeyen işçi, eski işyerinde mesaiye devam etti. Satış temsilcisinin yeni görev yerinde mesaiye gelmediğini gerekçe gösteren işveren, devamsızlık tutanaklarıyla işçiyi işten çıkardı.

İş Mahkemesi'nin yolunu tutan mağdur işçi, işyeri yönetiminin değişmesinden sonra ayrılması için kendisine baskı yapıldığını, başka bir şehre satış temsilcisi olarak gönderilmek istendiğini öne sürdü. Fazla mesai yaptığını, yıllık izinlerini kullanmadığını, bu

alacaklarının ödenmediğini belirterek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai ücreti, yıllık izin, ücret, yemek parası, prim, asgari ücret indirimi alacaklarının davalıdan tahsilini talep etti.



'DEVAMSIZLIKTAN SÖZ EDİLEMEZ'

Davalı işveren ise alacakların zaman aşımına uğradığını, davalının üst üste üç iş günü mazeretsiz olarak işe gelmemesi nedeniyle haklı neden ile iş akdine son verildiğini savundu. Mahkeme davayı reddetti. Davacı satış temsilcisi kararın temyiz edince devreye Yargıtay 9. Hukuk Dairesi girdi. Davacının yeni görev yerini kabul etmeyip eski işyerine gitmeye devam ettiği halde, davalı işveren tarafından davalının kapı önüne konulduğu hatırlatıldı.



İşçi servisi ile vinç çarpıştı? 15 YARALI

ÇANAKKALE'de işçileri taşıyan minibüs ile vinç çarpışması sonucu 15 kişi yaralandı. İşçileri taşıyan servis minibüsü, Çanakkale-İzmir karayolunun Güzelölü köyü mevkinde aynı yönde giden vinçle çarpıştı. Kazada, minibüs sürücüsü Demirel ve araçtaki 14 işçi yaralandı. İhbar üzerine bölgeye itfaiye, polis, jandarma, 112 Acil Servis ve kaza kırım ekipleri sevk edildi. Sağlık ekiplerince olay yerinde ilk müdahaleleri yapılan yaralılar, Mehmet Akif Ersoy Çanakkale Devlet Hastanesi ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesi'ne kaldırıldı. Yaralıların hayatı tehlikesinin bulunmadığı öğrenildi. Minibüsün, merkezde bağlı Kumkale köyüne işçileri götürmek üzere Çanakkale'den hareket ettiği belirtildi.

BAŞSAĞLIĞI

Üyemiz,
Köy Enstitüsü
öğretmeni

FATMA MÜRÜVVET YAYIN'I

kaybettik.
Ailesinin, sevenlerinin
ve Vatan Partisi'nin başı sağ olsun.

Vatan Partisi
Antalya İl Başkanlığı

VATAN PARTİSİ

www.vatanpartisi.org.tr



5.8498

dolar



6.5200

avro



1868TL

cumhuriyet altını



111.126

BİST - 100



11.86

faiz



\$ 65.59

b. petrol



Ekonomide 'paçavra' krizi!

HEMEN her konuda zeytinyağı gibi üste çıkan, ekonomik resesyonu inkâr eden, Türkiye'de neredeyse her şeyin günlük-gülistanlık olduğunu iddia eden iktidar, işsizlikte yeni bir rekora imza etti.

2019 Eylül döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre işsizlik yüzde 2,4 oranında artarak yüzde 13,8 düzeyine erişti ne yazık ki.

Geçen yılın aynı dönemde yüzde 11,8 olan işsizlik oranı bugün yüzde 13,8'e yükseldi. Genç işsizliği ise giderek bir sosyal-drama dönüşmüş vaziyette. Geçen yıl yüzde 21,6 olan genç işsizlik oranı bu yıl yüzde 26,1'e yükselmış durumda. Yani sokaktaki her dört gençten birisi işsiz hale gelmiş durumda.

İşgücüne katılım oranı azalırken, kayıt dışı çalışanların oranı ise yüzde 36'ya yükseldi.

Buna rağmen, yani çift haneli işsizlik ve çift haneli enflasyon orta yerdeyken, kendi ifadeleri ile "toparlanarak- dengelenerek" bu anormal işsizlik rakamlarına yine "başarıyla" ulaştılar.

Şaka bir yana, hiçbir eleştiriyi dikkate almayan, sorunları halının altına süpürerek sadece günü kurtarmaya çalışan, yüksek işsizlik, enflasyon ve yoksulluk karşısında ezilen, bunalan, yaşamlarına bu nedenle son veren, iflas eden ve konkordato ilan edenleri görmezden gelen bu zihniyet ile Türkiye kolay-kolay sağlıklı ve sürdürülebilir bir ekonomiye istikrara kavuşacak gibi görünmüyor maalesef.

Ekonomide o kadar çarpık ve kıfayetsiz bir bakışa sahipler ki, "simitçiği" kur-tarıp, "sanayicinin" batışına seyirci kalabiliyorlar.

İçinde bulunduğumuz ekonomik koşullara ben "ekonomide paçavra krizi" adını koydum. Kış aylarında, insanı hasta eden, halsiz ve mecalsiz bırakan, ne öldüren, ne de güldüren ve bir türlü bitmek bilmeyen bir grip cinsi vardır. Buna insanın kendisini paçavra gibi hissetmesine neden olduğu için, halk arasında "paçavra gribi" denilir.

İşte ekonomi de, ne yazık ki bu kıfayetsiz ve ehliyetsiz kadrolarla, ağır yol-suzluk ve kayırma iddialarının altında, gırtlığına kadar borca batmış vaziyette, yüksek enflasyon, yüksek işsizlik ve yüksek faizlerle tam anlamıyla öldürmeyen-göldürmeyen ama süründüren marazi ve sağlıksız bir görünüm veriyor ne yazık ki.

Ahbab-çavuş kapitalizminin ve eş-dost-akraba kayırmacılığının ayıyuka çıktığı ekonomiyi, emir-komuta ile yönetebileceğini zanneden, Kamusal Sermayeli Bankalara siyasi müdahaleyi mubah gören, dış politikada çelişkili-zıtlıklar çizen bir iktidarın elinde, ekonominin de paçavraya dönmesi kaçınılmaz oluyor ister istemez.

Doğru teşhisi ve doğru tedaviyi hayata geçirebilecek kapasite - bilgi - tecrübe ve vizyona sahip bir anlayış ise şu an için gözüküyor. Bu işi ancak bir erken seçim temizleyecek gibi görünüyor artık...



TOPLAM 40 ülkeye ihracat yapan MODOKO, 50. kutladı. İstanbul Valisi Ali Yerlikaya'nın, Ümraniye Belediye Başkanı İsmet Yıldırım'ın da katıldığı gecede, hediye çarkı çevrilerek Türk Kızılay'ına, Çocuk Esirgeme Kurumu'na, LÖSEV'e, Darülaceze'ye, Engelliler Derneği'ne çeşitli hediyeler ve Ümraniye Polis Teşkilatı'na araç bağışlandı. MODOKO Başkanı Koray Çalışkan konuşmasında, 2020'de ABD'deki MODOKO AVM'sine başlayacaklarını belirterek, Avrupa ve Ortadoğu'da AVM açmak üzere fizibilite yaptıklarını ve hedeflerinin MODOKO'nun cirosunu yüzde 20, ihracatını ise yüzde 30 artırmak olduğunu açıkladı.

Ataşehir Kolektif House açılmadan yüzde 50'si doldu

GİRİŞİMCİLERDEN yatırımcılara, şirketlerden serbest çalışanlara pek çok gruba ortak çalışma ve ofis alanları sunan Kolektif House, dördüncü hizmet binasını Anadolu Yakası'nda Ataşehir'de açtı.

Nidakule Batı Ataşehir'deki yeni yatırımı ilişkin konuşan Kolektif House Kurucu Ortağı ve CEO'su Ahmet Onur, açılış yapılmadan ofislerin yüzde yüzde 50'sinin dolduğunu söyledi. Şu anda 4 farklı lokasyonda 25'i aşkın farklı sektöre ev sahipliği yaptıklarını belirten Ahmet Onur, bu yeni Kolektif House Ataşehir ile birlikte kurumsal müşterilere yeni nesil ofis hizmeti vermeyi hedeflediklerini belirtti.



İşsiz sayısı artarken istihdam teşviği kapsamında işverenlere sağlanan kaynak 11 ayda 20 milyar TL'yi aştı. Bütçe giderleri enflasyonun iki katı oranında artarken, vergi gelirlerindeki artış enflasyonun dört puan gerisinde kaldı. Açık 93 milyar TL oldu

RECEP ERÇİN

BÜTÇE alarm veriyor. Ocak-Kasım 2019 döneminde bütçe açığı 92,9 milyar TL oldu. İstihdamı desteklemek amacıyla sosyal güvenlik primi işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı 20 milyar 321 milyon TL'ye ulaştı. Teşviğe rağmen ocak-kasım döneminde işsiz sayısı 245 bin kişi arttı.

VERGİ DIŞI TAKVİYE

Bütçe giderleri hızlı artarken bütçe gelirlerindeki durağanlık dikkat çekti. Buna göre Geçen yılın ocak-kasım döneminde 745,3 milyar TL olan bütçe giderleri, bu yılın aynı döneminde yüzde 20,1 artarak 895,4 milyar TL'ye yükseldi. Bütçe giderlerindeki artış yüz-

de 10,56 olan yıllık enflasyonun iki katı düzeyinde arttı. Gelir tarafına baktığımızda ise geçen yılın ocak-kasım döneminde 690 milyar TL olan bütçe gelirlerinin, bu yılın aynı döneminde yüzde 16,2 artarak 802,4 milyar TL'ye ulaştığı görülüyor. Bütçe gelirleri de enflasyonun yaklaşık altı puan üzerinde artmış. Ancak bu yanıltıcı. Çünkü bütçenin ana gelir kalemi olan vergi gelirleri bu dönemde yüzde 6,5 artışla 613,2 milyar TL'de kaldı. Aynı dönemde genel bütçenin vergi dışı diğer gelirleri yüzde 82,8 artışla 164,3 milyar TL oldu.

YA MERKEZ OLMASAYDI!

Bu tutarın yaklaşık yarısı 79 milyar TL'si Merkez Bankası'nın temettü geliri ve yenecek sayesinde elde edildi. Dolayısıyla bir defaya mahsus bir gelirden söz ediyoruz. Bu yılın 11 ayında faiz giderlerinin geçen yıla göre

yüzde 33,2 oranında arttığı görülüyor. 11 ayda bütçeden 95,7 milyar TL faiz ödemesi yapıldı. Bu yılın 11 ayında yapılan 140 milyar TL'ye yakın Hazine net borçlanması dikkate alındığında önümüzdeki yıl faiz giderlerinin daha da artacağı aşikar. Şu haliyle bütçe alarm veriyor. Kasım ayı özelinde ise bütçe giderlerinde dikkat çeken bir gelişme oldu. Söz konusu ayda mal ve hizmet alımı gideri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10,9 azalarak 7,3 milyar TL'de kaldı.

BU TABLO DAHA VAHİM

Vergi türleri itibarıyla ocak-kasım dönemi gerçekleşmelerine bakıldığında, geçen yılın aynı dönemine göre, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 24,3, gelir vergisi yüzde 16,3, damga vergisi yüzde 9,4, özel tüketim vergisi (ÖTV) yüzde 9, harçlar yüz-

de 6,1 ve kurumlar vergisi binde 4 artarken, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 7,3 ve ithalde alınan katma değer vergisi binde 2 azaldı. Diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 9,8 arttı. Ekonomi toparlanıyor dense de dahilde alınan KDV'nin azalması ve ÖTV artışının enflasyonun 1,5 puan altına kalması dikkat çekiyor.

İthalde alınan KDV ise ithal tüketim mallarına yönelik talebin gerilemesinden kaynaklı ancak dahilde alınan KDV'ye göre azalışın sınır kalması ayrıca not edilmeli. Bununla birlikte 11 ayda şirketlerin ödediği kurumlar vergisi tutarının sadece binde 4 artması ekonomideki vaziyeti ortaya koyuyor. İşverenler hem 20 milyar TL'yi aşan tutarda istihdam teşviğinden faydalandılar hem de ödedikler vergi enflasyonun 10 puan altında kaldı.

Otomotiv devi tek kullanımlık plastiğe son veriyor



MERCEDES-Benz Türk, fabrikalarında yürüttüğü "Atık Yönetimi", "Hava Kirliliği Kontrolü" ve "Sıfır Atık Su" gibi projelerine ek olarak şirket genelinde tek kullanımlık plastik ürünleri kullanmama kararını aldığını açıkladı.

Bu kararın ardında, şirket kapsamında yılda 350 bin pet şişe ve yaklaşık 15 milyon plastik kullanımlı bardağın kullanımının önüne geçilmesi hedefi bulunuyor.

Şirket genelindeki çevreci uygulamalarla ilgili olarak Mercedes-Benz Türk İcra Kurulu Başkanı Süer Sülün, "Şirketimizin sürdürülebilirlik ilkeleri kapsamında, ülkemizdeki en çevreci otomotiv markalarından biri konumundayız. Hoşdere ve Aksaray'da bulunan üretim tesislerimize yaptığımız yaklaşık 2 milyon avroluk yatırımlarımız neticesinde çevre alanındaki en güncel sertifikaları taşıyoruz" dedi.

Ciroyu ticaret kurtardı satışlar dipten döndü!

EKONOMİ SERVİSİ

EKİM ayında sektörel cirolarda yüzde 9 oranında artış oldu. Aylardır enflasyonun altında kalan ciro endeksinde artış sınırlı bir düzelmeye işaret etti. Ciro artışı ticaret sektöründeki yüzde 17,7 ve hizmetlerdeki yüzde 12,2'lik yükselişle sağlandı. Sanayi ise ciro artışı yüzde 2,9 ile sınırlı kaldı. İnşaatçı çöküş sürdü. İnşaatçı ciro endeksi yüzde 19 azaldı. İnşaat haricinde cirolardaki artış ekonomide kıpırdanma olduğunu gösterdi. Ancak bu artışların büyüme için yeterli olmadığı açık. Üstelik nitelikli büyümenin en önemli kalemi sanayinin düşük ciro artışıyla yetindiği enflasyona yenildiği görülüyor. Yüksek maliyet artışlarına ve ihracattaki duruma rağmen sanayide ciroların enflasyonun altında kalması, maliyetlerin fiyatlara yansıtılmadığına ve ihracat fiyatlarının da raket nedeniyle düşük kaldığına yönelik yorumları karşılıyor.

KONUŞMAK İÇİN ERKEN

Ciro endeksleri dışında dün TÜİK'in açıkladığı bir başka veri perakende sektörüne yönelik oldu. İç tüketimin nabzını tu-



tan perakende satış endeksi yüzde 5,9 oranında arttı. Buna göre son iki aydır (eylül, ekim) geçen yıla göre artan perakende satış hacmi de ekonomide kıpırdanma olduğunu gösterdi. Fakat endeksin detaylarına baktığımızda durum farklı. Endeks 2017'nin ekim ayında 114,2 seviyesindeydi. Geçen yıl kur şoku sonrası 106,5'e geriledi. Bu yıl ise ancak 112,4 seviyesine geldi. Gerçek anlamda bir artıştan söz etmek için henüz erken.

OTOMOTİV KAYNAKLI

Satışların detayına baktığımızda artışın gıda, içecek ve tütün satışları dışından

geldiği görülüyor. Bu kalem yüzde 9,2 arttı. Hatırlanacağı üzere ekimde otomotiv sektöründe kampanya ayıydı ve satışlar yüzde 127,5 oranında artmıştı. Nitekim ekimde gıda, içecek ve tütün satışlarındaki artışın yüzde 0,2'de kaldığı görüldü. Geçen yıl satışlar yüzde 1,6 artmıştı. Yani öyle yüksek bir baz etkisi kaynaklı bir sınırlama da yok. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satış cirosu 16,1 oranında arttı. Satışlardaki düşük oran dikkate alındığında bu kalemdeki enflasyonun yüksekliği gözler önüne çıkıyor. Perakende sektöründeki toplam ciro da ekimde yüzde 13,8 oranında artış gösterdi.



EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) üye firmaları dünya müteahhitlik sektörünün en önemli pazarlarından biri olan Katar'a çıkarma yaptı. Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Mohamed Bin Towar Al-Kuwari ile bir araya gelen Türk işadamları işbirliği ve ortak projelere yönelik temaslarda bulundu.

İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Tahsin Öztiryaki heyete katılan firmaların Katarlı firmalarla iş yapmak için çok istekli olduklarını belirterek, Katar pazarının

metal sektörü için gelecek vaad ettiğini vurguladı. İDDMİB Yönetim Kurulu Üyesi ve Türk Yapı Malzemeleri Sektör Başkanı Serdar Urfalılar da Katar'ın 2022 Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacak olmasının sektör adına ciddi bir potansiyel olduğunu vurguladı.

SEKTÖR YÜZDE 55 ARTIŞ SAĞLADI

Bölgedeki büyük projeleri ihale eden Aşgħal'ın (Bayındırlık Bakanlığı) Başkanlık Ofisi Temsilcisi Ahmad Ali H Al Ansari ile bir araya gelen İDDMİB Başkanı Öztiryaki, bölgedeki büyük ihale-

lerde yer almak üzere Aşgħal ile birebir görüşmeler yapıldığını bildirdi. Katar'ın dünya müteahhitlik sektörünün en önemli pazarlarından biri olduğuna işaret eden Öztiryaki, "Bugün Katar'a toplam ihracatımız 1 milyar dolar iken demir ve demir dışı sektör ihracatımız ise 72 milyon dolar. Toplam ihracatımızda yüzde 69, sektör ihracatımızda ise yüzde 55 oranında artış yakaladık" dedi.

BAKANDAN İŞBİRLİĞİ VURGUSU

Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Mohamed Bin Towar Al-

Kuwari de Türkiye ile Katar arasındaki ilişkilerin diğer ülkeler tarafından örnek alınması gerektiğini vurgulayarak, geçen yıl içerisinde Türkiye'de çalışan 130 Katarlı firmanın 450 Türk firması ile iş ilişkisi kurduğunu söyledi. Katar-Kuweyt Sektörel Ticaret Heyeti'ne İDDMİB Başkanı Tahsin Öztiryaki, Yönetim Kurulu Üyeleri Serdar Urfalılar ve Hülya Gedik, Yönetim Kurulu Muhasep Üyesi Ayşegül Çapan ve Denetim Kurulu Üyesi Nilay Denizli eşlik etti. Katar'daki temaslarda Doha Ticaret Müşaviri Burak Güreşçi ile Doha Büyükelçisi Fikret Özer de katılımcılarla bir araya geldi.

'Doğu Akdeniz'de Sevr'i tersyüz ettik'

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Doğu Akdeniz'i, uluslararası hukuku ve Türkiye'nin haklarını hiçe sayarak paylaşma girenlerin, planlarını bozduklarını belirterek, 'Daha da ileri gideceğim. Burada Sevr'in aslında tersyüz edilmesi var' dedi. Erdoğan, ABD'nin yaptırım uygulaması durumunda da İncirlik ve Kürecik'in gündeme geleceğini belirtti



TUHAF 'PETROL' AÇIKLAMASI

Erdoğan, Barış Pınarı Harekatı hakkında bilgi verirken ABD'nin PKK/YPG, Rusya'nın da Suriye ile birlikte petrol sahalarında birlikte hareket ettiğini söyledi. Türkiye'nin derdinin petrol olmadığını hatırlatan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Mesela ben teklifte bulundum. Dedim ki, 'Gelin Deyrezor'dan ve Kamışlı'dan çıkan petrolün satışını yapalım ama buradan hep güvenli bölge diyorsunuz, güvenli bölgeyi buradan elde edeceğimiz gelirle inşa edelim.' Biz bu işin müteahhitliğini yaparız. Parasal kaynağını da buradan elde ediyorsak, biz plan, proje çalışmalarını yaptık. Bu plan, proje üzerinden buraları sıfırdan inşa edelim. Şu anda mültecileri bu güvenli bölgeye yerleştirelim."

o l m a s ı n ? Bunlar bu tür şeyleri yaparlar da herhalde biz de elimiz boş duracak değiliz. Amerika'da Kızılderi- lilerle ilgili olarak -

bunu söylememek, konuşmamak mümkün mü- Kızılderililerin tarihi, Amerikalıların yüz karasıdır. Buna benzer Afrika'da yaşanan birçok şeyler var. 60 kadar ülke buna benzer kararlar almışlar. Ruanda'da Fransızların yaptığı katliamları bir kenara koymak mümkün mü? Biz de ne yapacağız, bütün bunların hepsini dünya kamuoyuna açıklayacağız. Bunların elimizde belgeleri var, arşivlerde belgeleri var. Bunlarla beraber biz savunmada değil, taarruzda olacağız. Batı'nın o tarihinin, ırkçılık ve sömürgecilik tarihi olduğunu ortaya koyacağız. Bunca katliam ve soykırım ortada duruyorken, bizim gibi övünülesi bir tarihi olan millete, bunlar ses çıkaramazlar."

'KÜRTLERE HAKARET'

Erdoğan, "Amerika ve Batılı ülkeler YPG/PYD için 'Onlar Kürt' diyorlar. Siz her

zaman gittiğiniz uluslararası platformlarda da bunu söylüyorsunuz, Kürtler için uyarılarda bulunuyorsunuz. İkna oluyorlar mı?" sorusu üzerine, şöyle konuştu: "Ben bunların ikna olduğu kanaatinde değilim. Bir defa, kendileri ne söylediklerinin farkında değil. Bunlar özellikle Kürt kardeşlerimize saygısızlık yapıyorlar. Çünkü YPG/PYD bunların Kürt olarak ifade edilmesi bana göre Kürtlere saygısızlıktır."

'PKK'NIN MECLİS'TEKİ TEMSİLCİLERİ...'

Kandil'e yakın zamanda bir kara harekatinin olup olmayacağını sorulması üzerine Erdoğan, ülkemizde uzun süredir eylem yapamaz hale gelen terör örgütünün eleman devşirme ve ülkeye sızma noktasında da artık tıkanma noktasında olduğunu vurguladı. Örgütün ahlaki noktada tüken- diğini dile getiren Erdoğan, şöyle devam etti: "Kaçırılan genç kızların orada nasıl muamele gördüğünü televizyon ekranlarında herhalde sizler de izlediniz, bizler de oradan izledik. Bu terör örgütünün şu anda dışarıdaki sevicileri bu tabloları değerlendirmeye almıyor. Parlamentoda bunların temsilcileri yok mu? Var. Peki parlamentodaki temsilcileri bu tablolar karşısında 'Ya bunlar ne yapıyor' dediklerini hiç duyduk mu? Duymadık. Hâlâ utanmadan, sıklıkla bunları savunmaya kalkıyorlar. Neyi savunuyorsunuz ya."

HABER MERKEZİ

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisi'nde yapılan ATV-A Haber ortak yayınında gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Libya ile yapılan anlaşmayı değerlendiren Erdoğan şöyle konuştu: "Türkiye aleyhine tek taraflı adımlar atılmasına izin veremeyeceğimizi açıkça ortaya koyduk. Bunu son NATO Zirvesi'nde de Miçotakis ve heyetiyle, şahsım ve heyetim olmak üzere yaptığımız görüşmede kendilerine söyledik. Onlar hâlâ belli beklentiler içinde. Dedik ki biz her şeyi uluslararası hukuka dayalı olarak yapıyoruz. Bundan sonra da uluslararası hukuka göre attığımız adımları atmaya devam edeceğiz. Doğu Akdeniz'i, uluslararası hukuku ve Türkiye'nin haklarını hiçe sayarak paylaşma girenler, attığımız adımdan tabii ki rahatsızlık duyuyorlar. Dayatılmaya çalışılan planlar var burada. Haklı bir adımla bu bunu boşa çıkardık. Daha da ileri gideceğim. Burada Sevr'in aslında tersyüz edilmesi var. Böyle bir adım atılmış durumda."

'ULUSLARARASI ŞİRKETLERLE ÇALIŞABİLİRİZ'

Şu anda çok kısa bir zaman içinde hem sismik araştırma hem sondaj çalışmalarına gireceklerini anlatan Erdoğan, "Buralardan beklentilerimiz çok çok yüksek" dedi, "Bugün Sarraj ile bunları, önemine binaen fark-

lı ele aldık. Doğu Akdeniz Havzası önemli hidrokarbon rezervlerine sahip. Özellikle son dönemde bazı şirketlerin keşif haberlerini duyuyoruz. Belki yanıma uluslararası camiada güçlü olan bazı şirketleri de alma söz konusu olabilir. Bu da Sarraj ile yapacağımız görüşmelerle ortaya çıkacaktır. Doğalgaz ticaretinin, petrol veya diğer MTA'lerden farklı olarak öncelikle ihrac güzergahı ve satış anlaşmaları yapıldıktan sonra üretim safhasına geçebilen projeler olduğu da unutulmamalıdır. Onun için işi geniş tutmak gerekiyor."

'ABD YAPTIRIM UYGULARSA...'

"Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun, ABD'nin Türkiye'ye S-400'ler nedeniyle yaptırım uygulaması durumunda İncirlik ve Kürecik'in kapatılabileceğine ilişkin açıklamasının sorulması üzerine Erdoğan, şunları kaydetti: "Şimdi bunların hepsi bizim tasarrufumuzda olan kararlardır. Böyle bir kararı vermemiz gerektiği anda bu kararı alma yetkisi bize aittir. Yeri geldiği zaman otururuz, bütün heyetlerimizle beraber kapatılması gerekiyorsa İncirlik'i de kapatırız, kapatılması gerekiyorsa Kürecik'i de kapatırız. Bütün mesele, eğer karımıza bizim yaptırımlar gibi tedbirlerin hayata geçirilmesi durumunda, biz de bunlara müteakibliyet çerçevesinde gereken cevabı veririz. ABD'nin ilişkilerimizde tamiri mümkün olmayan adımlar atmaması, her iki taraf için de çok önemlidir."

"Türkiye bir kabile devleti değildir. 780 bin kilometrekarelik ve 2 bin yılı aşkın bir tarihe sahip olan Türkiye'ye bu tür yaklaşımları reva görmek karşılıksız kalacak bir şey değildir. Bunun için de ne gerekiyorsa, müteakibliyet esasına dayalı olarak biz bu adımları atarız."

'SAVUNMADA DEĞİL TAARRUZDA OLACAĞIZ'

Her sene nisan ayında sözde Ermeni Soykırımı meselesinin konuşulup Amerika gündemine getirildiğini ifade eden Erdoğan, şöyle devam etti: "Diyorlar ki 'Bu alınan kararın kıymetiharbiyesi yok', bizzat kendileri söylüyor. 1915 olaylarının üzerinden 100 yıldan fazla bir süre geçmişken bugün neden Amerika Temsilciler Meclisi'nde ve Senato'su'nda bu tür kararlar alındığının cevabı açıktır. Sizin kabul etmeniz, bizim de sizin karşınızda çok daha farklı bazı parlamento kararlarıyla çıkmamız gerekir." Erdoğan, "Farklı parlamento kararlarına yönelik bir hazırlık var mı?" sorusunu ise şöyle yanıtladı: "Niye

İncirlik ve Kürecik Türkiye'ye tehdit

Erdoğan'ın 'Gerekirse kapatırız' dediği ABD'nin bölgedeki operasyonlarının merkezi olan İncirlik ve İsrail hava savunmasının merkezi Kürecik, Türkiye'nin bölge ülkeleriyle olan ilişkisine zarar veriyor

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan'ın "Kapatılması gerekiyorsa kapatırız" açıklaması İncirlik ve Kürecik tartışmasını yeniden gündeme getirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın resti; Reuters'ten Die Welt'e, Japantimes'tan Amerika'nın Sesi'ne, Daily Mail'den Haaretz'e kadar dünya basınında geniş yer buldu.

Türkiye'nin Libya hamlesiyle giderek öngörülemeyen hale geldiğini iddia eden Batı basını, İncirlik ve Kürecik hamlelerinin de bir sopadan daha fazlası olduğu görüşünde. Çünkü Türkiye, değişen tehdit algısıyla birlikte güvenlik konseptini de yeniden ele alıyor.

İNCİRLİK ÜSSÜ: TÜRKİYE'YE OPERASYON MERKEZİ

İncirlik Üssü, ABD'nin Büyük Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi olarak adlandırılan projenin merkez üssü. Bu projenin stratejik hedefi ise başta Türkiye olmak üzere, İran, Irak ve Suriye'i parçalamak, bu ülkelerden koparılabilecek parçalarla sözümona adı Kürt olan Kula bir Devlet kurmaktır. İncirlik Üssü'nün kuruluşu, 2. Dünya Savaşı sonrası kurulan yeni dünya düzeniyle bağlantılı. Bu yeni düzende Türkiye Batı kampına katıldı ve Ortadoğu'da NATO'nun Sovyetler Birliği'ne karşı bir ileri karakolu durumuna getirilmek istendi.

İncirlik'in ABD açısından vazgeçilmezliği ve yaşamsal önemi salt askeri gereklilikler nedeniyle değil hatta ondan daha fazla İncirlik'teki Amerikan askeri varlığı sayesinde kazandığı siyasal avantajdan kaynaklanıyor. İncirlik'teki Amerikan hakimiyeti sayesinde Türkiye, ABD'nin bölgedeki hedefleri olan İran, Irak ve Suriye ile hasım haline getirilmek istendi. İncirlik, buradan yürütülen bölgesel operasyonlar nedeniyle dönem dönem bu konuma düşürülen Türkiye'ye yönelik bölgesel güvensizliğin de çıkış noktası oldu.

İncirlik, aynı zamanda ABD'nin bölgeye yönelik örtülü operasyonlarının da merkezi. 1991'deki Körfez Savaşı'ndan sonra Çekiç Güç adıyla İncirlik'e yerleşen ABD öncülüğündeki ülkelerin özel operasyon birimlerinin karargahı İncirlik oldu.

İncirlik, kuruluşundan beri aynı zamanda İsrail'in bek-



çisi olarak görev yerine getirdi.

Amerikancı FETÖ darbe girişiminde de kilit bir rol üstlenen İncirlik Üssü, TBMM ve Cumhurbaşkanlığı başta olmak üzere pek çok kamu binasına bomba yağdırılan uçakların yakıt ikmali için kullanılan tanker uçaklarının kalktığı üstü.

İSRAİL'İN GÖZCÜLÜĞÜNÜ YAPMAK

İran tehdidi denilerek Türkiye'ye yerleştirilen Kürecik Radarı, İsrail'i korumak üzere ABD'nin isteğiyle NATO kararıyla kuruldu. Bu radar, doğrudan İsrail'in hava savunmasının bir parçası. Şu anki konumuyla değil ama 120 derecelik bir görüş açısı bulunan AN/TPY-2, mobil olduğu için gerektiğinde Rusya'ya karşı da kullanılabilir. Böylece Rusya veya İran'dan atışlanan katalararası bir balistik füze (ICBM), çok kısa bir süre içinde NATO merkezine bildirilerek onlarca hava savunma sistemi aktif hale getiriliyor.

İsrail, aslında hava savunmasını Türkiye, Katar, Ürdün ve şimdilerde Birleşik Arap Emirlikleri'ne konuşlu bu radarlardan sağlıyor.

Hem İran hem de Rusya, Malatya'nın Kürecik ilçesine yerleştirilen bu radara itiraz etmişti. Rusya, Baltık ülkelerine kurulan radar ve füzelerle çevrelenmiş durumda. İran ise Ortadoğu'daki dört ABD/TPY-2 radarının gözetimi altında. Doğu bölgeleri ise şimdilik Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'nda seyreden AEGIS gemilerinin radarları ve uydularla izlenebiliyor. Tabi iki ülke de eli kolu bağlı oturmak yerine ciddi alternatifler geliştiriyor.

FÜZE ŞEMSIYESİ DELİNİR

Türkiye'nin Kürecik radarını kapatması, aslında NATO'nun Füze Şemsiyesi'nde önemli bir delik açacak. Rusya, İran ve Kafkasları Türkiye üzerinden izleyen NATO, bir anlamda kör olacak. Karadeniz'de faaliyetlerini yoğunlaştıran çabaları ise Montrö'ye takılacak. Böylece nefes alma imkanı bulan Ruslar ve kadim dostumuz İran ile güvene dayalı ilişkiler geliştirebiliriz. Bir savaş durumunda ise hedef ülke olmaktan kurtuluruz.

'KAPATMAYA GÜCÜ YETMEZ'

AYDINLIK/ ANKARA

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, Erdoğan'ın İncirlik ve Kürecik üslerinin kapatılabileceğine ilişkin açıklaması üzerine "Dik duruş sergilenmeli, Türkiye'yi tehdit eden üsler derhal kapatılmalıdır" diye konuştu. Ağbaba, ABD'nin yaptırım uygulaması durumunda dahi Ak Parti'nin Kürecik Üssü'ne dokunmayacağını savundu.

Ağbaba, yazılı açıklamasında, "Dokuz yıldır dilimizde tüy bitti. Anadolu'nun ortasında ABD üssü kurmuşlar, ABD her karar aldığında 'bu üssü kapatırız' diyorlar. Kapatmak için Türkiye'nin saldırıya uğraması mı gerekiyor" diye sorarak Kürecik Füze Kalkanı'nın NATO kılıfına bürünmüş bir ABD üssü olduğunu ifade etti.

'LAFTAN ÖTEYE GİDİLMEDİ'

ABD'nin yaptırımlarına karşı üssün kapatılmasının gündeme gelmesinin, inkar edilen bu gerçeği bir kez daha ortaya çıkardığını belirten Ağbaba, iktidarın 2011'de Türkiye'ye halktan ve Meclisten habersiz bir ateş gömleği giydirdiğini savundu. İktidarın tüm yetkilerinin, ABD Türkiye'yi her köşeye sıkıştırdığında ekran karşısına geçip "İncirlik ve Kürecik" kartlarını ortaya koyduğunu kaydeden Ağbaba, "Ancak bugüne kadar laftan öteye hiçbir adım atılmadı. İncirlik ve Kürecik iç politika malzemesi yapıldı, kitlelerin gazını almak için kullanılmayacak kadar ciddi bir meseledir" dedi.

Üssün kapatılması için ABD'nin yaptırımlarını beklemenin "kabul edilemez" olduğunu altını çizen Ağbaba, şu değerlendirmede bulundu: "Milletvekillerinin bile içerisine girmesine izin verilmeyen üssü kapatın, neyi bekliyorsunuz? ABD yaptırım uygulamazsa AKP üsse dokunmayacak. İddia ediyor, ABD yaptırım uygulasa bile AKP'nin Kürecik Üssü'nü kapatmaya gücü yetmez."

KKTC'de konuşlanacak İHA'lar Geçitkale'de



Türkiye'nin Dalaman Deniz Hava Üs Komutanlığında konuşlu insansız hava aracı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Geçitkale Havaalanı'na ulaştı. İHA, Doğu Akdeniz'deki ilk görev uçuşuna başladı

HABER MERKEZİ

TÜRKİYE'nin Dalaman Deniz Hava Üs Komutanlığı'nda konuşlu insansız hava aracı (İHA), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Geçitkale Havaalanı'na vardı.

Geçitkale Havaalanı'nın İHA'larla yürütülecek faaliyetler için kullanılmasına yönelik alınan kararın ardından başlatılan ça-

lışmalar devam ediyor. Bu kapsamda Dalaman Deniz Hava Üs Komutanlığı'ndan dün sabah saat 05.00'te Geçitkale Havaalanına uçan Bayraktar TB2 tipi İHA, saat 10.00'da indi.

KKTC Bakanlar Kurulu, cuma günü, Geçitkale Havaalanı'nın İHA'larla yürütülecek faaliyetler için kullanılması kararı almış, yapılan açıklamada "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hükümeti olarak, Doğu Akdeniz

bölgesinde yaşanan son gelişmeler ışığında KKTC'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin meşru hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı (KTBK)'nın talebi üzerine Geçitkale Havaalanı'nın İnsansız Hava Araçları ile yürütülecek faaliyetler için kullanılmasına izin verilmiştir" demişti.

İHA ve SİHA'ların KKTC'de konuşlanması için uzun süredir çalışmalar devam edi-

yordu. Bu amaçla Ankara'dan uzman bir ekip KKTC'ye gitmiş, ekibin olumlu görüş bildirmesi üzerine Ankara ile KKTC yönetimi arasında görüşmeler yapılmıştı. Zaten NATO standartlarında inşa edilmiş olan Geçitkale Havaalanı, savaş uçaklarının sığacağı büyük beton hangarlar bulunuyor. Bunun yanında, pist de savaş uçaklarının rahatlıkla kalkış ve iniş yapacağı şekilde inşa edildi.

İsrail medyası iddia etti: Türkiye mesaj gönderdi

İSRAİL resmi radyosunun İbranice ve Arapça internet sitelerinde yer alan habere, Türkiye'nin, kendi toprakları üzerinden Avrupa'ya doğal gaz transferi için Tel Aviv yönetimi ile müzakerelere hazır olduğu yönünde mesaj ilettiği iddia edildi.

Mesajın, Türkiye'nin Enerji Bakanlığı'ndan üst düzey bir yetkili tarafından ilettiği öne sürülen habere, "Türkiye'nin, İsrail'de istikrarlı bir hükümet kurulup yeni enerji bakanının atanmasını beklediğinin ifade edildiği" iddiası yer aldı.

Habere söz konusu mesajın, İsrail'in Ankara Büyükelçiliği'nde görevli Maslahatgüzar Roey Gilad üzerinden Tel Aviv'e ulaştırıldığı belirtildi.

İsrail'in en büyük doğal gaz sahası Leviathan ve Tamar'da toplamda yaklaşık 800 milyar metreküp doğal gaz rezervi bulunduğu tahmin ediliyor. İsrail Enerji Bakanı Yuval Steinitz, bu kaynaklara ek olarak bölgede yaklaşık 2,2 trilyon metreküp doğalgaz rezervinin daha keşfedilmeyi beklediğini açıklamıştı.

ABD'den Deyrezor'a 'uzman' takviyesi



ABD, Suriye'nin en büyük petrol sahası Ömer'de, petrol üretimini artırmak için Mısır ve Suudi Arabistan uyruklu uzmanlar görevlendirdi.

Yerel kaynaklardan alınan bilgiye göre, 13 Aralık Cuma günü akşam saatlerinde Deyrezor kırsalında yer alan ve terör örgütü YPG/PKK'nın kontrolünde bulunan Ömer sahasına, Mısır ve Suudi Arabistanlı toplam 15 uzman geldi. Irak üzerinden ABD helikopterleriyle sahaya intikal eden mühendis ve teknisyenlerden oluşan ekibin, Suriye'nin en büyük petrol sahası Ömer'deki duruma ilişkin verimlilik analizi yapacakları öğrenildi. Üretimi artırmak için çalışacak ekip, yerel görevlilere eğitim de verecek.

ABD, geçen hafta sahada petrol üzerine eğitim almış kişileri çalıştıracağını duyurmuştu.

Terör örgütü YPG/PKK tarafından işgal edilen sahada, Suriye savaşından önce günlük 75 bin varil dolayında petrol çıkarılıyordu.

Aynı zamanda ABD ordusu, Suriye'nin Haseke ve Deir ez Zor illerinde terör örgütü YPG/PKK'nın işgalindeki petrol sahalarında bulunan askeri üs ve noktalarına Irak üzerinden takviye güç gönderdi. El Valid sınır kapısı üzerinden Deyrizor'da bulunan petrol sahalarına gönderilen ve 100 tırdan oluşan lojistik konvoyda, 4x4 pikaplar, ambulanslar, minibüsler ve akaryakıt yüklü tırlar yer aldığı belirtildi.



Türkiye-Libya mutabakat muhtırası kabul edildi

AYDINLIK/ ANKARA

TBMM Dışişleri Komisyonu Libya Güvenlik ve Askeri Mutabakat Muhtırasını görüşmek için toplandı. Toplantıda Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı Libya'daki durumla ilgili bilgi verdi.

TBMM Dışişleri Komisyonu, 'Libya Güvenlik ve Askeri Mutabakat Muhtırasını' görüşmek üzere toplandı. Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı komisyonda milletvekillerine Libya'daki durum ve mutabakat ile ilgili bilgi verdi. Kaymakçı, Libya'nın doğusunda Bingazi, Derne, Tobruk civarında kendisini Libya Ulusal Ordusu olarak tanıtan Hafter'in 4 Nisan'dan bu yana Trablus'a saldırı başlattığını aktardı. Kay-



makçı, Hafter'in 8 ayı aşkın süredir meşru hükümete karşı saldırılarını sürdürdüğünü kaydederek, kadın, çocuk ayırımı gözetmeksizin yerleşim yerlerini bombaladığını ifade etti.

'İŞBİRLİĞİMİZİ İLERLETMEK İÇİN HUKUKİ ALTYAPI OLUŞTURULACAK'

Libya tarafından güvenlik ve askeri işbirliğini arttırma taleplerinin geldiğini belirten Kaymakçı, "Bizim Libya ile 2012'de imzaladığımız Askeri Eğitim İşbirliği anlaşmamız var. Bu anlaşma 2013'ten beri yürürlükte. Anlaşmanın kapsamının geliştirilmesi, daha etkin hale getirilmesi için özellikle Libya'nın talebi üzerine mevcut anlaşmayı geliştirmek, 2013 anlaşmasının kapsamını genişletme ihtiyacı duyduk. 27 Kasım'da imzalanan mutabakat ile anlaşma sağlandı. Mutabakat muhtırasının yürürlüğe girmesiyle güvenlik, askeri eğitim ve öğretim, savunma sanayi, terörizm ve yasa dışı güçle mücadele gibi konularda Libya ile işbirliğimizin daha ileri seviyeye taşınmasının hukuki altyapısının oluşturulacağına inanıyoruz" ifadelerini kullandı.

Komisyonun basına kapalı gerçekleşen toplantısında, kanun teklifi ele alındı.

Toplantıda, Türkiye ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükümeti Arasında Güvenlik ve Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırası'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi, dört saat süren görüşmelerin ardından kabul edildi.

Çocuğu PKK'ya götürene 'örgüte yardım'dan ceza



AYDINLIK / ANKARA

YARGITAY 16. Ceza Dairesi, bir çocuğu PKK terör örgütünün dağ kadrosuna teslim eden sanığın, 'örgüte yardım' suçu kapsamında cezalandırılması gerektiği yönünde karar verdi.

PKK terör örgütünün kaçırdığı çocukları için aileler Diyarbakır HDP İl Binası önünde 100 günü aşkın bir süredir eylem yapıyor. Ailelerin bu eylemi kararlılıkla sürerken, yargıdan da çocukları dağa kaçıran örgüt üyeleriyle ilgili önemli kararlar çıkıyor. Son olarak Yargıtay 16. Ceza Dairesi, bir çocuğu PKK terör örgütünün dağ kadrosuna teslim eden sanığa, 'örgüte yardım' suçu kapsamında ceza verilmesine karar verdi.

Sanığın 'PKK/KCK silahlı terör örgütünün hiyerarşisine dahil olduğuna, bu örgüte üye kazandırmak amacıyla faaliyette bulunduğu ya da böyle bir organizasyonda yer aldığına' dair delil bulunamamıştı. Ancak sanık, örgüte katılmaya karar veren çocuğu, örgütün dağ kadrosuna teslim etmişti.

'ÖRGÜTE YARDIM SUÇU'

Yargıtay 16. Ceza Dairesi kararında "Sanığın çocuğu örgütün dağ kadrosuna teslim etmekten ibaret eyleminin 'Örgüte yardım' suçunu oluşturacağı" belirtildi. Kararda, sanığın "TCK'nın 314/3 ve 220/7. maddesi yollamasıyla 314/2 maddesi uyarınca, TCK'nın 61. maddesindeki kriterler nazara alınarak cezalandırılması gerektiği" kaydedildi.

Kızıltepe Belediye Başkanı tutuklandı



MARDİN'in Kızıltepe ilçesinde hakkındaki terör soruşturması kapsamında Belediye Başkanlığı görevinden uzaklaştırıldıktan sonra gözaltına alınan HDP'li Nilüfer Elik Yılmaz, çıkarıldığı mahkemeye tutuklandı.

HDP'li Nilüfer Elik Yılmaz, Kızıltepe Belediye Başkanlığına iken İçişleri Bakanlığı'nca hakkındaki terör soruşturması nedeniyle 4 Kasım'da görevinden uzaklaştırılmıştı. Soruşturma kapsamında 12 Aralık'ta 'Silahlı terör örgütüne üye olma ve terör örgütü propagandası yapmak' suçlarından gözaltına alınan Yılmaz, emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan Yılmaz, tutuklanarak Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'ne konuldu. Böylelikle görevden uzaklaştırılan HDP'li belediye başkanlarının sayısı altıya çıkarken, görevlendirme yapılan belediye sayısı 28 oldu.

Görevden alınan HDP'li belediye başkanlarından Yılmaz Şalan ile Dilan Örenci ve Yakup Almaç, Hatice Çevik, Azim Yacan ve Şehzade Kurt, Adnan Selçuk Mızraklı ve Nilüfer Elik Yılmaz tutuklanmıştı.

BALYOZLA ŞOV YAPMIŞTI

Belediyede koruma olarak görev yapan asker ve polisleri dışarı çıkaran Nilüfer Elik Yılmaz, ola- sı terör saldırılarına karşı kurulan güvenlik duvarlarını da balyozla kırarak şov yapmıştı.

HDP ilçe başkanı tutuklandı

İRAN'dan Türkiye'ye giren PKK'lı terörist Aziz Oruç'a yardım ettikleri öne sürülen HDP Doğubayazıt İlçe Başkanı Abdullah Ekelek ile eski bir HDP belediye meclis üyesi tutuklandı.

İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele ve İstihbarat Şubesi ekiplerince, Doğubayazıt ilçesinde durdurulan otomobilde terör örgütü PKK/KCK-PYD/YPG mensubu Aziz Oruç ile aynı araçta yakalanan HDP Doğubayazıt İlçe Başkanı Abdullah Ekelek ile eski HDP Doğubayazıt Belediye Meclisi üyesi M.İ.M'nin emniyetteki işlemleri tamamlandı. Teröristi otomobille güvenli bölgeye götürmeye çalıştıkları öne sürülen iki zanlı, Doğubayazıt Adliyesine sevk edildi.

Savcılık sorgusunun ardından nöbetçi sulh ceza hakimliğine çıkartılan şüpheliler, "terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamasıyla cezaevine gönderildi.

Teröristin emniyetteki işlemlerinin sürdüğü öğrenildi.

Bu kanalın ucu borç krizine çıkar

Cumhurbaşkanı, Kanal İstanbul Projesi'ni 'milli bütçe ile yapabileceklerini' söyledi. Hazine garantili projelere aktarılan kaynaklarda, Merkez Bankası'ndan gelen 79 milyar TL'ye rağmen 11 ayda yapılan 140 milyar TL'lik borçlanmaya işaret eden uzmanlar, 10 milyar dolar ilave borçlanma gerektirecek proje için borç krizi uyarısı yaptı

RECEP ERÇİN

CUMHURBAŞKANI Tayyip Erdoğan, ATV-A Haber ortak yayınında Kanal İstanbul projesine ilişkin, "Yap-İşlet-devret ile müşteri bulduk bulduk, aksi takdirde biz burayı milli bütçemiz ile yapacağız. Şu anda hazırlıklar son safhada, ihaleyi yapıp adımı atacağız. Görüşmeler var farklı ülkelerle, ona göre adım atacağız" ifadesini kullandı.

Projeye ilişkin muhtelif maliyetler çıkarılsa da **10 milyar doların** üzerinde olacağı konusunda bir mutabakat söz konusu. Aydınlik iki gün boyunca attığı manşetlerle projenin sakıncalarına karşı uzman görüşlerini kamuoyuna aktardı. Peki, bunca uyarıya rağmen müşteri bulunamadığı takdirde projenin Cumhurbaşkanı'nın işaret ettiği üzere milli bütçe ile yapılması mümkün mü? Bütçeden sağlanan teşviklere rağmen 4.5 milyonun (geniş tanımlı olarak 7 milyona dayandı) üzerinde tutunan işsizlik, kaynak olmadığı gerçeğiyle EYT sorununun çözülmemesi, peş peşe gelen konkordatolar ve borcunu ödeyemeyen şirketlere kamu bankalarının ortak olması, yatırımlarda beş çeyrek sürer erime gibi ekonomiye ilişkin makro sorunlar gündemdeki **Kanal İstanbul'a kaynak aktarmak gerçeği mi?**

BORÇLANMA REKOR DÜZEYDE

Türkiye'nin brüt kamu borç stoku bu yılın üçüncü çeyreği (Eylül 2019) itibarıyla **1 trilyon 323 milyar TL** düzeyinde. Net borç stoku ise **591 milyar TL**. Net borç hesaplanırken **130 milyar TL'lik İşsizlik Sigortası Fonu** da hesaba dahil edildi. Yani işçinin parası çılgın projelere **Hazine** garantileri aktarılmak kullanılıyor. Oysa bunu düştüğümüzde kamunun net borcu **720 milyar TL**, yani Eylül 2019'daki kura göre **126 milyar dolar**. Dolar bazında milli gelirimiz son dört çeyreğe göre **734 milyar dolar**. Sadece kamu net borcunun milli gelire oranı **yüzde 17** düzeyinde.

Geçen yıl yaşanan kur şoku öncesinde ve sonrasında kamu ciddi bir borçlanmaya gitti. 2017 (60.4 milyar TL nakit açığı, 78.3 milyar TL net borçlanma) ve 2018'de (70.3 milyar TL nakit açığı, 52.7 milyar TL net borçlanma) görülen rekor Hazine nakit açıkları ve borçlanması 2019'da da sürdü. Bu yılın ilk 11 ayında Ha-



BATI BORÇ VERMEZ!

zine nakit dengesi **93.7 milyar TL** açık verdi. Bu açık Merkez Bankası'ndan sağlanan **38 milyar TL** temettü ve **41 milyar TL** de yedek akçeye rağmen oluştu. Aynı dönemde Hazine **140 milyar TL**'ye yakın net borçlanmaya gitti. Buna göre **220 milyar TL**'lik bir kaynak ekonomiyeye enjekte edilmiş görünüyor. Büyüme ise bu kadar kaynağa rağmen yıl sonunda yüzde 0.5 düzeyinde oluşacak.

GARANTİLİ GİDERLER VARKEN!

Kamu bütçesinin bu kadar ağır bir bor-

KANAL İstanbul'un çevreye etkisi gibi nedenler yüzünden Batılı finans kuruluşlarından kaynak bulmasının zor olduğunu ifade eden Ekonomist Atilla Yeşilada, "10 milyar dolar maliyet deniyor. Hesabını yaptık. Geçecek gemi sayısına göre 1 milyar dolarlık yıllık bir gelir söz konusu olabilir. Maliyetler düşünce 300-400 milyon dolar kalır. Bu 10 milyarın ödemesi 25-30 yılı bulur. Bu kadar uzun süreye de kimse kredi vermez. Bütçeden yapar mı yapar. Ama BOP işte ortada yıllardır yapılıyor" dedi.



kamu bütçesinde delik aç-

mış durumda. Bu projelere her yıl ne kadar garanti ödendiği bilinmiyor. Öte yandan KFG ile verilen krediler de yine milletin sırtına yüklen-di. Son üç yıldır nakit açığı ve Hazine net borçlanmasında görülen rekor artışlar aktarılan kaynakların boyutunu gözler önüne seriyor. Hal böyleyken en az 10 milyar doları aşması beklenen Kanal İstanbul Projesi'nin, hem de gelir garantisi şüpheliyken, bütçeye yıkılması kamu borcundaki artışı hızlandıracak. Dünyada son borç veren kurum niteliğinde olan IMF'nin dünya hasılasının 2.5 katına çıkan borçlanmaya işaret ederek borç uyarısı yaptığı ortamda, Türkiye milli gelirinin yüzde 62'sini aşan oranda (kamu, özel toplamı) toplam dış borca sahipken yeni bir borç kalemini bilançosuna eklemesi, ülke için birden fazla risk anlamına geliyor.

FAİZ YÜKÜ ARTACAK

Zaten yüksek açık veren bütçenin borçla finanse edilmesi nedeniyle önümüzdeki yıl-

larda bütçeden faize ayrılan kaynak tutarı artacak. Dünyada en yüksek faizle borçlanan ülkelerden olan (CDS şimdilerde 289 seviyesinde ancak bir yıl önce 500'e dayandığı dönemler oldu) Türkiye'nin, ister özel ister kamu olsun, dış açık veren ekonomik modeli yüzünden ödeme kapasitesi düşük olduğundan borcu arttıkça borçlanma limitleri de düşecektir.

İster kamu-özel işbirliği olsun ister bütçeden olsun projenin böyle bir tabloda yapılabilir olmadığını dile getiren **İktisatçı Prof. Dr. Aziz Konukman**, daha geçen yıl ekim ayında Cumhurbaşkanlığı kararıyla 2019'da yapılması öngörülen kamu projelerinin durdurulduğunu hatırlattı. "O projeler durmuşken ne değişti?" diye soran Prof. Dr. Konukman, böyle bir projenin bütçeye yıkılmasının kamu borcunu patlatacağını ifade etti.

SOSYAL MALİYETİ NE OLACAK?

Prof. Dr. Konukman, bu tür projeler yapılırken yalnızca ticari kârlılık esasına bakmanın yeterli olmayacağını vurguladı: "Gelecek nesiller için yaratacağı faydalar ve maliyetler de göz önünde bulundurulmalı. Bunların görünen faydalarından çok görünen maliyetleri vardır. Çevresel etkilerinin gelecek nesillere yükleyeceği maliyetler vardır. Ticari maliyeti bir ise sosyal maliyeti 20 olur. Böyle bakınca bu tür projeler baştan iptal edilir."

Prof. Dr. Konukman, projenin finansmanına ilişkin şöyle konuştu: "Özel sektör dışarıdan borç getiremediği takdirde, diğer projelerden hatırlayalım, kamu bankalarından kredi sağladılar. Önümüzdeki iki yıl olarak hedef koydukları yüzde 5'lik büyümeyi sağlamak için suni bir büyüme için bu projeleri öne çıkarıyorlar. Bu kaynakların üretime aktarılması sağlanmalıdır."

ABD Büyükelçisi 2009'da Montrö'yü delmeyi önerdi

EMEKLİ Koramiral Atilla Kıyat, ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi James Jeffrey'in görevde olduğu dönemde Montrö'yü delme önerisinde bulunduğunu söyledi. Kıyat, "Beni ziyaret edip sözleşmeyi delme fikrini anlattı. Karşı çıktım. İltiraz eden askerler kumpas mağduru oldu" dedi.

Kanal İstanbul ve Montrö Sözleşmesi tartışmalarına, çarpıcı bir değerlendirmeyle katılan Kıyat, Sözçü'ye şunları anlattı:

James Jeffrey, daha önce ülkemizde ABD Büyükelçisi idi. Kayseri'de benim genel müdürü olduğum şirketin tekstil fabrikasını ziyaret etmek istedi. 'Buyurun' dedik, geldi. 'Siz Kuzey Deniz Saha Komutanı idiniz, Karadeniz ve Boğazlar'dan sorumludunuz, Türk ve ABD Donanmaları, Karadeniz'de çok iyi şeyler yapabilir' dedi. 'Tabii ki ama, Montrö Sözleşmesi prensipleri dahilinde' dedim. 'Türkiye ve ABD istedikten sonra kimse bir şey yapamaz' dedi. 'Hayır büyükelçi, bu sözleşme Türkiye için hayati öneme haizdir ve hiçbir nedenle dışına çıkmayız' dedim. Sustu, niyeti Karadeniz'e çıkaracakları gemilerden atılacak füzelerle, Ortadoğu'daki hedefleri, hiçbir tehdide maruz kalmadan vurmak. Ankara'ya giderek, görüşmeyi Deniz Kuvvetleri Komutanı'na aktardım. 'İlgilere aktarabilir miyim' dedi. 'Tabii dedim ve MGK'da paylaştığını öğrendim.'

'GÜNDEME GELMEMELİ'

Montrö ile Boğazlar'dan geçiş özgürlük hakkına sahip olmasına rağmen geçiş kuraları Türkiye'nin koyduğu kuralara bağlıdır. Kuvvetler dengesini koruyan anlaşmadır. Kanal yapıp geçişlerin oradan yapılmasını zorlarsanız Montrö masaya yatırılacaktır. Montrö'yü gündeme getirecek her şeyden uzak olmalıyız. Bu, Türkiye'nin izlediği politika.

'Bunca işsiz varken 75 milyar su yoluna harcanır mı?'

ESKİ Hazineci, **CHP Genel Başkan Yardımcısı Aykut Erdoğan**, "Resmi rakamlara göre işsizlik neredeyse yüzde 15, ama iktidarın derdi 75 milyara İstanbul'a kanal yapmak" dedi. Konuya ilişkin dün yazılı bir açıklama yapan Erdoğan, şunları söyledi: "Ülkemizde en büyük sorun işsizlik diyoruz, ama iktidar sanki ülkenin böyle

bir sorunu yokmuş gibi duymazdan gelmeye, umursamamaya ve bu sorunu çözecek çareler üretmek yerine Kanal İstanbul gibi fantezi projelere büyük kaynaklar ayırmaya çalışıyor. Resmi rakamlara göre yüzde 15 işsizlik bulunan bir ülkede 75 milyar lirayı İstanbul'a ikinci bir su yolu açmak için neden harcıyoruz? Bu ülkenin en büyük sorunu işsizlik. Ülkeye yapılan her yatırım vatandaşların geniş kesiminin sorunun çözülmesi için katkıda bulunuyor. Buraya harcanacak para ile pek çok işsiz istihdam sorununu çözecek yeni iş kaynakları yaratılabilir."



Prof. Dr. Kuruç'tan iki önemli uyarı

TÜRKİYE'nin duayen iktisatçılarından **Prof. Dr. Bilsay Kuruç**, Türkiye'nin borçluluk oranları dikkate alındığında, projenin borçluluğu daha da artıracığına işaret ederek, borçlanma maliyetinin de yukarı çekileceğini söyledi. Bu tür projelerin her yönüyle ele alınması, konuşulması, tartışılması gerektiğini önemle vurgulayan Kuruç, maliyeti bile henüz netleşmemiş böyle bir proje için, dış piyasalardan bu kadar büyük kaynak bulmanın kısa vadede mümkün olmadığını ifade etti. Özel sektör borçlarının altüst edilerek kamunun sırtına yüklenmesi hesaplarının yapıldığı şu günlerde 10 milyar dolar ve üzerinde bir



kaynağın böyle bir proje için kullanılması, özetle söylemek gerekirse devletin borcunun artmasına neden olacağını belirten Kuruç, şöyle sürdürdü: "Diğer sakıncaları bir yana sadece maliyet açısından bunu öngörebiliriz. Bir de benim dikkat çekmek istediğim bir proje Karadeniz'i kendi gölü haline getirmek isteyen ABD-NATO'nun çıkarlarına hizmet eder. Montrö'yü de aşan bir şekilde, projeyi yapacak, işletecek şirketler düşünüldüğünde bir boğazlar idaresi kurulması gündeme gelir. Bunun da kime neye hizmet edeceği ortada."

Prof. Dr. Kuruç, bir kamu borç krizi tehlikesinin de gündemde olduğunu söyledi.

Saldıray Berk Vatan etkinliğine katıldı



AYDINLIK / ANKARA

VATAN Partisi'nin, **Çankaya Çayyolu Temsilciliği**'nde düzenlediği kahvaltı **Vatan Partisi Genel Sekreteri Utku Reyhan** ve **Emekli Orgeneral Saldıray Berk**'in katılımıyla yapıldı. Reyhan, Türk Dışişleri'nin ve Türk Ordusu'nun altın çağını yaşadığını söyledi.

Kahvaltı etkinliğine emekli Orgeneral Saldıray Berk, Partinin Genel Sekreteri Utku Reyhan ile çok sayıda partili ve parti dostu katıldı. Kahval-

tı, Uluslararası Sokak Sanatçısı Buluşmasında birincilik ödüllü olan **Ata Yıkar**'ın müzik dinletisiyle başladı.

'PARTİMİZİN TEZİNİ HAYAT DOĞRULADI'

Kahvaltıda konuşma yapan Vatan Partisi Genel Sekreteri Utku Reyhan, Partinin kurultay sürecinde olduğunu belirterek, "Hayat partimizin 'Vatan Savaşı' tezini doğruladı" dedi. Reyhan şöyle sürdürdü: "Ordumuz Amerikan koridorunu

Reyhan: Dışişleri altın çağını yaşıyor

yardı. Türk devleti ve ordusu dünyada Amerikan emperyalizmine karşı silahlı olarak mücadele eden devlet ve ordu konumuna geldi. Bu tarihi bir olaydır. Hayat partimizin 'Vatan Savaşı' tezini doğruladı. Her anlamda Türkiye'nin Atlantik dünyasından koptuğunu ve başka bir dünyaya yelken açtığını görüyoruz.

"Amerika ile yapılan her görüşme ve onarma çabasının tekrar akamete uğradığını görüyoruz. Fakat, üç gün önce Amerikan Senatosu Ermeni tasarısını kabul edebiliyor ve Türk Dışişleri açıklama yapıyor, 'S 400 aldığımız ve Barış Pınarı hareketi yaptığımız için oluyor' diyor. Bu çok önemli bir tespit. Bu da bizim partimizi tespti. Demek ki Türkiye'nin Dışişleri de altın çağını yaşıyor, Türk Ordusu da altın çağını yaşıyor."

'EMPERYALİZMİ ZAYIFLATMAK'

Meselerle emperyalizmi zayıflatmak açısından baktıklarını vurgulayan Reyhan şunları söyledi:

"Vatan Partisi'nin amacı Türkiye'yi emperyalizmin baskı ve denetiminden kurtarmak. O halde biz meselere bu açıdan bakacağız. Siyasi güçlere de bu açıdan bakacağız. Öyle baktığımız zaman da **Vatan Partisi'nin dost güçleri Ak Par-**

ti, MHP, Türk Ordusu, Türk Polisi, Türk yarıgıdır; emperyalizme karşı mücadele anlamında dostlardır. Kim Vatan Partisi'nin karşısındadır: PKK ve FETÖ gibi terör örgütleri, siyasi düzlemde de CHP, İyi Parti, Sadelet Partisi, yeni kurulan Davutoğlu'nun partisi, Babacan'ın partisi. Bunlar da Türkiye'nin karşısında olduğu için Vatan Partisi'nin karşısındaki güçlerdir. Bu aynı zamanda dünya çapındaki bir saflaşma. Bir tarafta Amerika ve İsrail gibi güçler ve onunla işbirliği eden körfez ülkeleri, emirlikleri, Akdeniz'de de Yunanistan ve Güney Kıbrıs gibi devletler. Avrasya güçleri: Çin, İran, Rusya gibi kuvvetler de bu tarafta. Bu saflaşmadan baktığımız zaman dostumuzu düşmanımızı doğru belirleme şansına sahibiz. Bu konuda bizim partimizin liderliği net."

'MUHAFAZAKAR KESİMDEN YÖNELİŞ VAR'

Reyhan, Vatan Partisi'ne milliyetçi, muha-

fazakar kesimden yönelik olduğunu belirterek şu soruyu gündeme getirdi: "Biz hangi yol, yöntem ve araçlarla onları Partimize kazanacağız? Çünkü o insanlar bize çok açık."

'ATATÜRK HDP İLE SEÇİME GİRER MİYDİ?'

Atatürkçülük üzerinden 'Vatan Savaşı'ni eleştirenlere tepki gösteren Reyhan, şunları kaydetti:

"Atatürkçülük insanların bugün yaptıklarıyla ilgili bir şey. Atatürk Başı Pınarı'nda ne yapardı? Atatürk HDP ile birlikte seçime girer miydi? Atatürk S-400 almaz mıydı? Bazıları Saka Savaşı üzerinden, kolay Atatürkçük yapıyor. Sakarya Savaşı yapılmış bitmiş. Bugün Vatan Savaşına karşı olanlar o dönemde yaşasalar eminim Sakarya Savaşı'na da karşı çıkacaktı. Bugün nasıl 'Hükümet dünya ile aramız bozdu' filan diyenler, o zaman da Mustafa Kemal yedi düveli karşısında aldığı için, 'Boyle politika mı olur, bütün dünyayı karşımıza aldık' diyeceklerdi."



Valilerimiz sömürge valisiymiş!

HDP
çizmeyi
iyice aştı

HDP sözcüleri, bütçe görüşmelerinde bu kez de Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün döneminde uygulanan 'Şark Islahat Planı' politikalarını hedef aldı. HDP'nin hedef aldığı programa CHP'nin sahip çıkmaması dikkat çekti

ZİHNİ ERDEM / ANKARA

TBMM'deki bütçe görüşmelerinde Ak Parti ile HDP arasında “Kemalizm” tartışması yaşandı. Ak Parti'den “Neo Kemalist” parti diye söz eden HDP sözcüleri, görevden alınan belediyelere atanan vali ve kaymakamlar için “Sömürge Valisi” benzetmesi yaptı.

HDP sözcüleri, bütçe görüşmelerinde bu kez de Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün döneminde uygulanan ‘Şark Islahat Planı’ politikalarını hedef aldı. HDP'nin hedef aldığı programa CHP'nin sahip çıkmaması dikkat çekti. CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, Atatürk dönemini “Cumhuriyetin var oluşu inkarcılık üzerine değil, yurttaşlarının eşitliği üzerine inşa edilmiştir” diyerek savundu.

HDP Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy, Atatürk döneminde “Umum Müfettişlik” kapsamında illerin yer aldığı haritayı göstererek, şöyle konuştu: “Umum müfettişliğinin uygulandığı bölge, olağanüstü halin uygulandığı bölge, bu da size, kayyumların atandığı bölge. Ak Parti'ye 'Neo Kemalist parti' dediğimiz zaman alınmayın lütfen, haritalar konuşuyor.”

‘CHP’NİN BİR ÇİFT LAFI YOK MU?’

Partilerine yönelik “Neo Kemalist parti” ifadesine Ak Parti Grup Başkanvekili Naci Bostancı şu yanıtı verdi: “Konuşmacı 'Neo Kemalist Ak Parti' dedi. Yüzyıllık bir hikayeden bahsetti ve birtakım eleştirilerde bulundu. Yüzyıl deyince bunun içinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu babalarının ve o dönemde yönetimde görev alanların ol-

duğunu unutmayalım. Ak Parti daha yeni, bu işleri kavrayamıyor ama Kemalizmin has partisi olanın, bu tür eleştirilere karşı söyleyecek bir çift laf olması gerekir, diye düşünüyorum. Tabii, bilip de bilmezlikten gelme şeklinde bir siyasi pozisyon, mevcut konjonktürde tercih edilebilir, o da onların takdirdir.”

‘TERÖRLE MÜCADELE SÖYLEMİ’ EN BÜYÜK TERÖRMÜŞ!

Sataşma gerekçesiyle yeniden söz alan Hişyar Özsoy, şöyle konuştu: “Yüzyıldır Türkiye’de inkarcılık üzerinden kurulan ve üretilen bir sistem söz konusu. Sizinle terörle mücadelenin gayriinsani uygulamalarının sonucunda bazı insan hikayelerini paylaştım, rahatsız olmamanız lazım. Biz terörle mücadele diskurunun (söyleminin) Türkiye’ye dayatılan en büyük terörizm olduğunu düşünüyorum, söylüyoruz.”

CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, “Yüzyıllık İnkâr” ifadesine itiraz ederek şu ifadeleri kullandı: “Cumhuriyetin var oluşu inkarcılık üzerine değil, yurttaşlarının eşitliği üzerine inşa edilmiştir. Bugün, burada eşit koşullardaki mevcudiyetimizin varlığı da bu nedenledir. Ancak inkarcılık, Türkiye Cumhuriyeti’nin var olduğu tarihten bu yana bazı iktidarların anlayışı haline gelmiştir, bugün de olduğu gibi. Bizim karşı duruşumuz budur.”

‘KEMALİZMİ YERDEN YERE VURDU CHP’DEN TEK SES YOK’

CHP’nin yaptığı açıklamaya yeterli bulmayan Ak Parti Grup Başkan Mehmet Muş ise şunları söyledi:

“Bizim ideolojimiz Kemalizm değil, Ke-



Engin Özkoç



Mehmet Muş



Hişyar Özsoy

malist ideoloji yok bizde. Kemalist ideoloji CHP’de var. Az önce hatip burada Kemalizmi yerden yere vurdu, tek ses yok. Şimdi, lafa gelince ‘Cumhuriyetin kurucusu biziz, devleti biz kurduk. Kurucu Genel Başkanımız, devleti kuran Başkan’. Gazi Mustafa Kemal Atatürk sadece -onu da söyleyeyim- CHP’nin tekelinde değil, Türkiye Cumhuriyeti’nin ba-

nisi ama ‘Oraya söylenen laflara tek kelime etmeyeceğiz, biz duymayacağız bunları, biz görmeyeceğiz’ ama herhangi, en küçük bir eleştiride ‘Ak Parti’ye misliyle karşılık vereceğiz.’ Az önceki sözleri bir Ak Partili milletvekili söylemiş olsaydı, CHP burayı birbirine katardı.”

AK PARTİLİLER RAHATSIZ OLMALIYMIŞ

Tartışmaya katılan HDP Grup Başkanvekili Saruhan Oluç, Ak Partililerin, gösterdikleri haritadan rahatsız olduğunu belirterek şu görüşleri savundu:

“Çünkü o haritalar hangi gerçeği anlatıyor ben size bir kere daha söyleyeyim. Bakın, dedik ki o haritalarla size, ‘Şark Islahat Planı’nın uygulandığı yerler, umumi müfettişliklerin uygulandığı yerler, olağanüstü halin

uygulandığı yerlerle bugün sizin kayyum atadığınız yerler aynıdır... Size bunu gösterdiğimiz için rahatsız oldunuz. Siz ‘OHAL’i kaldırdık’ dediniz. OHAL’i kaldırdıktan sonra sömürge valileri ve kaymakamları atayarak o kayyum dönemini yaşattınız ve yaşıtmaya da devam ediyorsunuz. Biz, size kurumsal, tarihsel bir süreklilik olduğunu anlattık, ‘Kürt sorunu çözülmemiş, geleneksel devlet politikalarını uyguluyorsunuz, devam ettiriyorsunuz’ dedik, bunu anlattık. Bu geleneksel devlet politikalarının bugünkü tezahürünün nasıl bir Kürt düşmanlığı olduğunu anlattık. Ama siz kendi yaptığınızı ilk yapıyor zannediyorsunuz, belki İçişleri Bakanı Soylu size öyle anlatıyor bu kayyum atamalarını. Hayır, öyle değil, Şark Islahat Planı’ndan beri aynı zihniyettir bunu devam ettiren; siz icat etmediniz, kopya ettiniz.”

Hablemitoğlu cinayetinin kilit şüphelisi yakalandı

AYDINLIK / ANKARA

FETÖ’nün elebaşı Fetullah Gülen ve Alman Vakıfları davalarının raporlarını hazırladığı sırada suikast sonucu öldürülen Necip Hablemitoğlu’nun katil zanlılarından olduğu tahmin edilen şüpheli N.G.B. (45), Ukrayna’da yakalandı.

FETÖ çatı iddianamesine de giren Hablemitoğlu suikastı soruşturmasının, örgüt üyesi polisler tarafından bilinçli olarak karartıldığı saptanmış, soruşturma Ankara Başsavcılığı tarafından kurulan özel ekiple yeniden başlatılmıştı. Hablemitoğlu’nun ölümünden önceki 6 ay boyunca katil ya da katilleri tarafından takip edilmiş olabileceği değerlendirilerek, suikasttan önce gittiği her adresteki baz istasyonlarından alınan kayıtlar, numaralar ve sahipleri saptandı. Olay anında ve olay yerinde baz kayıtları olan telefonların kim ya da kimlerin olduğu, ayrıca suikast sırasında aynı bölgede çok sayıda polisin bulunduğu belirlendi. Bölgede olduğu tespit edilen polislerin tamamına yakınının, 15 Temmuz ABD/FETÖ darbe girişimi sonrasında ihraç edildiği bildirildi.

Bu arada olayla ilgili yapılan çalışmalar sonucunda TSK’dan ihraç edilmiş olan eski asker N.G.B.’nin ismine ulaşıldı. N.B.G.’nin FETÖ’nün yoğun örgütlenme faaliyetinde bulunduğu Ukrayna’da olduğu saptandı.

DURUŞMALAR ERTELENDİ

Hablemitoğlu suikastının şüphelisi N.G.B., Ukrayna güvenlik güçlerince, Ukrayna’nın başkenti Kiev’in merkezinde bir Türk restoranına düzenlenen özel operasyonda gözaltına alındı. N.G.B., Ukrayna’da çıkarıldığı ilk mahkemede uluslararası adli yardım ve ev hapsi talep etti. Ancak bu talepleri reddedildi. N.G.B.’nin avukatları karara itiraz ederek, temyiz başvurusunda bulundu. Kiev Temyiz Mahkemesi’nde 31

Temmuz’da yapılan ilk duruşma N.G.B.’nin avukatları ve tercüman gelmediği için ertelendi. 8 Ağustos’taki ikinci duruşmaya ise savcı gelmedi.

SIYASİ SİĞİNMA TALEBİ

İlerleyen süreçte Ukrayna mahkemesi, yaklaşık üç ay cezaevinde kalan N.G.B.’nin tutukluluğunu, N.G.B.’nin avukatlarının talebi üzerine ev hapsine çevirdi. Kiev Savcılığının başvurusu üzerine iki aydır ev hapsinde bulunan şüpheli N.G.B.’nin yeniden tutuklanması talebiyle dava açıldı. Ancak davanın kasım ve aralık aylarındaki duruşmaları, dava dosyası mahkemeye ulaştırılmadığı gerekçesiyle ertelendi. Mahkeme dava dosyasının gönderilmesi için bir sonraki duruşma tarihini 10 Ocak 2020 olarak belirledi. Böylece 5 aylık süreçte 10’a yakın duruşmanın çoğu çeşitli gerekçelerle ertelenmiş oldu. Diğer yandan N.G.B., Türkiye’ye iade edilmemek için Ukrayna’dan siyasi sığınma talebinde bulundu. N.G.B., hakkında çıkan haberleri de Ukrayna basınından kaldırttı.

Adalet Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı’nın, N.G.B.’nin Türkiye’ye iade edilmesi için en üst seviyede devrede olduğu öğrenildi.

‘FETÖ’NÜN CİNAYETTEN HABERSİZ OLMASI İMKANSIZ’

Necip Hablemitoğlu’nun ölümüne ilişkin bugüne kadar dava dosyalarına giren en çarpıcı tespitlerden birini Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı yapmıştı. Baş-



savcılığın 15 Temmuz’dan hemen önce hazırladığı FETÖ çatı davası iddianamesinde, şöyle deniyor:

“Necip Hablemitoğlu cinayeti soruşturmasını o yıllarda emniyet içerisindeki terör ve istihbarat birimlerine egemen cemaat yapılanması yürütmüştür. Soruşturma gereği gibi yapılmamıştır. Fetullah Gülen cemaatinin emniyet istihbarattaki kadrolarının o tarihlerde bu cinayetten habersiz olması imkansızdır. Cemaatin istihbarat görevlileri cinayetin işleneceğinden haberdar olmalarına rağmen en azından önlememişlerdir. Soruşturmada olay öncesinde cep telefonları ile ilgili HTS kayıtları alınıp herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Cinayetten sonra delil toplamada olayı çözmeye yönelik çalışma yapılmamış, tersine cinayet çözümsüz bırakılmaya ve karartılmaya çalışılmıştır.”

FETÖ’nün Ukrayna’da çok sayıda firması bulunduğu dikkat çeken kaynaklar, N.B.G.’nin Ukrayna’daki ilişkilerinin, cinayetin arkasındaki gücü de açığa çıkarabileceğini vurguladılar. N.B.G.’nin konuşması durumunda FETÖ’nün çok kritik bir eyleminin daha gün yüzüne çıkabileceğini kaydeden istihbarat kaynakları, FETÖ’nün etrafındaki çemberin daha da daraldığını, tüm suçlarının tek tek aydınlanacağını belirttiler.

Fetullahçılar üzerine çalışıyordu

DOÇ. Dr. Necip Hablemitoğlu, Fetullahçılar ve Alman Vakıflarıyla ilgili araştırmaya çalışıyordu. Ölmeden önce de ‘Kös-tebek’ isimli kitap çalışmasını yürütüyor ve çalışmasını bitirerek kitaplaştırmayı düşünüyordu. Bu çalışması ölümünden sonra kitaplaştırıldı ve satışa sunuldu.

Hablemitoğlu’na yönelik saldırı 18 Aralık 2002’de akşam 20.45’te meydana geldi. Hablemitoğlu, Ankara Üniversitesi’ndeki ‘Devrim Tarihi’ konulu dersini verdikten sonra kendi kullandığı 06 TF 647 plakalı özel aracıyla Portakal Çiçeği

40 numaradaki evine döndü. Aracını, apartmanın önüne park eden Hablemitoğlu, apartmana girmek üzere arkasını döndüğü sırada kimliği belirsiz kişi ya da kişilerin saldırısına uğradı. Sayıları belirlenemeyen saldırganlar, Hablemitoğlu’nun başına doğru iki el ateş etti. Kurşunlardan biri sol gözüne isabet eden Hablemitoğlu, park yerindeki iki aracın arasına düşerek hayatını kaybetti. Olaya



DGM Savcılığı el koydu. DGM savcılarının talimatıyla Hablemitoğlu’nun çalışma odasındaki bilgisayar kayıtları, diskler ve önemli bazı belgeler emniyete getirildi. Hablemitoğlu’nun evinin etrafındaki tüm binaları dolaşan polis, silah seslerini duyan herkesi sorguladı. Ancak suikastla ilgili soruşturma bir süre sonra tıkanıp kaldı. Bunda emniyette etkili olan FETÖ’nün rolü olduğu iddia edildi.



Eski HSYK üyesine etkin pişmanlık indirimi

AYDINLIK / ANKARA

ESKİ Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi Ömer Köroğlu’na, etkin pişmanlık hükümleri de dikkate alınarak, FETÖ üyeliğinden 1 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası verildi.

İlk derece mahkemesi sıfatıyla Yargıtay 9. Ceza Dairesi, eski HSYK üyesi Ömer Köroğlu’yu yargılamaya dün devam etti. Duruşmaya tutuksuz sanık Köroğlu ile avukatları katıldı. Esas hakkındaki savunmasında suçlamaları kabul etmeyen Köroğlu, örgüt-le temasının üyelik olarak nitelendirilemeyeceğini öne sürdü.

Aleyhindeki tanık beyanlarını reddeden Köroğlu, lehine olan konuların mütalaada yer almadığını savundu. Örgüt toplantılarına katılmadığını ileri süren Köroğlu, 17-25 Aralık sürecinden sonra firarı eski savcı Zekeriya Öz başta olmak üzere FETÖ üyesi hakim ve savcılarla ilgili soruşturma izni verilmesi-ne yönelik oy kullandığını söyledi. FETÖ’ye tepki olarak, örgütün şerrinden kaçıp 2014’te emekli olduğunu ifade eden Köroğlu, bu durumun bazı tanık beyanlarıyla da ortaya çı-

karıldığını savundu. Verdiği ifadelerle örgütün etkin isimlerinin açığa çıkmasını sağladığını belirten Köroğlu, etkin pişmanlık hükümlerinden faydalandırılmasını talep etti.

ADLI KONTROL KALDIRILDI

Beyanların ardından açıklanan karara göre; Ömer Köroğlu’na FETÖ üyeliğinden 6 yıl hapis cezası veren mahkeme heyeti, terör suçlarında cezanın yarı oranında arttırılmasını öngören 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’nun 5/1 maddesi uyarınca ceza-yı 9 yıla çıkardı.

Sanığın FETÖ üyeliğinden yargılanan eski yüksek yargı üyeleriyle ilgili verdiği bilgiler dikkate alınarak, cezada TCK’nın etkin pişmanlığa yönelik 221/4. maddesindeki hüküm gereğince 3/4 oranında indirim yapıldı ve ceza 2 yıl 3 ay hapse çevrildi.

Köroğlu’nun duruşmalarındaki iyi hali nedeniyle TCK’nın 62. maddesindeki indirimi de uygulayan heyet, ceza-yı 1 yıl 10 ay 15 güne indirdi. Mahkeme heyeti, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi, sanık hakkındaki adli kontrol tedbirlerini kaldırdı.

BAUHAUS ekolü çağdaş TÜRK sanatıyla buluştu



Selahattin Ganiz



Güngör Güner



Sema Ilgaz Temel

Bu yıl 100. yılını kutlayan mimarlık ve tasarım okulu Bauhaus, Türkiye’de de ‘Bir Bauhaus Ekolü: Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu’ndan Sanatçılar Sergisi’ ile anılıyor. Sergideki sanatçılar, kendi disiplinlerinde üretmiş, çağdaş Türk sanatına damga vurmuş, ulusal kültürümüzü yurt dışında temsil etmiş, öğrenciler yetiştirmiş isimler



Fatma Batukan BELGE

ALMANYA’nın 20. yüzyılda ültür alanındaki en önemli ihraç ürünü olarak değerlendirilen **Bauhaus Okulu**, 2019 yılı boyunca 100. yaşını kutladı. **Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi** ev sahipliğinde, **Türk-Alman Toplumu Derneği** işbirliğiyle düzenlenen “100. Yılında Bauhaus - Türkiye’de Bir Bauhaus Ekolü: Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu’ndan Sanatçılar Sergisi” Bauhaus’un dünyaya yayılanyıldönümü etkinlikleri arasında yer alıyor. Bu satırların yazarı ve **Erkan Özdişlek**’in küratörlüğünde yapılan s; sanatı yaşamın her alanına yayma amacı taşıyan özgün bir üretim çizgisini vurguluyor. Bunun ötesinde Türkiye ve Almanya arasındaki önemli bir kültürel dostluk bağına da ortaya koyuyor. Sergide DTGSYO’nun tüm disiplinlerinden yetiştirmiş, sanatsal üretimlerini ve eğitim pratiklerini bugün de Bauhaus felsefesine dayanarak sürdüren sanatçıların yapıtlarından bir seçki yer alıyor. Güzel bir rastlantı ile **Berlin-İstanbul** kardeşliğinin 30. yılına rastlayan bu serginin yılında Almanya’nın Berlin kentinde de sergilenmesi için çalışmalar sürdürülüyor.

İLK GÜNKÜ HEYECAN VE ENERJİYLE ÜRETİYORLAR

“Türkiye’de Bir Bauhaus Ekolü: Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu’ndan Sanatçılar Sergisi”nde 32 sanatçının yapıtları gösteriliyor. 1957 yılındaki kuruluşundan **Marmara Üniversitesi’ne** bağlanıp **Güzel Sanatlar Fakültesi** adını alana kadar geçen sü-

rede eğitim görmüş farklı kuşakları temsil ediyorlar. Bu sanatçıların tümü kendi disiplinlerinde üretmiş, ürettikleriyle çağdaş Türk sanatına damga vurmuş, ulusal kültürümüzü yurt dışında temsil etmiş, öğrenciler yetiştirmiş isimler. Kimileri 50. sanat yılına ulaştılar ama hala ilk günkü heyecan ve enerjiyle üretmeye devam ediyorlar.

NAZİLER TASFİYE ETTİ

Bugün metro istasyonundan kalemiğe kadar hayatımızdaki tüm endüstriyel ürünlerin tasarımında yatan fikirlerin tümünün kökeni 1919’da mimar **Walter Gropius** tarafından, **Weimar**’da (Almanya) kurulan küçük bir okula dayanır. Kısa zamanda yeni bir estetik hareket için üreme alanı haline gelen kendi küçük, etkisi büyük bu okulda sırasıyla **Arts and Crafts, Sosyalizm, Komünizm, Tinselcilik, Sovyet Konstruktivizmi ve Yeni Yapı** yaklaşımları benimsendi. 1933 yılında **Naziler** tarafından kapatılarak zorla tasfiye edilince Almanya dışındaki farklı ülkelerde yeniden hayat buldu. Modern mimarlık ve tasarımın bu ilk okulu, kapanmasından yaklaşık 25 yıl sonra Türkiye’deki en önemli sanat okullarından biri olan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu’na da örnek oldu. 1957 yılında Bauhaus felsefesine dayanarak kurulan DTGSYO, **İkinci Dünya Savaşı** sonrası **Avrupa**’da açılan en büyük Bauhaus okuludur.

Bauhaus felsefesi, okulun öğrencilerine hem sanatsal yaratım süreçlerini yönetebilecekleri hem de toplumsal yaşam içinde kullanılan nesneleri özgün estetik tasarımlara dönüştürebilecekleri bir anahtar verdi. Bu sergide yapıtları yer alan tüm sanatçılar, okulun ilk öğrencilerinden tutun da, Marmara



Üniversitesi’ne bağlanmadan önceki son öğrencilerine kadar hepsi ortak bir Bauhaus ruhu taşıyor: *Yaratıcı biçimlendirmenin ana kaynağına ulaşmak!*

Sergide yapıtları yer alan sanatçılar:

Ali İsmail Türemen, Aydın Erkmen, Ayşegül Türedi Özen, Barbaros Gürsel, Berna Türemen, Cemile Tuna, Ergin İnan, Erkan Özdişlek, Erol Eti, Fatma Batukan Belge, Fevzi Karakoç, Filiz Başaran, Güler Ertan, Günay Atalayer, Güngör Güner, Gürbüz Doğan Ekşioğlu, Hamdi Ünal, Kadri Özyayten, Kerim Kılıçarslan, Mehmet Özer, Mustafa Aslier, Mustafa Pilevneli, Mümtaz İşingör, Nazan Erkmen, Reyhan Kaya, Selahattin Ganiz, Selahattin Yıldız, Sema Ilgaz Temel, Seyit Mehmet Buçukoğlu, Tayfun Erdoğan, Yüksel Güner, Zehra Çobanlı

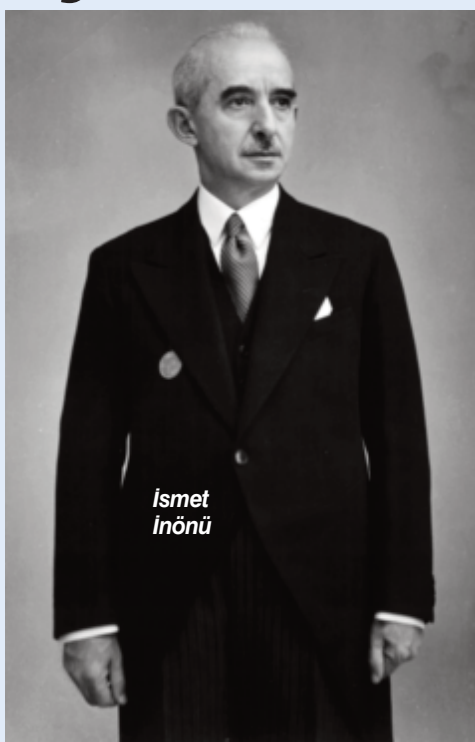


Milli Şef senfoniyle anılacak

CUMHURBAŞKANLIĞI Senfoni Orkestrası (CSO), **İstiklal Savaşı** kahramanımız, İkinci Cumhurbaşkanı **İsmet İnönü** anısına 19 ve 20 Aralık’ta iki konser düzenleyecek. CSO’dan yapılan yazılı açıklamaya göre, Klasik Batı Müziği için “İnatla dinlemesiniz seveceğiniz, bir kere sevdiğiniz zaman da vazgeçemezsiniz.” ifadesini kullanan ve Cumhurbaşkanı Senfoni Orkestrası’nı dikkatle takip eden İsmet İnönü, her yıl olduğu gibi bu yıl da konserlerle anılacak.

USTALARA SAYGI

CSO Müzik Direktörü Şef Rengim Gökmen yönetiminde, “Ustalara Saygı” konseptiyle düzenlenecek konserler, **Wolfgang Amadeus Mozart**’ın “**Figaro’nun Düşünü Operası**”nın **Uvertürü**” ile başlayacak. Konserlerin ikinci bölümünde, dünyaca ünlü piyanist **Ayşegül Sarca**, Mozart’ın “**20 numaralı Piyano Konçertosu**”nu yorumlayacak. Ayrıca, Mozart’ın sevilen eserlerinden “**Jü-piter Senfonisi**” olarak da adlandırılan “**41. Senfonisi**” de seslendirilecek.



İsmet İnönü

Güldüren çizgilerin ustası yaşama veda etti

USTA karikatürist ve çizgi film yönetmeni **Tonguç Yaşar**, önceki gün saat 22.00 sularında 87 yaşında yaşama gözlerini yumdu. Yaşar’ın cenazesi yarın Florya Basınköy Camii’ndeki öğle namazının ardından toprağa verilecek.

ÖDÜLLERLE YAŞADI

İstanbul’da 1932 yılında doğan Yaşar’ın ilk karikatürü 1952 yılında Hür Adam dergisinde yayınlandı. Akbaba, Dolmuş, Tef, Taş Karikatür ve Yön dergilerinde haftalık, Vatan gazetesinde günlük karikatürler çizdi. Yaşar, karikatür



alanına getirdiği yeni buluşlar ve güçlü yalın çizgileriyle Türk karikatürünün önemli sanatçılarından sayıldı. Karikatürlerinin bir bölümünü 1969 yılında Sülûname adlı bir albümde toplamıştır. Çizgileri yurtdışında yayımlandı. Uluslararası yarışmalarda ödüller aldı. Karikatürün yanı sıra çizgi film çalışmaları yaptı. Amentü Gemisi Nasıl Yürüdü isimli filmi ile 1972’de Adana Altın Koza Film Yarışması’nda jüri özel ödülü aldı. Aynı film 1973’te 30 ülkenin



Tonguç Yaşar

600 filmle katıldığı uluslararası 9. Annecy Çizgi Film Festivali’nde ön elemeyi geçerek gösterime hak kazanan ilk Türk çizgi filmi oldu. TRT Kültür Sanat Bilim Ödülleri Yarışması’nda Yaşar Don Kişot çizgi filmi ile ikincilik ödülünü, Da-

rüşsafaka Sinema Kulübü 1. Uluslararası Sinema Şenliği en iyi film ödülünü aldı. Kültür Bakanlığı’nın düzenlediği Nasreddin Hoca Çizgi Film Yarışması’nda birincilik ödülünü alarak bakanlığa iki Nasreddin Hoca filmi yaptı. Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın Balina ile Mandalına, Sait Faik’ten Topal Martı başta olmak üzere 16 kısa metraj çizgi film yaptı. Film jenerikleri hazırladı.



Kemal ATEŞ

Feyza Hepçilingirler (2)

AYVALIK’ta kültürel etkinliklere, sanata, edebiyata ilgili bir çevre var. En başta İlçe Halk Kütüphanesi Müdürü Sayın Aygül Öncel yazarların sağlıklarında onurlandırılmasını bilincinde; bu bilinçle kaymakamlığın, belediyenin, daha başka kuruluşların da desteğiyle Feyza Hepçilingirler üzerine güzel bir program hazırlamışlar. Kenti Hepçilingirler’in fotoğraflarıyla donatmışlar. Ayvalık Kaymakamı Sayın Gökhan Görgülüarslan konuşmaları elinden geldiğince izledi, ilk günün akşamı da sayın eşiyle bizler onuruna bir yemek verdi. Diğer kentlerimizde de sanata, sanatçıya, yazarına, çizerine değer veren böyle örnek yöneticilerin çoğalmasını dilerim.

Ayvalıklılar, “Türkçenin Kraliçesi” diyorlar yazarları için. Güzel bir yakıştırma. Erkek olsaydı ben “Türkçenin Nasrettin Hocası” derdim. Onun yazdıkları Türkçe konusunda size bir şeyler öğretilirken, güzel bir mizah yazısı da okuyorsunuz. Geveze sunucuların, kimi yazarların, siyasetçilerin gülünç Türkçelerinden örneklerle dolu Feyza Hanım’ın kitapları... Filmlerdeki, dizilerdeki dublaj Türkçesine gerçekten gülmek elde değil:

“Sana her bakışında buna inanamıyorum.”

“Korktuğunu düşündüğümü istiyor olamazsın.”

“Hiç de uzak olmayan bir zamanda beni sevmek için sebeplere sahip olabilirsiniz.”

“Ne düşündüğünüzü bilmek isteyeceğimden emin olduğumu sanmıyorum.” Tümcelerdeki öge eksiklikleri, yanlış sözcük seçimi, yabancı sözcük düşkünlüğü, tamlama yanlışları, sözdizimine bağlı yanlışlar, deyimlerin yanlış kullanımı Hepçilingirler’in en çok üzerinde durduğu anlatım kusurlarından.

Kişiyi nasıl bilirsiniz demişler, kendim gibi... Kendimden biliyorum... Feyza Hanım başlangıçta dil üzerine bu kadar kitap yazacağını bilmiyordu, düşünmüyordu. Sormadım kendisine ama eminim... Biz ikimiz de sanki istemeden girdiğimiz bir kavga içinde bulduk kendimizi. Bu güzel dilin uğradığı haksızlıklara, ilgisizliğe, bilgisizliğe sessiz kalamadık. Ayrıca romancılığımızdan, öykücülüğümüzden dolayı diğer uzmanlardan farklı olarak dili içerden göstermek gibi bir şansımız olduğunu da düşünüyorum. Dil üzerine yazdıklarımız zaman zaman romancılığımızın, öykücülüğümüzün öününe geçse de, ikimiz de asıl uğraşımız romandan, öyküden kopmadık. Feyza Hanım’ın Türkçe üzerine yazdığı güzel kitaplarının romancılığını, öykücülüğünü unutturmamasını dilerim.

KIRMIZI KARANFİL NE RENK SOLAR

Üniversiteden pek çok romancı yetişti. Ahmet Hamdi Tanpınar’dan Tahsin Yücel’e değin onlarca yazardan söz edebiliriz. Buna bakınca edebiyatımızda üniversiteyi konu alan epey roman bulacağınızı sanırsınız.

Bir Başka Şehir (İmge Y. 2015) adını verdiğim romanımda Behice Boran’ların, Pertev Naili Boratav’ların tasfiye edildiği yılları ve daha sonraki 12 Eylül dönemindeki tasfiye anlatırken, üniversite üzerine yazılmış romanlar okumak istedim. Daha önce okuduklarıma bir kez daha döndüm. İki üç romandan fazlasını bulamadım. Oğuz Atay’ın Bir Bilim Adamının Romanı, Feyza Hanım’ın Kırmızı Karanfil Ne Renk Solar ve daha yakın zamanda yazılmış olan Dehen Altın’ın Sevgili Üniversite’si bu sayılı birkaç roman içinde yer alıyor... Ahmet Sipaioğlu’nun Tepelitalak’ı daha yakın zamanlarda yazıldı. Sabahattin Ali’nin İçimizdeki Şeytan vb. romanlarda anlatılan kişiler arasında öğretim üyeleri de görülür, ancak doğrudan doğruya üniversiteyi konu alan romanlar geçmişte pek yazılmadı.

Feyza Hepçilingirler, YÖK’ün hismına uğrayanlardan, YÖK’ün ilk romanını yazmak da ona nasip oldu. YÖK koridorları mahkeme koridorlarına döner bazen. 12 Eylül’ün en baskılı günlerinde İzmir’deki üniversitesinden Trabzon’a sürülen, evlilik sorunlarına bir de iş sorunları eklenen bir kadının öyküsü anlatılır. Feyza Hepçilingirler, Akademi Kitabevi, Sait Faik, Yunus Nadi ödülleri kazandığı öykü kitaplarından sonra böyle başarılı bir romana da imza attı. İlgile, sevecek iki kez okudum. 1993 yılında yayımlanan bu romanıyla Feyza Hanım Sedat Simavi Ödülü’nü de kazanmıştı.

Okuma önerisi: Sabahattin Ali, İçimizdeki Şeytan, Bilgi Yayınevi, Ankara 2019.

Katar: Bölgede istikrar için İran ile müzakere şart

KATAR Savunma Bakanı, İran'la müzakere etmenin, bölgeyi istikrara kavuşturmanın tek yolu olduğunu ifade etti. Rast Haber'in bildirdiğine göre, Katar Savunma Bakanı Halid Bin Muhammed el-Atiye, yaptığı bir açıklamada, "İran ile diyalog, bölgesel istikrarı sağlamak için yasal bir çerçeve çizmenin tek yoludur" diyerek İran ile müzakere sürecine geçilmesi gerektiğini işaret etti.

Halid Bin Muhammed el-Atiye; "Komşu ülkeleri İran'la müzakere yapmaya çağırıyoruz" diye ifadelerini kullandı.

Katar Savunma Bakanı; "Konumuz, Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Teşkilatı krizinden bu yana değişmedi ve ülkelerin Katar'ın iç işlerine ve egemenliğine ve bağımsızlığına müdahale etmemesi çağırısında bulunuyoruz" dedi.

Suudi Arabistan, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır, 5 Haziran 2017'den bu yana Katar'ın teröre destek verdiği iddiasıyla Katar'la diplomatik ve ekonomik ilişkilerini kestiler ve Doha ile ilişkileri yeniden kurmak için 13 şart öne sürdüler.



Halid Bin Muhammed el-Atiye

İran: Bölgesel çatışmalar barışçıl yolla çözülmeli

İRAN Dışişleri Bakanı Zarif, Basra Körfezi'ndeki tüm ihtilafları ve çatışmaları barışçıl yollarla çözmeleri gerektiğini belirterek, Suudi Arabistan'ın Katar'ı abluka altına alarak yanlış hesap yaptığını savundu. Zarif, Katar'da düzenlenen "19. Doha Forumu" kapsamındaki konuşmasında bölgedeki gelişmelerle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Zarif, Suudi Arabistan'ın Katar'a uyguladığı abluka ve Yemen'de yürüttüğü savaşın yanlış hesapların sonucunda ortaya çıkan iki felaket örneği olduğunu savunarak, bu gelişmelerin bölgenin hakimiyetini ele geçirmek için yanlış tasavvur edil-

miş fırsat algısına da örneklik teşkil ettiğini söyledi.

Zarif, Basra Körfezi'ndeki ülkelerin, 2014-2018'de dünyadaki silah ithalatının dörtte birini gerçekleştirdiğini ve ABD Başkanı Donald Trump'ın 7 trilyon dolarlık silah alımının yapıldığını itiraf ettiğini belirtti.

İsim vermeden Suudi Arabistan'ı kasteden Zarif, "Bazıları başkaları üzerinden kazanım sağlayacağını düşünüyor. Bu ülkeler, komşularını mahrum bırakarak güvende olacaklarına inanıyor ancak bu yöntem netice vermedi ve vermeyecek" görüşünü paylaştı.

BEYRUT SAVAŞ ALANINA DÖNDÜ:

Barışçıl gösteriler çatışmaya dönüştü



Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta parlamento binasına yürümek isteyen göstericilere polis müdahale etti. Güvenlik güçleri ile göstericiler arasında 4 saatten fazla süren gerginlikte onlarca kişi yaralandı

Beyrut'un göbeğindeki Şehitler Meydanı'nda önceki akşam saatlerinden itibaren toplanan binlerce gösterici, 29 Ekim'de istifa eden hükümetin yerine gelecek yeni kabineyi oluşturma görevini vermek üzere Cumhurbaşkanı Mişel Awn'ın parlamentolarla yapması beklenen istişareleri protesto etti.

Ancak ilerleyen saatlerde göstericilerin parlamento binasına yürümek istemesiyle birlikte gece yarısına kadar süren bir gerginlik çıktı.

Göstericiler, kendilerine göz yaşartıcı gaz bombalarıyla, müdahale eden güvenlik güçlerine karşı taş ve havai fişeklerle karşılık verdi. Polislere bağlı bazı sivil grupların da göstericilere sopalarla saldırdığı kaydedildi. Çatışmada 90'ı aşkın kişi yaralandı.

Lübnan Sivil Savunma Birimlerinin sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, Şehitler Meydanı'ndaki olaylarda yaralanan 72 kişiye müdahale ettikleri ve 20'sini hastanelere naklettikleri bilgisi paylaşıldı.

İÇİŞLERİ BAKANINDAN AÇIKLAMA

İç Güvenlik Güçleri Müdürlüğü'nün yaptığı yazılı açıklamada ise, barışçıl göstericiler ara-

sına karışan bazı grupların bir buçuk saat boyunca taşlarla saldırmasına rağmen sabrettikleri belirtildi. Güvenlik güçlerinden bazılarının yaralanmasına sebep olan taşlı saldırılar üzerine göz yaşartıcı gaz bombalarıyla müdahale talimatının verildiği aktarılan açıklamada, barışçıl göstericilere olaylardan uzaklaşmaları uyarısında bulunuldu.

İçişleri Bakanı Raya el-Hasan da konuya ilişkin yaptığı açıklamada, barışçıl göstericilerin arasına karışan bazılarının, protestocular ile güvenlik güçlerini karşı karşıya getirdiğini kaydetti.

Göstericilere meydanları terk etmeleri çağrısında bulunan Hasan, bu durumda Cumhurbaşkanı Awn'ın hükümet kurma görevi için başlatacağı istişareleri engelleme girişimi olabileceğine dikkati çekti.

SORUŞTURMA ÇAĞRISI

Lübnan medyasında yer alan haberlere göre İçişleri Bakanı Raya el-Hasan, bu çatışmalardan sorumlu olanları belirlemek için hızlı ve şeffaf bir soruşturma yapılması çağrısında bulunarak şu ifadeleri kullandı:

"Dün gece Temsilciler Meclisi civarı ve Beyrut sokaklarında güvenlik güçleri ve vatandaşlar

arasında yaşanan ve her iki tarafta da yaralanmalara neden olan çatışmaların üzüntü ve endişeyle takip ettim. İç güvenlik güçleri liderliğinden, yaşananlardan sorumlu olanları belirlemek için hızlı ve şeffaf bir soruşturma yürütülmesini istedim. Göstericileri, haklı protestolarını istismar etmeye çalışan veya onları korumaya çalışan güvenlik güçleriyle çatışmalarını isteyen tarafların varlığına karşı uyanık olmaya çağırıyorum."

MEZHEPÇİ KİŞİRTİME

Diğer yandan Şii Hizbullah örgütü ve Emel Hareketi yanlısı olduğunu söyleyen bir grup ise, sosyal medyadan yaptıkları çağrılar ile göstericilerin bulunduğu Şehitler Meydanı'na yürümek istedi.

"Şia Şia Şia" şeklinde sloganlar atan grup, karşı karşıya geldikleri göstericilerle karşılıklı taşlı saldırıda bulundu. Ancak güvenlik güçlerinin aldığı sıkı önlemler sayesinde taraflar arasındaki gerginlik kısa sürede ölenmiş oldu.

Hizbullah yetkilileri ise göstericilere saldıran grubun kendileri ile alakaları olmadığını, bu girişimlerin provokasyon olduğunu belirterek, agresif tutumlardan kaçınılması gerektiğini vurguladı.

PROTESTOLARIN BAŞLANGICI

Lübnan'da 17 Ekim'de ekonomik durum ve vergilere karşı başlayan protestolar, Başbakan Hariri'nin istifasına yol açmıştı. Gösterilere 13 gün direnen Hariri, 29 Ekim'de istifasını sunmak zorunda kalmıştı.

Kendi halkına saldıran Fransa'dan Lübnan açıklaması

FRANSA Dışişleri Bakanı Jean-Yves Le Drian, Lübnanlı yetkililerin harekete geçerek ülkeyi felce uğratan krize son vermesi gerektiğini söyledi.

Le Drian, Fransa merkezli France Inter Radyosu'nda yer alan 'Siyasi meseleler' isimli programa katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Dışişleri Bakanı, radyo programında Lübnan krizine değinerek, "Siyasi otoriteler hareket etmeli çünkü ülke kritik bir durumda" dedi.

Fransa'da Sarı Yelekliler protestola-



rıdan sonra, Macron'un emeklilik reformuna karşı devam eden eylemlere de Fransız polisinin 'orantısız güç' uygulayarak karşılık vermesi ve onlarca insanın gözünü çıkarmasına rağmen, Dışişleri Bakanı'nın Lübnan'ı uyarın bu açıklaması 'ikiyüzlülük' olarak değerlendirildi ve tepki çekti.



ABD 4 bin askerini geri çekiyor

TRUMP yönetiminin ABD ile Taliban arasında görüşmelerin yeniden başlamasının ardından Afganistan'daki asker sayısını azaltacağı bildirildi.

CNN televizyonun ABD'li bir yetkiliye dayandırdığı haberine göre, ABD Başkanı Donald Trump, Afganistan'da bulunan 13 bine yakın Amerikan askerinin yaklaşık üçte biri olan 4 bin askeri geri çekmeyi planlıyor.

Trump'ın daha önce de dile getirdiği Afganistan'daki Amerikan askerlerinin sayısını azaltmak istediği planını Taliban ile müzakerelerin yeniden başlamasının ardından yerine getirmek istemesi dikkati çekti.

2 BİN 300 ABD ASKERİ HAYATINI KAYBETTİ

CNN televizyonunun haberine göre ABD 2001 yılından beri Afganistan'daki savaşta 133 milyar dolar harcadı. 2 bin 300 Amerikan askerinin hayatını kaybettiği Afganistan'da, 58 binden fazla Afgan askeri ve 38 bin sivil, yaklaşık 42 bin de militan öldü.

Trump, ABD ile Taliban arasında Aralık

2018'den bu yana devam eden barış müzakerelerini, 5 Eylül'de Afganistan'daki ABD askerlerine düzenlenen ve Taliban'ın üstlendiği bombalı saldırı üzerine iptal etmişti.

Donald Trump, kasım ayı sonunda Afganistan'daki bir ABD üssüne yaptığı sürpriz ziyarette Taliban ile anlaşmak istediğini açıklamış ve müzakereler yeniden başlamıştı.



Tehdit işe yaradı: ABD'den KDHC'ye çağrı

ABD Özel Temsilcisi Stephen Biegun, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (KDHC)'ne müzakere masasına oturma çağrısını yaptı ve "Biz buradayız, gelin şu işi bitirelim" dedi.

ABD'nin KDHC Özel Temsilcisi Stephen Biegun'un 'Gelin şu işi bitirelim' açıklaması, KDHC'nin bir uydu fırlatma merkezindeki füze denemesinden bir kaç gün sonra geldi.

KDHC nükleer silahlardan arınma uzlaşması sunması için ABD'ye yıl sonuna kadar süre tanıdı. Aynı zamanda Pyongyang, ABD'nin bu süreye uymaması durumunda bir 'Noel hediyesi' beklemesi gerektiğini belirtti.

ABD'nin Özel Temsilcisi Biegun, Pyongyang'ın açıklamalarının 'düşmanca, negatif ve çok gereksiz olduğunu' söyledi. Biegun, "ABD'nin son süresi değil, bir

amacı var" dedi.

Pyeongyang yönetimine ABD'yle müzakere çağrısını yapan Özel Temsilci Biegun, Koreli mevkidaşlarına "İşimizi yapma zamanı geldi. Şu işi bitirelim. Biz buradayız ve bize nasıl ulaşabileceğinizi biliyorsunuz" çağrısını yaptı.

ABD Başkanı Donald Trump, nükleer programından tamamen vazgeçmemesi halinde, KDHC'ye yönelik ambargoları kaldırmayacağını açıklamıştı. KDHC ise, ABD'nin kabul edilebilir bir teklif yapmadığını ve yeni bir yol bulacağını söylemişti.

KARŞILIKLI İLETİŞİM

KDHC lideri Kim Jong-un ve ABD Başkanı Donald Trump, Haziran 2018'de Singapur'da ve bu yıl başlarında Vietnam'da, nükleer silahlardan arınma gö-



rüşmeleri yapmıştı. Ayrıca, Kuzey ve Güney Kore arasındaki askerden arındırılmış bölgede geçen haziranda görüşmeler olmuştu. Ancak bu görüşmelerin üzerine bir gelişme yaşanmadı. ABD'nin yaptırımlara devam etmesi üzerine, KDHC kısa menzilli balistik füze denemelerine yeniden başladı.

İsrail, Filistin köyü Arakib'i 169'uncu kez yıktı

İSRAIL güçleri, ülkenin güneyindeki Nefec Çölü'nde bulunan Filistinlilerin yaşadığı Arakib köyündeki evleri 169'uncu kez yıktı.

Arakib'i Savunma Komitesi Üyesi Aziz et-Turi, İsrail güçlerinin Filistinli 22 ailenin barındığı Arakib köyünü bir kez daha yıktığını belirterek, yıkılan yapıları en kısa sürede yeniden yapacaklarını söyledi. Turi, yıkılan köy sakinlerinin İsrail mahkemesinde görülen "toprağın kime ait olduğu yönündeki" dava duruşmasında bulundukları sırada gerçekleştirildiğini vurguladı.

Önce HDP eylemlerine Sonra Kandil'e gitti



Fusun İKİKARDEŞ
ile
Konuştukça...

fusunikardes@gmail.com

FATMA Bingöl'ü Diyarbakır'da HDP il binası önündeki merdivenlerde tanıdık ilk olarak. Oğullarını, kızlarını PKK'ya teslim edenlerden hesap sormaya gelen annelerden biriydi. Haberin yapıldı, eyleme katıldığını duyurduk, oğlunun adı Tuncay, kendisi Fatma, eşi Şevket Bingöl, dört çocukları daha var. Aslen Erzurumlular. İşe gidiyorum diye evden çıkan 14 yaşındaki Tuncay, 2014 Aralık ayından beri yok, dağda. O kadarnı biliyorduk... Peki, nasıl oldu da bu yola girdi Tuncay? Bu insanlar ne yapar, ne yer ne içerler? Erzurum'dan İstanbul'a göç hikayesinde neler yaşadığı? Tuncay ellerinden nasıl kayıp gitti? Duyamak, duyurmak istedik. Evlerine konuk, dertlerine ortak olduk. Zaman zaman boğazı düğümlendi Fatma'nın, anlatmayı sürdürdü.

15 YAŞINDA GELİN OLDU

Diyarbakır'da HDP önünde eylem yapan 58 aileden biri olan Bingöllerin evine vardık, Fatma Bingöl bizi karşıladı, konuşağında 3 aylık torunu Tuncay Asaf ile. Önce Fatma'yı tanyalın istedik...

Okuma yazması yok. Hiç okula gitmemiş. İstanbul'a geleli 25 sene olmuş, "Bir torba el-bise koydum çuvalın içine, sırtıma aldım geldi. Eşim geldi beni getirdi zaten..." diye anlatıyor. Önce Murat, 1,5 yıl sonra Tuncay burada doğmuş. Aslen Tekman'ın Kırkhan köyünden, Erzurum'da bir Kürt köyü. Eşi Şevket, Sultan Çiftliği'nde demir dökümde işçisiymiş, iyi de para kazanıyorken işleri ters gitmiş, yoksul kalmışlar. Bir lokma ekmeğe muhtaç günleri geçmiş. "Hayatımız çok zor geçti, çok fakirlik gördük. Çok yoksulluk çekti. Bu İstanbul'a ben geldim gelmeli annemden emdiğim süt burnumdan geldi." diyor.

BU ORTAMDA HER TÜRLÜ PISLIK VAR

Tuncay'ı sorduk sonra... Nasıl gitti, niye gitti? Okulu kendi mi bıraktı? Okula gidiyordu, ortaokulu bitirmeye bir sene kalmıştı. Okulu 13 yaşında bıraktı, tekstile girdi.

Korkudan işe koydum. Çünkü burası çok kötü bir yer, bu ortamda her türlü pislik var. Sokakta dolaşmasın, pis insanlarla arkadaş edinmesin diye eniştesinin yanına koydum orada çalışsın dedim.

Dersleri de pek iyi değildi. Çocuğu bırakmıyorlardı ki okusun! Çocuğu daha 9 yaşındayken beynini yıkamışlar, orayı yerleştirmişler."

Fatma Bingöl, Tuncay'ın gittiği günü dün gibi hatırlıyor, hiç unutmamış: 2014'ün sonuydu, böyle bir Aralık ayıydı, yılbaşına bir hafta vardı, Pazartesi günüydü, diyor.

Biz yine soruyoruz...

■ **9 yaşında bu işe buluştuğunu nasıl anlatırdınız?**

Anlatmıyordu. Bunlarla alakasını bilmiyorduk. Çocuk gittikten 2 ay sonra resimlerini internete attılar. Yayın yaptılar. Çocuğun be yaz bir kazağı var üstünde, daha o sıralar daha 9 yaşında. Çocuğu Taksim'e götürmüşler eyleme. Çocuğu Beyoğlu'na götürmüşler eyleme. Çocuğu burada HDP ilçe başkanlığı önünde eylem yaptırılmışlar. Çocuğun resmini internete attıkları aman benim beynim gitti artık, hiçbir şey yapamadım. Elim kolum soğudu, düştüm burada.

■ **Size hiçbir şey anlatmaz mıydı?**

Yok yok, hiç! Bizim yanımızda ne Kürtlükten bahsediyor, ne onları tutuyor. Ben o zaman da onları hiç sevmiyordum, nefret ediyordum. Benim çocuklarımın hiçbirini de sevmiyor, o gidişatı, onlarla muhattap olmayı sevmiyorlar...

Bu hafta Fatma Bingöl'ün evindeyiz. Onu kadın haklarını savunan Mor Çatılar, Birleşmiş Milletler Kadın Hakları örgütleri, Avrupa Birliği insan hakları kuruluşları falan tanımaz, bilmez. Fatma'nın hakkını ne kocası yemiş ne de devlet. Onun hakkını PKK yemiş, HDP yemiş, yoksulluk yemiş

Tuncay da onları bir gün gelip onları iyidir demiyordu. Sonra çocuğun fotoğrafları çıktı.

■ **Gündüz ne yaptığını bilmiyor muydunuz?**

Ben Tuncay'ı okulun içine sokuyordum, arkamı dönüp öbür çocukları alıp eve geliyordum. Ben öyle sorumsuz bir anne değilim. Nasıl o eylemlere götürüyordular? Aklim almıyor. Halen de düşünüyorum, kafam beynim duruyor.

UYUŞTURUCUDAN ŞÜPHELENDİK

■ **Ama bir tuhaflık gördün de okuldan al-dın değil mi?**

Biz neden şüpheleniyorduk? Biz bu çocuk uyuşturucu falan kullanıyor, diyorlardı. Bazen geliyordu çok sinirliyd, bazen çok içine kapalı... Çok da merhametliydi. Bir karıncayı incitmeyen bir çocuktu. Bir akrabayı görse, ya da yabancılarımız olan bir insan görseydi sormadan o insanı geçmezdi. Öyle bir insandı.

■ **Sizinle arası nasıldı?**

Bazen üstüne gidiyorduk. Bazen gece 11'e kadar gelmediği oluyordu, arkasından dolaşıyordum. Parklara gidiyordum, internetlere gidiyordum, sokakları arıyordum. Sürekli telefonla arıyordum, nerde-sin, kimle takılı-yor-sun-sen, diye. Anne ben buradayım, şu kafeteryadayım diyor-du. Gidip bakıyordum, yok orda! Ge-lince eve biz de kızıyor-duk, kızmıyorduk değil. Ço-cuk daha 14 yaşında yalan söylüyor, beş dakika geç kalsa ödüm patlıyordu. Siz benim üstüme gelliyorsunuz, deyince, 'oğlum burada çevre kötü, burdaki arkadaşlar iyi değil' di-yorduk. Sen bana onunla arkadaşlık etme, bu-nunla yapma diyorsun. Ben kiminle arkadaş-lık yapayım? Etrafımda bunlar var, diyor-du, biz de kötü olduklarını biliyorduk.

■ **İşe başlayınca ne oldu?**

Tekstile verdim, sonra iş olmayınca ara verdiler. Bizim arka tarafta bir işyeri vardı, 'Anne ben oraya gideceğim, hem de yakın' dedi. Bir da 3 sene kaldı, sonra vurulmuş, abisi gitti getirdi. ■ **Sonra serbestçe dolaştı mı?** Çocuğu iki sene almadılar hiç. Ortalıkta dolaşıyordu, ama sonra ne yaptıysa ne olduysa, içeri almışlar, şimdi o çocuk da hapiste, ablası da... Ablasını FE-TÖ'den dolayı almışlar.

■ **Beş yıldır hiç haber aldınız mı?**

O gün bugündür de ne bir haber var ne bir telefon ne de bir videosu var. Sa-dece iki arkadaşı geldi dağdan. Önce Suriye'ye götürmüşler, Kobani'ye. Sonra Irak'a, 'Orada benimle aynı ranzada ya-tıyordu. O alt katta ben üst kattaydık' diye anlattı. Bu çocuğun demesine göre, onların sözde komutanının korumasıymış. Gece o, gündüz de ben korumalığını yapıyorum, dedi. O çocuk öyle dedi, ben de bir fotoğ-rafını getirseydin de sağ olduğunu gör-seydim, dedim. İzin vermiyorlardı çek-mek için. Telefonumuz yoktu' dedi.

■ **Bu çocuk nasıl gelmiş? Kaçmış mı?**

Ağabeyi zaten bunları için-deydi, partide başkandı.

*Gidip geliyor muy-du rahat rahat? Dağ-



Bize satılmış diyorlar, hakaret ediyorlar. Parayla tutulmuşsunuz, diyorlar. Hangi insan evladını parayla satıp gider orda oturur? Parayla satsam kendi evimde otururum. Ne isim var orada? Bunlar işte o kadar şerefsiz insanlar. Kürtleri savunuyoruz diyorlar, neden Kürtlerin çocuklarını götürüyor. Böyle Kürt hakkı istemiyoruz biz.

'Çocuğumu dağa gönderen kişi hapiste'

■ **Tuncay gittiği gün ne yaptınız?**

Ah ablaa ah. Anlatılmaz ki, kafayı yedim. Geldim eve baktım, telefonu, kimliği bırakmış. Babası da hastaydı, sobanın arkasında ya-tıyordu. Ben ona 'Tuncay'ın gözleri doluydu, sen mi bir şey yaptın' diye sordum. Söylemeden gitti, ama 9'a kadar gelecek dedim. Bekledim 9 oldu gelmedi, 9,5 yok, 10 oldu gelmedi. İşyerine bakalım dedik. Bak-tık ışıklar kapalı, kimse yok. İnternete baktım, kahveyi araştırdım, yok. Her yere baktım yok. Sabah 5'e kadar aradık yok. Sabah kim-liği alıp karakola başvuracağız. Başına bir şey mi geldi, dedik. Kimliği ararken bir ka-ğıt buldum, kimliğin üstüne koy-muş, cebinden çıktı. Cebinde kağıt çok, ama bu yeni bir kağıt. Murat'a verdim, okusun diye. Anne Tuncay gitmiş' dedi. "Ben gidi-yorum, hakkı-nızı helal edin, beni aramayın"

yazmış. Murat onu bana söyleyince ne yaptığımı hatırlamıyorum. Ba-ğırdım çağırıldım. Babası kağıdı alıp karakola gitti amcasıyla birlikte. Ka-rakolda "Şimdi çözüm süreci var, bir şey yapamıyoruz. Bekleyin 25 saat geçsin sonra aramaya başlayacağız" demişler.

■ **Latif'i buldunuz mu?**

Çocuk onun ismini verdiği için Latif'i bulmak için direkt partiye gitmişler. Babası, "Benim oğlumu sen gönderdin, geri getir" demiş. O da 'Sen o kağıdı neden karakola götürdün, götürmeyecektin. Şimdi git evi-ne, akşam saat 12'ye kadar oğlunu getireceğim' demiş. Bekledik, gece yarısı oldu çocuk yok. Ben gidip Latif'in kapısında oturacağım, kalk-mayacağım, dedim. Herkes bana karşı çıktı. Öbür çocuklarını da gö-türürler, zarar verirler, onların da başını yakarsın, dediler. Korkumdan gidemedim.

■ **Latif'e ne oldu?**

O hapiste zaten. Bizim olayla da ilgili, başkalarını da götürmüş. Evi-ne de teröristleri götürüyordu, silah falan da yakalanmış. Üç dört defadır yakalıyorlar sonra bırakıyorlardı. Sonunda bırakmadılar, hala hapiste-dir. Burdaki çocukları kandırıp teslim ediyordu, onlara hizmet ediyordu. Hapiste.

yor-muş. Bu sefer Tuncay karşı çıktı, 'ben onun yanına gitmeyim, bunun yanına gitmeyim, kimin yanına gidip ça-lışayım?' dedi, ağzımızı bağladı. Yine bir şey diyemedik.

■ **Gidiş o gidiş mi yoksa?**

Cumartesi bunlar oldu, pazartesi mer-keze gidip iş arayacağım kendime, dedi. Pa-zartesi günü gitti, saat 5'di, küçük kardeşini okuldan almıştım, merdivenlerin başında rastladım ona. Baktım aceleyle ayakka-balarını bağlıyor. Meğer eve gelmiş, telefonunu şarja takmış, kimliğini evde bırakmış. Nereye gi-diyorsun Tuncay? 'Latif'in yanına. Bana tekstilde iş buldu. Sabahtan beri orada çalışıyorum, evine git haber ver, akşam 9'a kadar tekrar çalışacaksın, dedi. İlk günden nasıl mesai yapıyorsun? Bu nasıl iş? Hangi iş? Neyse çıktı kapının önüne, bana arkasını dö-nüp bir baktı... Gözleri doldu, "Anne sana bir şey söyleyebi-lir miyim?... Neyse akşam ge-lir sana söylerim" dedi, son-ra sırtını döndü gitti. Çocuk gitti ve daha çocuğu gör-medim.

a y çalış-tı, ama günden güne değişiyor. Ne-yin var? Hiçbir şeyim yok diyor, ama ordan da çıkartmak zorunda kaldım, getirdim eve. En son bir sabah, "Ben iş aramaya gideceğim" dedi.

GÖZLERİ DOLU DOLU GİTTİ

■ **Arada kimse var mı?**

Babasına "Senin bir arkadaşın bana iş bul-muş, dedi. Latif diye biri. Adamın suratını gör-müşüm, eskiden bizim komşumuzmuş, ama isim olarak bilmiyorum. Babası da kızdı, 'La-tif benim yaşımda, sana ne iş bulmuş! Gitme o adamın yanına' dedi. Meğer babası biliyormuş. O adam partide ça-lı-yormuş, ço-cukları kan-di-r-i-

Kime dadınacaklarını bilirler

BURADAKİLER hepsi Kürt olduğu için bunları tutuyor, yani oy veriyor. Onlar da lanet ge-tirdi HDP'ye.

Biz sahipsiz olduğumuz için bize dadındılar. Onlar kime dadına-caklarını iyi biliyor. Arkası sağ-lamsa, parası varsa yaklaşıyorlar. Bizde para olmadığı için bir şey ya-pamadık. İstemez miydım, pa-ram olsun gidip çocuğumu alıp geleyim. Yoktu işte. Çocu-kların çalışmasıyla kat ka-naat suyu, elektriği, kiray ödüyorlar. B u -

güne kadar diğer çocuklarını için sustum. Yoksa burdaki HDP binasının önüne gidecektim. On-lara zarar gelmesin diye göz yum-maya başladım. Onları korumak için. Hacire ana bize cesaret verdi. Allah ondan razı olsun. Televiz-yonda gördüm, önce tek duracak sandık. Sonra aileler beş oldu, on oldu. Ben gece kalkıp beni gönderin, yoksa kalkar giderim diyordum. Boş çıkar, dediler. Boş da çıksa gideceğim. Tuncay görürse an-la-sın, sahipsiz de-gil.

Hep devlet arkamızda oldu. Bizim çocuklarımızı böyle kandırıyorlar. Türkler sizi ülkenizde istemiyor, diyorlar. Yalan! Ben devletten hiç zarar görmedim. Bayrağım güzel, memleketim güzel, devletim güzel.

Doktordan utandım söyleyemedim

"BİR hafta hastanedeydim. Serum veriyorlar, sakinleştirici yapıyorlar getiriyorlar eve beni. Öyle öyle günler geçti. Dok-torlar eşime 'Bu ka-dının derdi ne? Na-sıl bu hale gelmiş' diyor. İnsan söyle-yemiyor da... İnsa-nın evladı dağa git-miş, söyleyemedim, utandım. Benim ço-cuğum dağda ne işi var? Benim çocuğumun askeri-ne silah sıkmakta ne işi var? En sonunda bir yıl falan geçti, kafayı yemişim, ortallığa saldırıyorum, fırlatıp atıyorum, sa-baha kadar yatamıyorum. Sırtımı çek-yata dayıyorum, sabaha kadar durup düşünüy-orum. Uykü falan yok! En sonunda doktora gittim yine. Der-

din ne, niye bu hale geldin? dedi. Bir ba-yandı. Anlattım ona, oğlumu dağa gö-türmüşler, dedim. Abla, senden önce bir anne içeri girdi, aynı senin gibiydi. Onun da oğlunu götürmüş-ler. Bunlar, insanların canını yakmak için elinden gelen her şeyi yapıyorlar. Az önce çıktı' dedi. Bana ilaç yazdı, sakinleştirici, anti depresan, uyku ilaçları. Evet unutmuyacağım ama sa-kınleceksin' dedi. Onları içtim, ama aynı robot gibi donuyorum. Millet bana bir şey soruyor, hiçbir şey söyle-yemiyorum. Beynim uyuşmuş. İlaçlar gün-den güne beni acayıp yaptı. Çok yemek yi-yorum, 85 kilo oldum, konuşamıyorum... 3-4 ay içtim bıraktım.





Cem
ZEREN

halkailiskiler@aydinlik.com.tr

DİLİMİZDE çok güzel bir söz var: “Bü-kemediğin bileği öpeceksin”. Dünya Doping Ajansı WADA bu sözdeki öpmenin anlamını yanlış anlamış sanki; bükemedikleri bileği atıyorlar. WADA, Rusya'yı 2020 Olimpiyatları ve futbolda 2022 Dünya Kupası da dâhil olmak üzere 4 yıl boyunca tüm uluslararası büyük spor müsabakalarından ihraç etti.

Rusya Başbakanı Medvedev, kararı, kronikleşen Rusya karşıtı histerinin devamı olarak nitelendi. 15 Ağustos 2017 güntüki Aydınlik'taki yazımın başlığı “Rus Dopingi Emperyalist Bir Yalandır” idi. Yazımda birçok ABD'li sporcunun defalarca dopingli yakalanmasına rağmen, benzer durumda Türk ve Rus sporculara verilen ömür boyu men cezası almadıklarını yazmıştım; Justin Catlin gibi. Florence Griffith Joyner'ın erken ölümünün nedeni göz yumulan dopingli ilaçlar olmuştur. Carl Lewis'in ilaç kullandığı birçok kez şahitlerce teyit edilse bile, efsaneleştirilen Amerikalıya dokunulmamıştır. ABD Olimpiyat Komitesi Doping Kontrol Yöneticisi Wade Exum, Lewis dahil 100'den fazla ABD'li üst düzey sporcunun pozitif doping sonucunu Sports Illustrated ile paylaşması üzerine bir linç girişimi ile karşı karşıya kalmıştı. Tüm bu açıklamalara rağmen ABD, ülke olarak ceza almadı.

DOPİNG YALANININ KAYNAĞI

Rus doping yalanını ortaya atan gazeteci, daha doğrusu tetikçi Hajo Seppelt. Elinde hiçbir kanıt olmamasına rağmen bir program hazırladı, daha doğrusu ona bir program hazırlatıldı. WADA ve Birleşik Krallık Doping Mücadele Ajansı ile iddialarına kanıt uydukları için bir heyet oluşturdular. Rusya'nın bu niyeti belli gözlemciler yardımcı olmadıkları iddiasıyla Rusya'yı Olimpiyatlarından ve Dünya Şampiyonalarından atmaya çalıştılar. Uluslararası Atletizm Federasyonu da bu yalanın peşine takıldı. IAAF dilediği Rus sporcuyu yansıttı, hem de tarafsız olarak. Daha açık ifadeyle, “vatansız” olarak. Rus atletler; ne Rus forması giyebildiler, ne Rus Bayrağı çekirebildiler, ne Rus Ulusal Marşı dinletebildiler. Putin, doping geçmişi temiz atletlere uygulanan ambargoyu kabul edilemez Rusya karşıtı olarak tanımladı. Sırkla atlamanın hiçbir doping şaibesi bulunmayan uçan kızı Yelena Isinbayeva, Olimpiyatlara katılımının kanıtsız ve savunması alınmaksızın engellenmesini sözde temiz atletlerin kendileriyle sahada baş edememelerinin sonucu olduğunu belirtti. Yalan büyüdü, Rusya'yı tüm spor organizasyonlarından atmaya kadar geldi.

Rus Mahkemesi Hajo Seppelt'i ve kanalını yargıladı. Seppelt ve kanalı yalanlarını kanıtlamadı. Rusya Atletizm Federasyonu avukatı Artem Patsev “TV kanalının ve belgeselin arkasındaki gazetecinin asıl amacı aslında hiçbir

'ARD' niyetliler

şey kanıtlamak değildi. Amacı sadece parmakla işaret etmek ve karartmaktı. Bu nedenle, iddiaların gerçekten doğruluğunu ortaya çıkarmak için doğru bir soruşturma yürütme niyetinde değildi” dedi. Mahkeme kanala sembolik para cezası verdi. Seppelt'in Rusya'da düzenlenen Avrupa Şampiyonası Finallerini izlemesine izin verilmedi.

Peki, bu emperyalist yalanı ortaya atan TV kanalı hangisi? Tesadüf diye bir şey yoktur, emperyalizmin tetikçiliğini yapan ayak takımı aynı kişilerdir. Bu kanal Alman Devlet Kanalı ARD! Hani geçtiğimiz hafta Tunceli'de katliam yaptığı yalanı ile Atatürk'ü Hitler'e benzeten ARD! Doping Yalanı'nın getirildiği noktaya bakınca, emperyalizmin Dersim Yalanını da büyüteceği anlaşıyor. Nitekim, ülkemizde bu konuyu kaşıyanların işbirlikçi kimliği de bunu kanıtıyor. Aynı sahtekar gücün benzer saldırısında olmamız nedeniyle, doping yalanına karşı Rusya'nın yaptığı mücadeleyi örnek almamız gerekir. “Mustafa Kemal Atatürk” adının anılmasıyla başlayan, Türkiye'nin Atatürk imzası ile gaz aldığı iddia edildiği ve Atatürk ile Hitler görüntülerinin beraber kullanıldığı belgeseli hazırlayan biri Türk(!) iki gazetecinin, yapımının, belgeselde adı açıklanan 3 konuşmacının ve elbette ARD'nin bu iftiralara nedeniyle Atatürk'ün Manevi Hatırasına Hakaretten yargılanması gerekir. Geçmişte de, defalarca emperyalizmin saldırılarına zemin hazırlayan yayımlar yapan ARD'nin ülkemizde faaliyet göstermesi engellenmelidir. ARD/WDR kanalları, ülkemizdeki TV platformlarından çıkarılmalıdır. Nasıl Seppelt'in Rusya'ya girişine izin verilmedi, belgeseli hazırlayan yapımçı ve gazetecilerin(!) de Türkiye'ye girişine izin verilmelidir.

DAYANIŞMAMIZ GÜÇLENMELİ

WADA'nın uluslararası gözlemcilerinin Rusya'yı kanıtsız tüm spor organizasyonlarından attıran etkisinin, “masumca(!) olağanüstü yetkilendirilen ve akli fikri Güneydoğu'da olan uluslararası gözlemcilerden” medet uman ülkemizdeki “teslimiyetçi” kafalara akıl, göntüllere vicdan getirmesini umarım.

Emperyalizmin gazetecisinin ARD'dan çatlamıştır, art niyetlidir, artık onlara ARD niyetli de diyebiliriz. Hedefinde kimlerin olduğu da çok açıktır; Rusya vardır, Türkiye vardır! Emperyalizme karşı nasıl beraber ekonomik, sosyal, coğrafi, militer ve yasal stratejiler geliştirmeliyiz. Uluslararası spor federasyonlarında ortak tavır almak, büyük organizasyonlara beraber ev sahibi olarak aday olmak gibi işbirliklerinin yanında; emperyalizmin spordaki doping yalanına karşı Rus sporcuların anlamış federasyon bayrakları yerine Türk bayrağı altında yarışması sağlanabilir, anti-emperyalist ülkelerin dayanışmasını gösteren İpek Yolu Oyunları düzenlenebilir, KKTC ve Abhazya'nın yer aldığı spor organizasyonları yapılabilir. Tetikçinin kimliği, anti-emperyalist dayanışmayı güçlendirecektir.

Şampiyonlar Ligi'nde eşleşmeler belli oldu

AVRUPA futbolunun kulüpler düzeyindeki bir numaralı turnuvası UEFA Şampiyonlar Ligi'nde, son 16 turu eşleşmeleri için **İsviçre**'nin Nyon kentindeki UEFA Genel Merkezi'nde kura çekimi yapıldı. Çekilişi, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim ve İcra Kurulu üyesi **Hamit Altıntop** ve eski İngiliz milli futbolcu **Kelly Smith** gerçekleştirdi. Şampiyonlar Ligi son 16 turu ilk maçları 18-19 ile 25-26 Şubat, rövanşları ise 10-11 ile 17-18 Mart 2020 tarihlerinde oynanacak.

UEFA Şampiyonlar Ligi'nde son 16 turu eş-

leşmeleri şu şekilde:

Borussia Dortmund (Almanya) - **Paris Saint-Germain** (Fransa)

Real Madrid (İspanya) - **Manchester City** (İngiltere)

Atalanta (İtalya) - **Valencia** (İspanya)

Atletico Madrid (İspanya) - **Liverpool** (İngiltere)

Chelsea (İngiltere) - **Bayern Münih** (Almanya)

Olympique Lyon (Fransa) - **Juventus** (İtalya)

Tottenham (İngiltere) - **Leipzig** (Almanya)

Napoli (İtalya) - **Barcelona** (İspanya)

EuroLeague'de çift maç haftası

TÜRK Hava Yolları sponsorluğunda düzenlenen **EuroLeague**'de bu hafta içerisinde takımlar iki maç yapacak. Temsilcilerimizden **Anadolu Efes** ve **Fenerbahçe Beko**, bir maçını kendi sahasında bir maçını da deplasmanda oynayacak. Anadolu Efes, bugün TST 21.00'de Litvanya temsilcisi **Zalgiris Kaunas** ile deplasmanda karşılaşacak. Fenerbahçe Beko ise TST 22.00'de Yunan takımı **Panathinaikos**'a konuk olacak.

EuroLeague'de çift maç haftasının ikinci etabında, 19 Aralık Perşembe günü Fenerbahçe Beko, Ülker Spor ve Etkinlik Salonu'nda saat 20.45'te Rus ekibi **Zenit**'i ağırlayacak. Anadolu Efes ise 20 Aralık Cuma günü, turnuvarın favorilerinden Rus takımı **CSKA Moskova** ile Sinan Erdem Spor Salonu'nda karşılaşacak. Avrupa'nın en önemli basketbol organizasyonunda, Anadolu Efes, 13 maçta 11 galibiyetle ilk sırada yer alıyor. Fenerbahçe Beko ise çıktığı 13 müsabakada 5 galibiyetle 13'üncü sırada bulunuyor.



TÜRK FUTBOLUNDA ANADOLU DAMGASI

Yeni Malatyaspor 'ben de varım' dedi



Süper Lig'de 2019-2020 sezonuna şimdiden Anadolu takımları imzasını attı. Sivasspor'un Fenerbahçe'yi mağlup etmesinin hemen ardından Yeni Malatyaspor da deplasmanda Beşiktaş'ı yendi

BU sezon bir hayli çekişmeli geçen Süper Lig'de Anadolu takımlarının performansı göz dolduruyor. **Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş**'ın henüz istikrar yakalayamadığı 2019-2020 sezonunda, **Sivasspor ve Yeni Malatyaspor** oynadığı futbolla öne çıkıyor. Önceki gün, Türk futbolunda adeta Anadolu devriminin ayak sesleri duyulurken, önce Sivasspor kendi evinde Fenerbahçe'yi 3-1 mağlup etti; dakikalar sonrasında başlayan maçta ise Yeni Malatyaspor zorlu Beşiktaş deplasmanında 3 puanı 2-0'lık sonuçla aldı. Puanını 23'e yükselten Malatya ekibi, üst sıralar için iddialı konuma geldi.

SAVUNMASIYLA DUVAR ÖRDÜ GOLCÜLERİYLE GÜLDÜ

Teknik direktör **Sergen Yalçın** yönetiminde ortaya koyduğu hücum futboluyla dikkat çeken **Yeni Malatyaspor**, **Beşiktaş** karşısında önce sert savunmasıyla rakibini durdurdu, ardından golcülerle galibiyete uzandı. Son haftaların en formda ekiplerinden Beşiktaş ile Vodafone Park'ta mücadele eden sarı-siyahlılar, oyunda dönem dönem zor anlar yaşasa da yedek kulübesinden aldığı katkı ile 3 puanı cebe koydu.

Oyuna 68'inci dakikada dahil olan **Thievy Bifouma**, Beşiktaş'ın savunma güvenliğini ikinci plana attığı dakikalarda, sağ kanattan aldığı topla sol köşeye müthiş bir plase şut çıkarp 85'inci dakikada takımını öne geçirdi. Maçın uzatma bölümlerinde yine topla buluşan

Beşiktaş'ın serisi sona erdi

YENİ Malatyaspor maçına dek, Süper Lig'de oynadığı son 8 maçta 7 galibiyet ve bir beraberlik elde eden Beşiktaş, yenilmezlik serisini sarı-siyahlı rakibi karşısında yitirdi. Maç genelinde daha baskılı oynayan taraf olan Beşiktaş, Yeni Malatyaspor savunmasının kilidini açmakta güçlük çekti. Kara Kartallar, müsabakanın son yarım saatlik zaman diliminde **Mohamed Elneny** ve **Burak Yılmaz** ile bulduğu gol pozisyonlarını değerlendiremezken, son bölümde yediği iki golle yıldı. Bu sezon kendi evinde ilk kez kaybeden ve haftayı puansız kapatan siyah-beyazlılar, 27 puanda kaldı.

CANER ERKİN DERBİDE CEZALI

Vodafone Park'ta oynanan Yeni Malatyaspor maçının son dakikasında ikinci sarı karttan kırmızı

başarılı hücum oyuncusu, Beşiktaş'tan **Güven Yalçın**'ın müdahalesi ile yerde kalarak bu kez takımına penaltı kazandı. Penaltı ise gole çeviren Yeni Malatyaspor'un bir diğer golcüsü **Adis Jahovic** oldu.

SERGEN YALÇIN'DAN 'SAVUNMA' VURGUSU

Takımının **Beşiktaş** karşısındaki sa-



zı kart gören sol kanat oyuncusu **Caner Erkin**, takımını 10 kişi bıraktı. Maç boyunca çok çalışsa da Beşiktaş aleyhine verilen penaltı pozisyonunda sinirlerine yenik düşerek hakem **Yaşar Kemal Uğurlu**'ya itirazlarının şiddetini artıran oyuncu, ikinci sarı kartı gö-
rek oyun dışına gönderildi. Cezalı duruma düşen **Caner Erkin**, Beşiktaş'ın gelecek hafta deplasmanda oynayacağı Fenerbahçe derbisinde forma giyemeyecek.

Yeni Malatyaspor'un bir diğer golcüsü **Adis Jahovic** oldu. Takımının **Beşiktaş** karşısındaki sa-

Başakşehir'in rakibi Sporting Lizbon

UEFA Avrupa Ligi'ndeki temsilcimiz **Başakşehir**, son 32 turunda Portekiz temsilcisi **Sporting Lizbon**'la eşleşti. Avrupa futbolunun kulüp düzeyindeki iki numaralı organizasyonu UEFA Avrupa Ligi'nde son 32 turu eşleşmeleri, İsviçre'nin Nyon kentindeki UEFA Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen kura çekimi sonucu belli oldu. Aynı ülke ya da gruptan takımların eşleşmeyeceği kuralı, Avrupa Ligi gruplarında ilk iki sırayı alan 24 ve UEFA Şampiyonlar Ligi'nden elenen 8 takım katıldı. Avrupa kupalarında yoluna devam eden tek Türk temsilcisi Başakşehir, Portekiz'in Sporting Lizbon takımıyla eşleşti.

Organizasyonda ilk maçları 20 Şubat, rövanşları ise 27 Şubat 2020 tarihlerinde yapılacak. Başakşehir, ilk karşılaşmasını deplasmanda oynayacak. UEFA Avrupa Ligi son 32 turu eşleşmeleri şu şekilde:



Wolves (İngiltere) - **Espanyol** (İspanya)

S. Lizbon (Portekiz) - **Başakşehir**

Getafe (İspanya) - **Ajax** (Hollanda)

Leverkusen (Almanya) - **Porto** (Portekiz)

Kopenhag (Danimarka) - **Celtic** (İskoçya)

APOEL (Kıbrıs Rum Kesimi) - **Basel** (İsviçre)

Cluj (Romanya) - **Sevilla** (İspanya)

Olympiakos (Yunanistan) - **Arsenal** (İngiltere)

AZ Alkmaar (Hollanda) - **LASK** (Avusturya)

Club Brugge (Belçika) - **M. United** (İngiltere)

Ludogorets (Bulgaristan) - **Inter** (İtalya)

E. Frankfurt (Almanya) - **Salzburg** (Avusturya)

S. Donetsk (Ukrayna) - **Benfica** (Portekiz)

Wolfsburg (Almanya) - **Malmö** (İsveç)

Roma (İtalya) - **Gent** (Belçika)

G. Rangers (İskoçya) - **Braga** (Portekiz)

Erdoğan'dan davet, Larkin'den jest

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, **Anadolu Efes**'in başarılı oyun kurucusu **Shane Larkin**'in Türk oyuncu statüsüne geçip A Milli Erkek Basketbol Takımı'nda oynayabilmesi için gereken adımların atılacağını söyledi. 2018-2019 sezonunun son bölümünden bu yana, ortaya koyduğu oyunla Avrupa basketboluna damga vuran Larkin hakkındaki görüşlerini paylaşan Erdoğan, “Shane Larkin için vatandaşlık konusunda biz gereğini yaparız. Böyle başarılı bir basketbolcuyu milli takımımızda da görmek isteriz” değerlendirmesi-

sinde bulundu.

LARKIN'DEN ERDOĞAN'A TEŞEKKÜR

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın davet niteliğindeki bu açıklaması hakkında kişisel sosyal medya hesabından bir açıklamada bulunan Larkin, Erdoğan'a teşekkürlerini iletti. Daha önce milli takımımızda oynamaya sıcak baktığını söyleyen Larkin, paylaşımında, “Sayın Cumhurbaşkanları Erdoğan'a, hakkımdaki nazik düşünceleri için teşekkür ederim” ifadesini kullandı.

